National Library
Bibliothèque Nationale

B103/c/1914.

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief A. **Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor V. **Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466, Chicago Editor V. **Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 23 | SESTDIENA, 1985. GADA 8. JŪNIJS | 35. GADS | SATURDAY, JUNE 8, 1985.

SECOND CLASS MAIL | REGISTRATION NUMBER 2249 | CENA 1 DOLARS

A. Zaube

Jūnija dienas atceroties

Kaut pagājuši 45 gadi kopš mūsu mīļās tēvzemes okupācijas un Baigās nakts no 13. uz 14. jūniju, tomēr ik gaduš, tuvojoties šim ciešanu un moku pārpilnajam mēnesim, visi toreizējie notikumi un pārdzīvojumi jo spilgti vēl uzliesmo mūsu atmiņā. Mēs nedrīkstam tos aizmirst nekad, jo tā ir un paliek mūsu tautas vēsturē nepiedzīvota lielākā traģēdija. Par to prof. P. Jurēvičs kādā no savām grāmatām teicis zīmīgus vārdus:

„Kamēr būs latvieši, kas sevī nesīs 14. jūnija traģēdijas apziņu un dzīvos saskaņā ar to, tik ilgi mēs vēl nebūsim zuduši."

Būsim mēs šo vārdu cienīgi, pulcēsimies aizvesto piemiņas dievkalpojumos un aktos, lai uz brīdi atgrieztos pie notikumiem, kas risinājās naktī no 13. uz 14. jūniju. Nebūsim vienaldzīgi, aizbildinādamies ar noilgumu, nevaļu vai citiem apstākļiem. Atcerēsimies, ka tiem mūsu brāļiem un māsām toreizējos apstākļos, bija nesalīdzināmi grūtāk. Tie bija saspiesti lopu vagonos bez kādas aprūpes un žēlastības. Vai tie nebija mūsu piederīgie? Vai ir kāds latvietis, kam nebūtu aizvests kāds piederīgais,draugs vai paziņa? Vai mēs esam labāki par tiem, kuŗus aizveda moku ceļos, tā jautāsim sev? Vai tie bija vairāk grēkojuši? Kāds bija politisks noziegums vai pārkāpums zīdainim, kas tikai kopš dažām dienām nācis pasaulē? Kāds pārkāpums pret padomju varu tam latviešu zemes kopējam sirmgalvim ar astoņdesmit vai vairāk gadiem plecos, kas visu savu mūžu ziedojis savai zemei, kopdams un vairodams savas tautas labklājību un mierīgi dzīvojis? Kāds noziegums bija vīriem un sievām, kas dzīvojuši, strādājuši un pūlējušies savas dzimtās zemes labā. Par to mums būtu bez kādiem aizspriedumiem jāpadomā un jāatceras, tie ir daļa no mūsu dzīvās miesas. Tādēļ, kaut klusībā galvu noliecot un lūgšanu noskaitot, vai pat bez vārdiem mūziku noklausoties, atcerēsimies viņus.

„Mums jābūt upuŗu cienīgiem", tā teica Gunārs Rode, kas pēc 15 gadu smagām ciešanām tika brīvībā. Der atcerēties viņa vārdus par spēka avotu, kad nemaz nebija zināms, vai būs lemts tālāk dzīvot. Varbūt tur daudz kas bijis kopā — ieaudzināts pašlepnums, apziņa, ka esi latvietis, bez tam it kā pienākuma apziņa atgādina tās daudzās kapu kopas, kas pilda visu Krievļju. Arī viņi, šie upuŗi, bija reiz dzīvi, cieta, mēģināja izturēt. Katram būtu jābūt, vai jāmēģina būt viņu cienīgam, un tas nozīmē izturēt. Ka tā tas ir, to jau var pateikt no cietēju izturēšanās un stājas. Par verdzības un ciešanu gadiem ir stāstījuši un liecinājuši visi mūsu cietēji brīvības cīnītāji, kas brīvībā izkļuvuši, — bet vai mēs esam viņus uzklausījuši un ticam tiem? Nāk prātā Ritas Jaunzemes stāstījums

(Turpinājums 20. lp.)

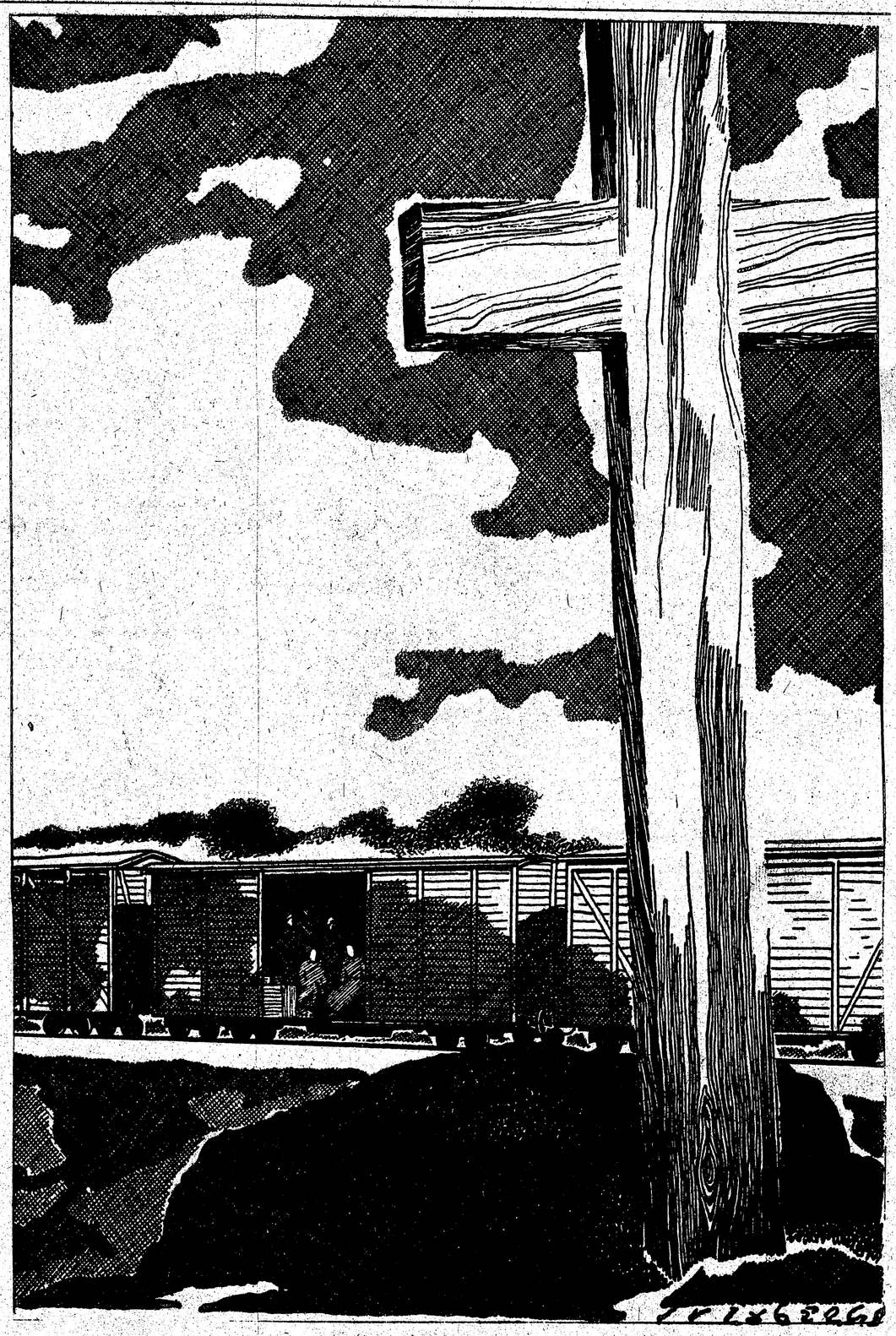

Aizvesto piemiņas dievkalpojums ceturtdien, 13. jūnijā, pl. 19.30 St. Paul's katedrālē (Bloor un Jarvis ielu krustojumā).

Lūdz apmeklēt Baltijas tautu federācija Kanadā.

ATCERĒSIMIES MŪSU TAUTAS MOCEKĻUS!

PADOMJU SAVIENĪBA UZ APSŪDZĒTO SOLA !

BALTIEŠU TRIBŪNĀLS KOPENGĀGENĀ š. g. 25. un 26. JŪLIJĀ

Pasaules Baltiešu Apvienība apsūdz Padomju Savienību par mūsu tautas sistēmatisko iznīcināšanu.
Starptautiska juristu komisija uzklausīs liecības, dokumentējot Padomju Savienības pārkāpumus Baltijas valstīs.

PASAULES BRĪVO LATVIEŠU APVIENĪBA AICINA IKVIENU PIEDALĪTIES

BALTIEŠU DEMONSTRĀCIJĀ KOPENHĀGENĀ 25. JŪLIJĀ.

INFORMĀCIJA PIEEJAMA; P.O. Box 4016, Rockville MD, 20850-0002, USA, tālr.: (301) 340-7646.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1985. GADA 8. JŪNIJS, 23. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdes priekšsēdis — Pēteris Ratnieks. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466—1514

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

Ženēvā atjaunotas Vašingtonas un Maskavas atbruņošanās sarunas.
Zīmējis miera apustulis naci(onālais) brīvmākslinieks Dadzis.

Viktors Kalniņš

Alkoholisms un tautas degradācija

II

Šie skaitļi novosibirskiešu dokumentā ir izteiksmīgāki par jebkuriem vārdiem, tie brēc par komūnistiskajā verdzībā smokošo tautu traģēdiju. Kuŗā valstī tas vēl būtu iespējams, kā pēc dažiem gadiem vismaz 15 proc. skolēniem būs jāmācās garīgi atpalikušo bērnu skolās, būs jāmācās vienkārši apkalpot sevi, nevis veidot harmonisku personību, apgūt mūsdienu zinātnes sasniegumus

Pilnīgi saprotams, ka pētījuma autori nevarēja konkrēti analizēt dzeršanas patiesos iemeslus, bet fakti, par kuŗiem ziņo, atļauj lasītājiem izdarīt savus secinājumus. Komūnistiskā valdīšana nav likvidējusi nevienu no iepriekšējiem dzeršanas iemesliem (kas, starp citu, tomēr nenoveda tautu līdz galīgās degradācijas pakāpei), proti, smagu darbu, bargu klimatu, dažādas neatrisinātas sociālās problēmas, — toties klāt nāca citi faktori, tādi, ko varētu apzīmēt par galvenajiem iemesliem totālai dzeršanai Padomijā.

Vispirms, tā ir mocošā nesaskaņa ar savu sirdsapziņu, nevēlēšanās pastāvīgi redzēt un izjust savu pazemojošo stāvokli padomju sistēmā. Atceros, kāds Jaunburtnieku kolhoznieks, vecāks vīrs, kas katru dienu bija manāmi iereibis, paskaidroja, ka negrib uz katra soļa redzēt „visas šīs cūcības". Padomju pavalstnieki ir spiesti liekuļot uz katra soļa, baidīties no priekšniecības, nodot savus sapņus un ideālus, bieži vien pārdot savus draugus.

Tie nav atsevišķi gadījumi kā normālos apstākļos brīvajā pasaulē, tā ir sistēma. Alkohols dod illūziju, cilvēkam liekas, ka viņš ir atbrīvojies no šiem nolādētiem jautājumiem. zināmā mērā alkohols dod drošības sajūtu, biedriskās solidāritātes un pat sabiedriskās aktīvitātes illūziju. Nonāk tik tālu, ka piedzērušiem piedod tādus pretpadomju izteicienus, par kuŗiem citreiz un citā vietā noteikti sauktu pie atbildības. Šajā ziņā pudele ir kļuvusi par savdabīgo tvaika nolaišanas cauruli, drošības dzērienu, attaisnojumu par izdarītiem un vēl neizdarītiem pārkāpumiem pret savu sirdsapziņu. Nekur pasaulē alkohols vai kāda cita narkotiska viela neveic tik daudzpusīgu un valstisku funkciju kā Padomju savienībā.

Ne mazāk svarīgs iemesls dzeršanai ir arī tīri saimnieciskas dabas faktors. Padomju strādnieks ļoti labi apzinās, ka pat tajā gadījumā, ja viņš kļūs par absolūtu atturībnieku, viņš nespēs iegādāties dzīvokli vai māju, nopirkt par savu algu automašīnu un garāžu, ceļot pa pasauli. Par sakrāto naudu arī nekā nav ko nopirkt — pēc pēdējiem rietumu tautsaimnieku aprēķiniem iedzīvotājiem pie sevis (vai krājkasēs) ir 200 miljardu rubļu bez attiecīgā seguma preču un pakalpojumu veidā. Vienīgi šņabi var brīvi dabūt. Tātad arī tāds stimuls kā savas labklājības uzlabošana, protams, godīgā ceļā, vairs nepastāv.

Novosibirskas autori pievērš uzmanību vēl straujākai sieviešu alkoholisma pieaugšanai. Par to vairākkārt bija rakstīts arī Latvijas presē. Ja dzeŗ abi partneŗi, jājautā, kā tad var izvairīties no debīlu bērnu piedzimšanas? Man pašam ir zināmi gadījumi, kad sievietes (Rīgā un citur Latvijā) gandrīz ik dienas bija pamatīgā žvingulī un tādēļ nokavēja izdarīt abortu. Rezultātā piedzimst nepilnvērtīgs bērns. Kaut arī aborts nav vēlamā izeja no stāvokļa, Padomijā pietrūkst pretapaugļošanas līdzekļu, faktiski nav nekādas seksuālās audzināšanas, trūkst apzinīgas ģimenes plānošanas. Tiesa gan, ja tas viss arī būtu, jāšaubās, ka tas palīdzētu mūžīgos alkohola tvaikos dzīvojošiem.

Novosibirskas dokumenta autori norāda arī uz tādu skaitli: 1913.g. 95 proc. jauniešu līdz 18 gadiem nelietoja alkoholu, tagad tādu ir tikai 5 proc. Te arī meklējama atbilde uz jaunatnes noziedzību pieaugumu. 85 proc. tādu smagu noziegumu kā slepkavības, izvarošanas notiek dzērumā. Huliganisms vispār netiek pastrādāts skaidrā prātā.

Un vēl viena piebilde pie Novosibirskas pētījuma: visi statistiskie dati par alkohola patēriņu ir ņemti no valsts tirdzniecības. Kur tad vēl paliek tik plaši izplatītā kandžas brūvēšana. Krievijā, Baltkrievijā, Ukrainā tā ir visparastākā lieta. Arī Latvijā uz laukiem, īpaši Latgalē, kandža ieņem ne jau mazu īpatsvaru vispārējā alkohola patēriņā.

(Turpinājums sekos)

Lasītāju vēstules

DAŽI PADOMI TŪRISTIEM

Ir atkal vasara, un daži tautieši dosies ceļojumā uz okupēto Latviju. Gribu tikai ieteikt, lai nestaigā pakaļ gīdam kā aitu bars, bet lai pastaigājas pēc savas prāta. Piemēra pēc, ieejiet bijušajā Ekonomiskajā veikalā, pamēģinait, vai varēsit kaut ko nopirkt, ja neprotat krieviski. Ir arī liels pārtikas veikals, vārdā Minsk. Paskataities, kas tur plauktos un vai gaļas nodaļā arī kaut kas ir.

Ieejiet bijušo skaisto namu kāpņu telpā, redzēsit, kāda postaža tur tagad. Bieži dzird, ka neko Rīgā neesot runājuši, jo bailes.

Ja nedrīkst režīmu kritizēt, tad jūs tomēr drīkstat stāstīt, kā mēs citur dzīvojam. Būtu labi arī, ja pastāstītu viņiem, bez šaubām jaunākajiem, ka brīvajā Latvijā nebija ne pārtikas, ne citu preču trūkuma, un to mēs sasniedzām 20 gados.

Ja aprunāsities ar kādu, kas strādā pienotavā, tad uzzināsit, ka lielus sviesta daudzumus sūta uz Kubu, nedomājot par to, vai pašiem kas paliek.

Kā pēdējo gribu pieminēt, lai kur jūs braucat, ņemiet līdz sīku naudu, lai būtu dzeŗamnaudai.

Vecais krievu teiciens: „Ne pamazīš, ne pajeģiš — ir spēkā. **Antons Lubans ASV.**

BŪTU LABI

LA 20. aprīļa numurā ir raksts — Paceliet acis uz Latviju svētu.

Cik labi gan būtu, ja paceltu acis uz Dievu, kam svētums pieder, tad Latvijai svētības netrūks un viss labi beigsies. **P. Abrenietis Čikagā.**

VAI KREISIE JAUC?

Ja politiski sabiedriskas personas darbība svešumā lieto visus iespējamos līdzekļus sava mērķa sasniegšanai ideālo mērķu vārdā, tad šīs personas darbība līdzinās politiskai sabotāžai, kas veicina emigrācijas sairšanu. Šādas personas nespēj palīdzēt tēvzemei.

Nebrīnies, ka ALA kongress pēdējos gados sašķēlies divās daļās kreiso elementu—aktīvistu dēļ.

Nebrīnies, ka Ņujorkas latviešu sabiedriskā sadzīve iet un ies uz leju, tāpēc ka šeit politiski kreisie elementi—aktīvisti tagad guvuši virsroku. Ņujorka ir šo elementu centrs.

Skati, kā Toronto latviešu sabiedrība veic lielus darbus, jo tur pie vadības ir normāli domājoši latvieši — ne kreisie.

Šeit sacītais neattiecas uz visiem organizāciju vadītājiem Ņujorkā. **Alfrēds Kūlītis Ņujorkā.**

LIBERĀĻU DEVUMS

Vēlos papildināt Jāņa Brīvnieka 25. maija vēstuli LA par liberāļu lielo devumu kanadiešiem — atgādināšu valsts aizsardzības noplicināšanu līdz pēdējai pakāpei.

2.000 jūdžu garā ziemeļu robežā ir tikai 2 patruļlaivas. Radārstacijas ir vecas, no 2. Pasaules kaŗa. Krievu kuģi operē Kanadas ūdeņos kā pa savām mājām. Kaŗavīrus apmāca ar „kocenēm", jo īstās šautenes jātaupot!

Par to tauta federālo vēlēšanu laikā izteica savu spriedumu, padarot liberāļu partiju par mazāko pasaulē.

Ja Malrūnijs nepildīs vēlēšanu laikā doto solījumu uzlabot Kanadas aizsardzību, tad kā liberāļi, tā konservātīvie būtu bāžami vienā maisā.

Laiks rādīs, kas būtu darāms.

Širsonu Pēteris Toronto.

Zelta graudi

Akadēmiskā dzīve, 27. rakstu krājums, 1985, 120 lp.

Reizi gadā lasītājus sasniedz Akadēmiskā dzīve ar vērtīgiem rakstiem, kas liek padomāt par dažādām latviskām problēmām. Arī šī gada izdevumam ir vērtīgs saturs, kas ļauj dziļāk ieskatīties latviešu vēstures, kultūras un sadzīves problēmās.

Emma Zālīte iztirzā vecumu, par pamatu ņemot Cicerona darbu. Cilvēki vēlas sirmo vecumu, bet to nosoda, kad to sasnieguši. Daži apgalvo, ka vecums uzbrucis ātrāk nekā viņi to gaidījuši. Cicerons minējis četrus iemeslus, kāpēc vecums šķiet nelaimīgs. Vecums atvelk cilvēkus no aktīvas darbības, tas padara ķermeni vājāku, tas atņem gandrīz visus juteklīgos priekus un tas nav tālu no nāves. Bet vislielākās valstis ir noveduši sabrukumā jauni cilvēki, tās atjaunojuši un izveidojuši vecie. Šos četrus punktus autore apskata un analizē, nonākot pie loģiskiem secinājumiem.

Rasma Birzgale apskatījusi trimdas latviešu teātŗa 40 gadus. Tas sācies 1945. gada 6. janvārī Čechoslovākijas pilsētiņā Marienbādē ar R. Blaumaņa komēdiju No saldenās pudeles. Pēc izrādes teātriniekiem brauca uz fronti pie latviešu leģiona 15. divīzijas. Te mazliet jālabo autores norādījums. Braukšana nebija uz fronti, bet uz 15. divīzijas apmācības vietu Sofienvaldes apkārtnē Rietumprūsijā. Izrādes notika nedēļu vai divas pirms izbraukšanas uz fronti. Nometņu laikos radās Mērbekas un Eslingenas teātŗi, bet 1950. gada janvārī sāka darboties Ņujorkas ansamblis, kam gadu vēlāk pievienojās Bostonas ansamblis, bet pēc 10 gadiem Vašingtonas ansamblis. Starplaikā darbojās Teātŗa Draugu biedrības Ceļojošais teātris, pēc tam Jānis Šāberts noorganizēja savu Ceļojošo teātri. Teātŗi darbojās arī citās izceļošanas zemēs. Kanadā teātŗa darbs koncentrējas Toronto pilsētā. Austrālijā biedrību namos izbūvētas nevien skatuves, bet arī aktieŗu ģērbtuves un dekorāciju noliktavas. Bet autore brīdina, ka Austrālijas apdāvinātie teātŗa entuziasti nav iespējuši pilnībā izkopt sava talanta potenciālu, jo tie palikuši bez stingrāka profesionāla atbalsta. Nopietnas bažas rada dilstošais apmeklētāju skaits visās zemēs, jo teātris bez skatītājiem nevar pastāvēt.

PaulīneZalāne izvērtē Franča Trasuna nozīmi un panākumus, kaut dažās vietās tie liekas pārāk jūsmīgi. Trasuna darbs sākās 1917. gadā ar Rēzeknes kongresu, kur viņš bija galvenais virzītājs spēks Latgales apvienošanai. Viņš bijis vīrs, kas Latvijas ģērbonī novietojis trešo zvaigzni. Satversmes sapulcē viņš teicis ap 200 runu, cīnījies par decentrālizēţu valsts varu pēc Šveices parauga. Viņš rūpējies par svarīgiem ieguvumiem Latvijas katoļu baznīcai, bet valdība par pirmo bīskapu iecēla citu. Trasuns cīnījies par latgaliešu valodas paturēšanu, bet viņš arī piedalījies Fr. Kempa drosmīgās avīzes Gaisma apklusināšanā, kaut raksta autore te te atrod ,,dažus vainu mīkstinātājus apstākļus", kā to teiktu juristi. Tāpat autore atzīst, ka Rēzeknes kongress nav bijis rūpīgi sagatavots, tur nav piedalījušies pārstāvji no Drisas, Sebežas un citiem aizrobežas latviešu apriņķiem. Autore domā, ka Trasuns no baznīcas izslēgts ar nelegālu sodīšanas veidu. Kā politiķis viņš nevarēja paklausīt archibīskapa norādījumiem politiskos jautājumos. Autore viņam veltī daudz atzinīgu vārdu.

Indriķis Šterns apskata Senlatvijas sociālo un militārpolītisko iekārtu, no ģimenes līdz ciltij un valstij. Savā rakstā visvairāk viņš atzīmē Kursu un kuršu cīņas. Autors secina, ka Senlatvijā varētu būt ap 360 pils novadu vai kaŗa draudžu. Augstākais, ko kāda tauta var sasniegt, ir nodibināt savu valsti. Kuršiem 1230. gadā bija ķēniņš Lamekins, kas valdīja pār 14 kaŗa draudzēm jeb kiligundām. Plašāka vienība Senlatvijā bija atseviškas tautas — kurši, zemgaļi, latgaļi, sēļi un lībieši. Tās tālāk dalījās ciltīs, kam bija sava territorija.

Tadeušs Puisāns apcerējis Latvijas satversmi ar savām piebildēm un izskaidrojumiem. Latviešu Nacionālais Fonds Zviedrijā izdevis satversmes pārspiedumu piecās valodās.

Par Rīgas Polītechnisko institūtu un Nobela prēmijām raksta Hermanis Vilks, par Latvijas un prezidenta Ulmaņa kollekciju Nebraskas universitātē Elsija Tomasa, par orgānisko ķīmiju Alfreds Tauriņš. Par valodas jautājumiem raksta Aleksis Kalniņš un Selga Silkalna. Bez tam grāmatu apskats un daži chronikas dabas raksti par organizācijām un atsevišķiem cilvēkiem.

Latviešu valoda teicama, ievēroti gramatikas likumi. Neizprotams tomēr dažu svešvalodu vietvārdu rakstīšanas veids. Vācu vietvārdu apzīmējums nodrukāts ar „umlautu" (16. lp.), nākamajā rindā amerikāņu vietas nosaukums latviešu rakstībā, bet divas rindas tālāk amerikāņu nosaukumam pēc latviešu rakstības seko iekavās angļu rakstība. Tāpat autore atzīmēta kā Elsie Thomas, dz. fon Rezons (Raison) (82. lp.). Tātad pirmais vārds oriģinālrakstībā, pēc tam latviskots dzimšanas uzvārds ar oriģinālu iekavās. Derētu tomēr vienveidība, priekšroku dodot latviešu valodā pieņemtai svešvārdu rakstībai.

Vāku zīmējis Alfreds Krūkliņš. Rakstu krājums iespiests uz labas kvalitātes papīra. Temati ir nozīmīgi, kas noskaidro vai papildina dažus jautājumus, bet pāris raksti var radīt arī lasītāju pārrunas.

V. Irbe.

Trīs zīlītes

Laura Zariņa — dziedāt sākusi mācīties 5 gadu vecumā. Balss konkursos ieguvusi vairākas mūzikas stipendijas. Dziedājusi Kanadas operas bērnu korī un princeses lomā bērnu operā Chip and His Dog. Turpina dziedāšanu Toronto universitātes konservātorijā un rudenī to atsāks Ņujorkā.

Linda Kronberga — mācās dziedāšanu un ir beigusi konservātorijā 10. gradu klavieŗspēlē. Gatavojas ARCT diploma iegūšanai. Vasarā 3 nedēļas pavadīs mūzikas skolā Banfā un pēc tam piedalīsies mūzikas nometnē Montrealā. Spēlē vijoli un vada jauniešu ansambli Ceļinieki.

Silvija Tint — šogad absolvē vidusskolu un turpinās studijas universitātē ar mērķi iegūt gradu tieslietu zinātnēs. Spēlē arī flautu, piedalās vidusskolas orķestrī un dziedāšanas ansamblī.

Arī jūs varat pievienoties slavenā sieviešu koŗa Zīle saimei.

Nikolaja Kalniņa Anitas stāsti

Apgāds Atvase, otrs iespiedums, 142 lp.

Pirmais iespiedums Viļa Štāla apgādā ar Kārļa Šaumaņa ilustrācijām iznāca 1953. gadā un iegūst kā kritikas, tā lasītāju dzīvu atsaucību. Ja Anitas stāsti pēc trīsdesmit gadiem piedzīvo otru izdevumu, tad tā ir liecība, ka mazās varones pārdzīvojumi un notikumi lasītājus var interesēt arī mūsu dienās. Varbūt pat vēl vairāk, jo ir neparasti un vienreizēji. Kā autors tos attēlojis, par to, pirmajam izdevumam parādoties, atsauksmi dod dzejniece Karola Dāle. Mazliet saīsinātu sniedzam to mūsu lasītājiem arī tagad. Īsi iepazīstinājusi ar autoru un viņa citiem darbiem. Dāle rakstīja:

„Tagad rakstnieks iepriecina lasītājus ar jaunu bērnu stāstu grāmatu: „Anitas stāsti". Tie ietver sevī sešpadsmit atsevišķus stāstus no bērnu dzīves, kas savērti viens otrā it kā gredzenā.

Stāsti visi norisinās vienā vidē — Vācijas nometnē. Vides vienība pati par sevi piešķiŗ grāmatai zināmu noapaļotību un reizē ir kultūrvēsturisks dokuments par kādu latviešu trimdinieku dzīves posmu.

Pēc stāstiem var vērot, ka rakstnieks ar dziļu psīcholoģisku izjūtu ir iedziļinājies bērnu domu pasaulē, izjūtā un pārdzīvojumos. Šis uzdevums nebūt nav viegls, kā tas pirmā mirklī varbūt šķistu, jo bērns ir pasaule par savi ar savu interešu loku, skumjām, prieku un bēdām, ko „lielie", diemžēl tik bieži aizmirst.

Nikolajs Kalniņš ar „Anitas stāstiem" pierāda, ka bērna vissmalkākos dvēseles pārdzīvojumos viņš jūtas kā mājās. Tas liecina par gauži paciētīgu novērošanu un redzīgām acīm.

Nikolajs Kalniņš ir teicams stāstnieks. Attēlotās sarunas risinās viegli, dabiski, it kā rotaļājoties. Tomēr netrūkst arī dažbrīd nepieciešamā drāmatiskā spraiguma.

Patiesi iepriecina rakstnieka skopais un reizē smalkjūtīgais stils. Šķiet no ikvienas rindas dveš pretī latviskas sirds siltums un labestība.

Kaut gan, rakstīdams bērnu grāmatu, rakstnieks savu vielu ir padziļinājis kautri un iejūtīgi, it kā starp rindām, dažbrīd varbūt ar vienu vienīgu teikumu, vai pat tik vārdu, noraksturodams visu trimdas traģiku. Tādi ir stāsti „Pirmie burti", „Tēva vakarzvaigzne" u.c.

Nikolajs Kalniņš ir apveltīts ar labu iztēli un spējiem negaidītiem norises atrisinājumiem (11. lp., 20. lp. u.c.). Neviens stāsts neatkārtojas; viss ir nepārtrauktā kustībā, darbībā un norisinās bieži sarunas formā, kas piešķiŗ nepieciešamo akcentu. Šāda stāstu uzbūve gauži atbilst bērnu fantazijai, kas arvienu prasās pēc kaut kā jauna, neparedzēta un nebijuša.

Gribas šeit arī pieminēt Nikolaja Kalniņa savdabīgo, vieglo, tikko jaužamo humoru, ar ko, it kā ar rīta gaismu, šķiet, pārlieta visa grāmata. Tā mūsu priekšā patiesi laba lasāmā viela bērniem. Šo grāmatu derētu tomēr lasīt arī „lielajiem", tad daž labs skolotājs, tēvs vai māte labāk spētu izprast bērna pārdzīvojumus, un plaisa paaudžu starpā mazliet izlīdzinātos."

Jaunatnes Dziesmu Svētki Montreālā

1985. gadā, no 30. augusta — 2. septembrim.

GATAVOJATIES, PIEDALĀTIES, APMEKLĒJIET!

Viesnīcu rezervāciju kartes, biļešu pasūtinājumu zīmes un cita informācija:

291 Lorraine Dr., Baie d'Urfé, Qué., Canada H9X 2R2, tel. 514-457-9832.

Mūzikāla pēcpusdiena

Paulis Šķetris — baritons
Jānis Beloglāzovs — klavieres

svētdien, 9. jūnijā, pl. 17, Latviešu Namā,
491 COLLEGE IELĀ, TORONTO.

Ieeja pret ziedojumiem.

A. Sedasdēls

Rētas, kas neaizveŗas

Lai nospraustu kopīgu savu valstu nacionālo politiku 2. Pasaules kaŗa laikā, ASV prezidents Rūzvelts un Lielbritanijas premjērs Čerčils 1941.g. 14. augustā Atlantijas okeanā uz kuģa prakstīja t.s. Atlantijas čartu, kas sastāvēja no 8 paragrafiem. Tā sevī ietvēra tautu sadarbības, taisnības un tiesību principus. Čartā deklarēts, ka abas valstis — ASV un Lielbritanija— netiecas pēc paplašinājumiem ne territoriālā, ne kādā citā ziņā. Tās nevēlas redzēt nekādas territoriālas pārgrozības, kas nesaskan ar attiecīgo tautu brīvi izteikto gribu. Tās atzīst, ka visām tautām ir tiesība izraudzīt tādu valdības formu, kādā tās grib dzīvot. Tās (ASV un Lielbritanija) vēlas, lai suverēnās tiesības un patstāvība tiktu atdota tiem, kam tā ar varu atņemta. Arī visi pārējie paragrafi Atlantijas chartā kontūrē tiesiskus nolūkus un nodomus starptautiskās attiecībās, lai pasaulē nodrošinātu taisnīgu mieru un novērstu vardarbību.

1941. gada 24. septembrī padomju vārdā svarīgo dokumentu parakstīja arī padomju sūtnis Maiskis sabiedroto konferencē Londonā un paskaidroja, ka Padomju savienība savā ārpolitikā ievēro vienīgi tautu pašnoteikšanās principu; saskaņā ar to tā aizstāv katras tautas neatkarību un viņas territorijas nedalāmību, kā arī atzīst tai tiesību nodibināt tādu sociālu kārtību un izraudzīt tādu valdības veidu, kāds tai šķiet nepieciešams, lai labāk veicinātu savu saimniecisko un kultūrālo labklājību. Šis padomju apliecinājums jau bija agrāk iespēlēts padomju melu leijerkastē — 1920. gada Padomju Krievijas un Baltijas valstu miera līgumā, Padomju savienības komisāram un vēstniekam ASV Ļitvinovam parakstot savas valdības vārdā Apvienoto Nāciju statūtus un beidzot 1942. g. nolīgstot uz 20 gadiem alianci starp Krieviju un Lielbritaniju.

Pasaule taču jau zināja, ka Austrumeiropā Padomju savienības agresijas secībā sākušās radikālas un graujošas pārmaiņas. Vai tad padomju sūtnis Maiskis, nākdams ar savu melīgo deklarāciju 1941. gada 24. septembrī, nezināja, ka jau 1940. gada jūnijā sarkanarmija iebrukusi Baltijas valstīs, uzsākot to iznīcināšanu? Vai viņš arī nezināja, ka gadu vēlāk 1941.gadā, bija sākusies Baltijas tautu iznīcināšana kā uz vietas, tā arī neskaitāmām deportācijām uz Padomijas ziemeļiem? Šodien neviens vairs nav pārsteigts par padomju izrīcībām. Solījumi, līgumi un deklarācijas ir viena lieta, bet to īstenošanai nav nekāda seguma. Un tā šīs sarkanās melu dzirnas maļ un maļas. Laiks nav varējis tās apstādināt, riteņiem nežēlīgi klaudzot jau kopš 1917. gada revolūcijas dienām.

Veŗoties drūmajā pagātnē, kas piemeklējusi mūsu tautu un neatkarīgo valsti kopš baigajām 1940. gada jūnija dienām, kad ar Padomju savienības ilgi plānoto iebrukumu bija sagrauti mūsu neatkarīgās valsts pamati un tauta nospiesta verdzībā, nespējam paredzēt likteņa noslieci pozitīvā virzienā. Gluži pretēji — mūsu tautas miesā cirstās brūces iet dziļumā, un tās sava baiguma un nežēlības ziņā nekad neaizvērsies. Aiz meliem un necilvērību notrieptas padomju maskas rit kāda dzīve, kādu mēs, brīvībā dzīvojošie, nespējam iedomāties, bet kas jāiztur mūsu brāļiem un māsām dzimtenē, kuŗiem vardarbīgie okupanti ar katru gadu smagākas padara nesamās važas. Dodi Dievs, lai ziemciešu iedaba palīdzētu tiem pārlaist gaŗo nakti!

Baigās jūnija dienas atceroties, kas nebeidz stindzināt mūsu prātu, neļauj mieram ienākt sirdī ne dienu, ne nakti, joprojām kliedz ar savu asins balsi, briesmu un nāves guldzieniem — nekad, nekad neaizvērsies brūces, kas cirstas mūsu tautas ķermenī.

Nevaram sev neatgādināt vēl kādu melīgu solījumu un apliecinājumu, atceroties tālā jūnija baismu. Tā mums vēl skaidrāka kļūst pārliecība par to, ka valstis un varas viena pret otru laužot līgumus, norunas un solījumus kā pārkaltušus skalus...

Kremļa izraudzītais un uz mūsu zemi sūtītais Latvijas brīvības kapracis Višinskis savā grāmatā Padomju sociālistisko tiesību zinātnes pamatuzdevumi raksta: „Padomju vara parāda cieņu pret nācijām, pret viņu nacionālo brīvību un neatkarību, cieņu pret starptautiskiem līgumiem un cieņu pret starptautiskām tiesībām un starptautisko likumu." Kādi liekulības un melu kalngali! Bet tāda ir padomju vara, tās doktrīna un „principi". Un zem viņu dzelžainā papēža bez jebkādas pozitīvas izredzes mūsu tautai tuvākā nākotnē bezgala cieš tās kodols dzimtenē, kas Čingishanu simtkārt pārspētā sirojumā tomēr vēl sīksti turas un mēģina pastāvēt līdz saules lēktam, ja Dievs vēl tādu būs lēmis mūsu samocītai tautai un tēvzemei.

Sarkanarmijas tanki Rīgā.

Latviešu Holokausts sākās ar apcietināšanām.

Mocekļu asinis apsūdz.

Latvijai un savas tautas nākotnei

TLTA ģimnazijai 29. izlaidums

Toronto latviešu tautas augstskolas ģimnazijas absolventi, skolotāji un viesi 24. maijā pulcējās Latviešu Namā ģimnazijas 29. izlaiduma un 32. mācību gada nobeiguma aktā. Ģimnazijas pastāvēšanas laikā to beiguši 509 audzēkņi: 494 ar gatavības apliecību un 15 ar apliecību. Šogad gatavības apliecību saņēma 5 meitenes un 4 zēni.

Izlaiduma aktu ar svētbrīdi ievadīja mācītājs J. Cālītis, pēc kam uzrunu teica Tautas augstskolas vadītājs Ā. Sudmalis, minot arī materiālās problēmas ģimnazijas darbības sekmīgai turpināšanai. Ja sabiedrība dāvātu šai mūsu latviskās izglītības iestādei vēl lielāku uzmanību, arī materiālo līdzekļu jautājums būtu sekmīgi atrisināts. Ģimnazijas direktrise V. Slavieša īsā atskatā pieminēja aizvadīto mācības gadu, dodot labas atsauksmes par ģimnazijas beidzējiem, kas bijuši apzinīgi latviskuma kopēji un darba darītāji, novēlot tādiem palikt arī ģimnaziju atstājot un izejot dzīvē, darbojoties latviešu organizācijās un sabiedrībā. Tad sekoja skolas karoga nodošana nākošajai abitūrientu klasei, kuŗas pārstāvis Ivars Rasa to saņēma no abitūrientu klases karognesēja Viktora Freiberga. Karoga izskaidrojuma tekstu teica Andris Lukss. Abitūrientu klase bija sagatavojusi kopdarbu Latviešu tautas tikumi, tekstu pie pults lasot Lindai Skombai un pārējiem pēc kārtas sakot tautasdziesmu iestarpinājumus.

Ģimnazijas inspektoram Ojāram Silam par divdesmit gadu nostrādāšanu skolotāja un vēlāk administrācijas darbā direktrise V. Slavieša pasniedza grāmatas velti, bet TLTA prezidija pārstāvis prof. Dr. E. Žubeckis paziņoja, ka agrākā ģimnazijas direktora Ludviga Vīka piemiņas balva šogad piešķirta skolotājam Albertam Vītolam par rosīgu darbošanos latviešu sabiedrībā.

Gatavības apliecības un grāmatas velti — Kr. Puriņa sakārtoto dainu izlasi Trīs skuju koki un bērzs — ar ierakstu abitūrientiem izsniedza klases audzinātāja Rita Krastiņa, direktrise V. Slavieša un TLTA prezidija pārstāvis A. Bērziņš. Bez tam grāmatu veltes abitūrientiem bija dāvinājusi DV Toronto nodaļa, Sv. Andreja draudze un Burtnieku draudze, bet no privātiem ziedotājiem savas grāmatas bija dāvinājuši autori Modris Lorbergs un Krišs Sidars.

Ģimnazijas beidzēji saņēma arī naudas balvas. Birutas Senkēvičas 20 dol. balvu par pareizu latviešu valodas lietošanu saņēma Linda Skomba. Viņa saņēma arī augstāko naudas balvu 200 dol. par teicamām sekmēm mācībās un latvisko tradiciju kopšanu un 50 dol. par teicamām sekmēm īpaši latviešu valodā. Naudas balvās 220 dol. par labākām sekmēm mācībās un apzinīgu skolas darbu veikšanu saņēma arī Laila Vilka, bet Toronto Korporāciju Kopas balvu 200 dol. par labām sekmēm mācībās un rosīgu piedalīšanos ģimnazijas sabiedriskajā darbā Viktoram Freibergam pasniedza J. Grodnis. Direktrise V. Slavieša pieminēja arī ģimnazijas pārējo klašu audzēkņus, kas guvuši labākās sekmes mācībās: 1. kl. — Māra Tērauda, Sandra Emsiņa; 2. kl. — Sandra Ezera, Ingrīda Jansone, Pēteris Kaļiņš, Anita Skomba; 3. kl. — Sandra Ozola, Ruta Rozentāle; sagatavošanas klasē — Pēteris Brīviņš.

No ģimnaziju beigušajiem atvadījās klases audzinātāja Rita Krastiņa, bet no absolventiem atvadvārdus teica Viktors Freibergs.

Apsveikumus ievadīja LNAK padomes priekšsēdis I. Alksnis, aicinot neaizmirst ceļu uz latviešu sabiedrību, jo „jūs esat mūsu nākotne un cerība". Bij. TLB sestdienas skolas klases audzinātāja M. Miezīte pasniedza katram absolventam un klases audzinātājai R. Krastiņai pa rozes ziedam. Direktrisei un skolotājiem pateicās klases vecāku pārstāvis Dr. L. Lukss, norādot, ka pēc skolas beigšanas tālākais ceļš jāveic pašam patstāvīgi, meklējot atziņas savam pasaules uzskatam. Direktrise V. Slavieša pateicās par darbu abitūrientiem, viņu vecākiem, skolotājiem, TLTA prezidijam un ziedotājiem, kā arī 4. klases vecāku pārstāvim A. Vilkam par četru gadu darbu skolas padomē.

Ziedojumos saņemts no DV Toronto nodaļas 500 dol. apbalvojumiem, no DV Kanadas valdes 250 dol. ģimnazijas darbam, Toronto korporāciju kopas 200 dol., no Ž. un A. Kiršteina fonda 300 dol., A. Legzdiņa — 100 dol., TLB dāmu komitejas 50 dol., B. Senkēvičas un P. un M. Vāgneriem pa 20 dol. u.c. Naudas balvās sadalīti 1190 dol. Tās izsniedza ar apsveikumiem azaida laikā ziedotāju pārstāvji J. Grodnis (Korp. Kopa), A. Šterns (DV Kanadas valde), arī brošūras angļu valodā, K. Gulbis (DV Toronto nod.) — 9 audzēkņiem daļēju skolas naudas samaksu par 1985/86. gadu. Pilnu skolas naudas samaksu 100 dol. saņēma Monika Timbere (2. klasē) un Ians Kempbels (1. klasē) no Kalupes zeltkaļu veikala un darbnīcas īpašniekiem A. Kormas un T. Kivlenieka. Akts beidzās ar kopīgu dziesmu Tev mūžam dzīvot, Latvija un karogu iznešanu, dziesmas pavadījumu spēlējot Sandrai Brastiņai. Izlaiduma aktā dalībnieku bija ap 150. Gaumīga azaida gādātāji bija absolventu klases vecāki.

Ģimnaziju šogad beidza: Gunars Brants, Anna Broka, Viktors Freibergs, Anita Kalniņa, Andris Lukss, Andra Matušēvica, Pēteris Ruģelis, Linda Skomba un Laila Vilka.

V. S.

TLTA Sestdienas ģimnazijas 29. izlaiduma akts notika 24. maijā Toronto Latviešu Namā. Ģimnaziju beidza 9 audzēkņi. Attēlā absolventi un skolotāji. 1. rindā no kr.: skolotāji — G. Sebre, I. Kukse, R. Krastiņa, ģimnazijas direktrise V. Slavieša, O. Sils, māc. J. Cālītis un I. Krūmiņa; 2.r. no kr.: skolotāji J. Tikiņš, A. Vītols, absolventes Linda Skomba, Andra Matuševica, Laila Vilka, Anna Broka, Anita Kalniņa un skolot. J.Ruskis. Aizmugurē no kr.: skol. Ed. Kiršs, absolventi Pēteris Ruģelis, Gunārs Brants, Andris Lukss, Viktors Freibergs un skol. P. Legzdiņš. Foto J. Ligers.

Latviešu skolas Hamiltonā 29. pamatskolas kursa un 19. ģimnazijas kursa izlaiduma sarīkojums notika 25. maijā Hamiltonas Kristus draudzes baznīcas zālē. Attēlā skolas absolventi un skolotāji. 1. rindā no kr.: V. Alksne, M. Reinbergs, skolas pārzine E. Gulbe, LNAK izglītības nōz. vad. J. Mežaks, pamatskolas absolventu klases audzinātāja M. Zemīte (kas pēc 26 skolotājas darbā nostrādātiem gadiem nāk. gadā vairs nestrādās), māc. K. Kuškēvics, K. Lapiņa un A. Reinberga. Aizmugurē no kr. — skolotājs I. Sakss, ģimn. absolventi Mārtiņš Keršteins, Leons Jēgeris, pamatskolas absolventi Astrīda Neimane, Māra Ozola, Dāniels Grīnbergs, Ivars Jēgeris, Dr. P. Cakuls, I. Bražus un V. Ādlers. Foto Jānis Neimanis.

TLTA Sestdienas ģimnazijas 29. izlaiduma aktā absolventi nodod skolas karogu nākošajai mainai. Karogu nodod (attēlā pa labi) Viktors Freibergs, to saņem Ivars Rasa. Foto J. Ligers.

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

Mēbelēts dzīvoklis
izdodams vieniniekam —
istaba, virtuve un kopīga
vannas istaba. Zvanīt
463-6172.

Arnolds Lūsis

Pastaiga bezmiega naktī

Atmiņas par Saulaini

Vasarsvētki šogad atnāca ar zemiem, pelēkiem mākoņiem un ar svētīgu lietu, kas atnesa veldzi izkaltušai zemei un lika tai atplaukt sulīgā, spirgtā zaļumā. Pat slinkās sudraba apses, kas parasti sāk lapot tikai tad, kad visi citi koki jau tērpušies krāšņā rotā — pēkšņi it kā pamodās, un dažu stundu laikā apšu pielijušie zari likās it kā sudrabotām zvīņām piebārstīti — ar jauno lapu plaukumu šajā pavasarī.

Nakti sākās bargs pērkoņa negaiss, kas reizēm it kā bailēs lika nodrebēt manai kalnā celtajai mājai. Pamodies un nevarēdams vairs aizmigt, iekāpu atmiņu zābakos, un — līdz saullēktam jau biju pārstaigājis visu Saulaini un sastapies ar daudziem Saulaines draugiem, kuŗu vairs nav, bet kas ar degsmi reiz palīdzēja Saulaini — kā pirmo latviešu bērniem svešā zemē iegūto nometni izveidot par mazu daliņu no Latvijas, kur, tā mēs cerējām — vienmēr skanēs tikai latviešu valoda un vakaros pie nometnes ugunskura, Latviju kā māti atceroties, bērni dziedās seno dainu: ,,Tec saulīte, pagaid' mani, Ko es tevim pasacīš'! Aiznes manai māmuliņai Simtu labu vakariņ'...

Jā — tā tas bija... Tā mēs toreiz — pirms vairāk nekā trīsdesmit gadiem domājām...

*

Es sāku savu atmiņu ceļojumu 1953. gadā braucot pa dubļainu, pavasaŗa lietainēs izmirkušu ceļu uz Saulaini. Mēs braucam ,,vietraudžos''.

,,Happy Valley Camp'' īpašnieki ir ar mieru mums pārdot nometni ar ēkām un 90 akriem zemes Notavasagas upes krastā par 3.000 dolariem. Mums liekas, ka tā ir briesmīgi liela nauda. Kur tādus līdzekļus lai atrodam? Ja katrs draudzes loceklis ziedotu piecus dolarus, tad naudas pirkumam pietiktu. Bet — vai jaunās dzīves iesācēji, kam tik daudz vajadzību, gribēs tādu upuri nest?...

Mans tikko nopirktais jau krietni nolietotais ,,Kaizers'' reizēm iestieg dubļos vai pieslīd bīstami tuvu pielijušajam lielceļa grāvim. Bet draudzes priekšnieks Oskars Dzērvītis ir veiksmīgs braucējs. Stūre ir drošās rokās. Un, ja vajaga, kāpjam visi laukā, lai palīdzētu mašīnai izkļūt no iegrimes slideno dubļu lāmā.

Esam četri — Oskars Dzērvītis, Jānis Rolavs, veclatvietis Kārlis Vītiņš un — es. Viņi, šie toreizējie Saulaines vietraudži nu jau dus zem svešuma kapsētas rudām velēnām. Es vienīgais vēl esmu palicis šajā krastā.

*

Nāca prātā pirmie gadi Saulainē. Īpašums ilgus gadus bija atstāts bez saimnieka. Ēku bēniņos bija iekārtojušies sikspārņi. Pirmajās vasarās, tumsai iestājoties, bieži vien varēja dzirdēt kādas pārbiedētas nometņotājas iespiegšanos... daža laba jau sikspārni vēl nekad nebija redzējusi!

Vakaros visiem bija agri jāiet gultā, jo vajadzēja ,,taupīt gaismu''. To ražoja mazs motoriņš, ko bija grūti iedarbināt un kas bieži ņiķojās un reizēm apstājās pavisam. Bet — cik priecīgi un apmierināti toreiz mēs visi bijām!

Visas istabas Saulainē vienmēr bija aizņemtas. Arī lielajā šķūnī, sienā, — īpaši nedēļu nogalēs — netrūka pārnakšņotāju. Vienā pusē vīrieši, otrā — sievieši. Protams — tad jau nu līdz pat vēlai stundai bija dzirdama tāda kā bezdelīgu vidžināšana, ko reizēm pārtrauca kāda sapīkusi balss: ,,Nu — vai jūs reiz paliksit klusu! Citi grib gulēt!''

— Jā — mēs bijām pieticīgi...

Domās aizeju uz trim nelielām būdiņām piekalnē. Tās jau gan toreiz it kā dižodamies saucām par ,,kotedžām''. Vienā no šīm mājiņām — izauga arī mani dēli. Durvju stenderē vēl tagad redzu atzīmes, kā un cik daudz šie vasaraudži katru gadu pastiepušies gaŗumā. Tur — divās mazās istabiņās tika sapņoti daudzi sapņi..., arī nomodā esot, īpaši rītos, kad jau ar pirmo gaismas svīdumu pamodās putni. Ak Dievs, cik daudz toreiz bija putnu dziedātāju! Kur tie visi aizlaidušies? Kur palicis tas niekalbis putniņš, kas katru vakaru, tieši ceturksni pirms saules rieta ielaidās koka galotnē — un vairākkārt nosvilpa: ,,Re, kur ir — DĪPĪ! Re kur ir — DĪPĪ!''

,,Kā viņš zināja, ka mēs esam D.P. — pārvietotās personas?'' Vai viņš gribēja mums to atgādināt, lai mēs neaizmirstu, kas esam un no kurienes nākam?...

Tagad ,,kotedžiņas'' ir diezgan bēdīgā stāvoklī. Neviens tur vairs labprāt negrib dzīvot. Esam pieraduši pie ērtībām. Esam kļuvuši smalkāki, prasīgāki. Nav vairs vecie laiki!

*

Ieeju Saulaines pagalmā — un raugos apkārt... Kā tur viss ir mainījies! Un — cik daudz darba un līdzekļu šīs maiņas ir prasījušas! Agrāk — visus darbus veica talcinieki, kas neprasīja atlīdzību. Tagad talcinieku skaits ir sarucis. Jaunie vairs nemāk un negrib strādāt ar ēveli, zāģi un āmuru. Tiem nav tādas amata prasmes, kāda bija nenogurdināmam Saulaines draugam Arnoldam Dobelim, kuŗa vadībā notika daudzas pārbūves un tika uzcelta jaunā lielā nometņotāju ēka zēniem un meitenēm. Nav vairs Eduarda Buka, kas, veicot kādu laiku Saulaines pārvaldes priekšnieka amatu, vienmēr bija norūpējies par to, lai viss būtu labākā kārtībā. Reiz viņš noskumis stāstīja, ka nometnes bērni, gaŗām ejot — aizmirstot pateikt labdienu vai novēlēt dievpalīgu.

Nav vairs Jāņa Baruša — komponista, koŗu diriģenta. Nekad viņš neatteicās, kad Saulainē rīkoja kādu talku. Reizēm viens pats viņš tur strādāja dienām — īpaši mazajiem domātā ,,Putnu Salā'' Jā — nav vairs daudzu, kas palīdzējuši Saulaini veidot par mazo Latviju...

*

Saulaine ir skaista.

To atzīst visi, kas Saulaini redzējuši — ne vien ēkas, bet — arī apkārtni.

Un Saulaine gaida ciemiņus. Vecus. Un jaunus. Žēl tikai, ka, šūpuļu skaitam sarūkot, mazinās arī nometņotāju skaits, tāpēc rudens pusē, kad latviešu bērni jau ir izklīduši, Saulaines vārti atveŗas arī kanadiešu bērniem, kuŗiem nav bijusi izdevība vasaru pavadīt saulē un dabas skaistumā. Uz Saulaini reizēm atbrauc bērni, kuŗu augšanas un garīgās attīstības gaitā radušies kādi traucējumi. Viņi paliek dažas dienas. Un ir laimīgi, ka izkļuvuši ārā no patversmju šaurības un pelēcības.

Ziemā Saulainē ierodas slēpotāji, galvenā kārtā kāda vācu slēpotāju kluba dalībnieki. Mūsu pašu jauniešiem ziemas prieki Saulainē laikam neinteresē. Meklē augstākus kalnus, mēchaniskas ierīces un plašāku sabiedrību.

Atmiņās aizeju līdz upmalai. Kāda zivju bagātība bija Notavasagas upē pirmajos gados, kad Saulaini ieguvām!

Pavasaŗos pret straumi lauzās sakeri, karpas, foreles un zaļganās ziemeļu līdakas. Apkārtnes vecie farmeŗi zina stāstīt, ka vecos laikos upē peldējušas arī lielas stores. Negribējās tam ticēt. Bet tad — pirms pāris gadiem — mūsu pašu makšķerniekiem augšpus dambja laimējies noķert vienu, kas pavasaŗa plūdos laikam aizkavējusies un nav laikā atgriezusies Hjurona ezerā. Nosvēruši — un konstatējuši, ka lielā store sveŗ 80 mārciņas! Vārdu sakot — īsts Pēteŗa loms.

Un — cik daudz toreiz bija makšķernieku! Nebijām izvēlīgi. To pašu tagad nonicināto sakerīti vārījām zupā, cepām uz pannas, žāvējām, sālījām un marinējām. Garšoja tīri labi. Lielais makšķerniecības lietu speciālists Dr. Pelēkais (tagad saucas par redaktoru Aleksandru Kundratu) — katru vasaru uzcēla savu telti pašā upes krastā, gandrīz tik tuvu, ka no telts makšķeri varēja iemest atvarā! Ar viņu kopā esam mērcējuši āķus gan Notavasagas ūdeņos, gan upes pietekās, strautiņos, kur bija daudz foreļu un vēžu. Jā — vēžot reizēm atbrauca arī Ingrīda Vīksna ar saviem draugiem. Kāds no farmeŗiem, ko satiku pie Vilkupītes strauta, žēlojās: ,,Es nezinu, kas tie par cilvēkiem, kas tagad naktī klaiņo gar upītes malu. Nomin zāli. Kurinājuši uguni. Ko viņi dara? Ko te meklē?''

Es zinu gan. Bet — nesaku ne vārda.

Pēc pāris vasarām, protams, ne Notavasagas upē, ne apkārtnes strautiņos vēžu vairs nebija. Visi acīm redzot bija izsmelti un izvārīti.

Dažiem makšķerniekiem gadījās arī raibi piedzīvojumi. Piemēram — Birutai Senkēvičai. Reiz viņa bija noķērusi — kā pati domāja un apgalvoja — ļoti lielu foreli. Tūdaļ pati notīrījusi. Pārvaldnieka virtuvē izcepusi. Ēdusi pati un dalījusi arī citiem pa gabaliņam. Viņai jau tāda labsirdīga daba. Atnesa arī man palielu ceptās zivs gabaliņu. Nogaršoju. Kļuvu aizdomīgs. Zivs jau ir — bet pēc foreles gan negaršo. Prasu Birutai: ,,Parādi zivs galvu! Un pastāsti, kāda tā zivs izskatījās!''

Nu jā — zivs esot bijusi gandrīz kā līdaka, bet līdakas taču viņa pazīstot! Arī sakers tā zivs noteikti neesot bijusi. Karpa jau nu pavisam nē! Tad tačū nekas cits tā nevarot būt — kā tikai forele!

Pēc nopietnām pārrunām un pētījumiem nācu pie atziņas, ka Birutas loms bijusi — suņu zivs (dogfish), ko kanadieši grib iznīcināt un ēšanai nelieto...

Satiekos ar pirmajiem vadītājiem. Tie visi strādāja bez atlīdzības vai arī tikai, kā mēdza teikt — par kabatas naudu. Nāk prātā Arnis Freibergs — tagad pazīstams ārsts. Nāk prātā Guntis Siliņš — arī doktors, Latviešu Fonda padomes priekšsēdis. Domās satiekos ar Dagniju Treieri-Staško, ar Inesi Akmeni-Semenovu... tām tagad pašām jau bērni izauklēti un izauguši... kā tie gadi aizskrējuši!

(Turpinājums 17. lp.)

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes 179

Čerčils, Rūzvelts un Staļins Jaltā iztirgoja arī mūs.

Politiskajai gaisotnei sabiezējot, Vācijas sūtnis Francijā V. Šēns 1914.g. teica: „Miers atkarīgs no negadījuma žēlastības!" Tāds negadījums nepažēloja Austroungārijas hercogu Franci, kuŗu 1914. g. vasarā Sarajevā nošāva bosniešu terrorists, izraisot 1. Pasaules kaŗu. 2. Pasaules kaŗš sākās jau ar smalki noorganizētu „negadījumu" — poļu formās ietērpti vācieši iebruka Gleivicas raidstacijā. Šim inscenētam agresijas „negadījumam" sekoja 1940.g. 1.septembrī Vācijas zibenskaŗš Polijā, 3. septembrī Anglijai un Francijai pieteicot vāciešiem kaŗu... Līdzīgu teātri, lai būtu kāds iemesls militārai akcijai, nospēlēja krievi 1939.g., sagatavojot Ziemas kaŗu Somijā — uzdrāžot pāris artilerijas lādiņu paši savai vienībai pie Mainilas ezera, lai par to vainotu un sodītu somus (pēdējie napstrīdāmi pierādīja, ka visā šai novadā tiem nebija pat viena lielgabala). Meklējot ieganstu Lietuvas okupācijai (1940.g. 15. 6.), krievi apvainoja lietuviešus par sarkanarmiešu nolaupīšanu krievu bazēs Viļņā. Bet šādos pulveŗa smakas negadījumos agresori allaž pateikuši izdomātos iemeslus savai kaŗa darbībai, vienīgi krievu slepkavīgajam iebrukumam 1940. g. 14/15. jūnijā Latvijā, Latgales pierobežā, tie pat nepapūlējās izgudrot kādu latviešu vainu šīs militārās akcijas attaisnošanai, kas rupji pārkāpa 1932.g. Pad. savienības un Latvijas neuzbrukšanas līgumu un 1939.g. 5. oktobŗa „savstarpējās palīdzības līgumu", kuŗā tie garantēja Latvijas neaizkaŗamību, nemaz jau nerunājot par vispārēju starptautisko nolīgumu pārkāpšanu, 1933.g. vienošanos Londonā par agresora definīciju u.c., par ko, pēc Nirnbergas kaŗa tribūnāla pieņemtiem atzinumiem, tiem reiz būs jāatbild Brīvās pasaules starptautiskai tiesai, kas notiks Maskavā pēc komūnistu režīma sagraušanas! Šo asiņaino kaŗa darbību Abrenes novadā maskavieši joprojām pilnīgi noklusē savos „vēsturiskos" stāstiņos par „latviešu tautas atbrīvošanu no kapitālisma jūga". Nožēlojamā veidā arī pēdējā brīvās Latvijas valdība šo noziedzīgo notikumu pabāza zem tepiķa un iebiedēta Kremlim pat neiesniedza kaut formālu diplomātisku notu! Klusēšana par neprovocēto iebrukumu, slepkavošanu un deportācijām ir suverēnas valsts varas neattaisnojama stāja, kuŗai līdz pat šodienai mūsu vēsturnieki, attaisnojumu neatraduši, atturas no nodarījuma smaguma iztirzājuma.

Runa šeit ir (cik mēs to vairs atceramies) par nozieglo krievu bruņoto spēku iebrukumu pirms 45 gadiem, naktī no piektdienas uz sestdienu, 1940.g. 14/15. jūniju, mūsu robežsargu mūtnēm Augšpils pagastā, pie Abrenes. Svētdien, 16. jūnijā, Daugavpilī notika mūsu dižie dziesmu svētki, pirmdien, 17. jūnijā, dziesmu svētku laukumā un Latvijas galvaspilsētā Rīgā kaujas gatavībā jau ieripoja krievu tanki, par kuŗiem mūsu pēdējais prezidents K. Ulmanis radio uzrunā tautai norādīja, ka svešā kaŗaspēka „ienākšana" mūsu zemē „notiek ar mūsu valdības ziņu un piekrišanu,,! (Pēc Nirnbergas starptautiskās tiesas atzinuma Čechoslovākijas okupācijas lietā „ikviena okupācija, kas notiek draudu ietekmē, kaut ar piekrišanu, ir starptautisks, sodāms noziegums!)

Krievu kaŗaspēka bruņotais iebrukums 15. jūnija rītā (ap pl. 1.00) norisa Augšpils pagastā, mūsu Robežsargu brigādes 3. Abrenes bataljona 1. rotas I vada otrā sardzē, pie Masļeņku viensētas. Sardzes māja atradās tieši pie Latvijas un Pad. savienības robežas — Ludzas upes. Pretējā krastā atradās paaugsts Velna kalns ar krievu sardzes mītni aiz tā. Nakts tumsā krievi bija pārnākuši Latvijas pusē un ielenkuši mūsu otro sardzi. Kad sardzinieks Macītis pamanīja kādu krievu bojājam tālruņa vadus, tas uz to izšāva. Krievi tad atklāja spēcīgu automātisko ieroču uguni pret sardzes māju, iemetot tanī rokas granātas, kas radīja ugunsgrēku. Uzbrukumā tika nogalināti 3 sardzes vīri (Macītis, Beizaks un Timuška), kā arī blakus mājā (arī tā dega) dzīvojošā sardzes priekšnieka Fr.Puriņa sieva Hermīne (pats Fr. Puriņš, LKOK, bija izbraucis uz Rīgu; vēlāk viņu atrada nobendētu Centrālcietuma pagalmā).

Vācijas DP nometņu laikā daudzinātā ziņa, ka Puriņa sieva ar vīra patšauteni pa logu šāvusi uz iebrucējiem, kā tagad noskaidrojies, neatbilst patiesībai.— Smagi ievainotais Puriņa 14 g.v. dēls Voldis (rokas granāta saplosīja sānus) vēlāk Rēzeknes slimnīcā mira. Macītim atšaudoties, krievu pusē kritis kāds jaunākais leitnants. Blakus sardzes mājai robežsarga Krieviņa dzīves vietā iemestā rokas granāta smagi ievainoja tā sievu, bet ugunsgrēku neizraisīja. Krieviņu, kas paspēja pabēdzināt bērnus, krievi saņēma gūstā. Krievi uzbruka arī 1,5 km attālajai 3. sardzei, sagūstot tās robežsargus, kā arī vietējos lauksaimniekus, kas bija steigušies uz ugunsgrēka vietu. Krievi gūstā aizveda uz Ostrovu 11 robežsargus un 30 (pēc vienām ziņām 28, citām 32) civīliedzīvotājus. Jūlija sākumā, kad okupētajā Rīgā sāka darboties Kremļa izraudzītā, K. Ulmaņa apstiprinātā Kirchenšteina „tautas valdība", no Ostrovas pa to pašu ceļu deportētos atveda atpakaļ uz Latviju un pie Ludzas upītes pēc saraksta nodeva bataljona komandierim plkv.-ltn. O. Jansonam. Iztrūka tikai viens vietējais saimnieks Maslovs Medvedjevs. O. Jansons, apkampdams atlaistos robežsargus, saviļņojumā teicis: „Ja Dievs ir debesīs, Viņš slepkavas reiz sodīs!"

Izņemot II sardzes priekšnieka pag. v.i. V. Grīnvalda (Dienvidkalifornijas DV darbinieks) atmiņas (viņš bija notikuma liecinieks no sākuma līdz beigām, ieskaitot gūstu Ostrovā; sk. DV Mēnešraksta 1979.g. 184. nr.), 14/15. jūnija asiņainais iebrukums Latvijā kaut kā noklusēts. Savāds ir arī tonis vienīgajam Latvijas valdības paziņojumam par šo noziegumu LETA 15. jūnija radio un laikrakstu ziņās: „*Kļūmīgs atgadījums* pierobežā: sestdienas rītausmā mūsu robežsargu mītne Masļenkos, Abrenes rajonā, pie Latvijas un Pad. savienības robežas, atrasta nodedzināta. Turpat atrasti 2 robežsargu un 1 sievietes līķi, kā arī vēl viena smagi ievainota sieviete un 1 smagi ievainots 14 g.v. zēns. Pazuduši arī 2 robežsargi un vairāki turienes iedzīvotāji. Sevišķa izmeklēšanas komisija robežsargu brigādes komandieŗa ģen. Bolšteina vadībā izbraukusi uz notikuma vietu, lai noskaidrotu kļūmīgo(!) gadījumu."

Izmeklēšanas materiāli sabiedrībai palika noslēpti, bet ģen. L. Bolšteins (LKO 2.šk. un Francijas goda leģiona ordeņa kavalieris) pie nodegušajām sardzes mājām ieradies, drūmi noteicis: „Tas ir beigu sākums!" Pēc nedēļas, kad par viņa priekšnieku kļuva „tautas valdības" iekšlietu ministrs komūnists Vilis Lācis, ģenerālis tur savā darba istabā nošāvās, pašas beigas Latvijai nesagaidīdams...

Par bruņoto krievu slepkavību un genosīdu Anglijas sūtnis Ords ziņo, ka Latvijas ārlietu ministrs Munters tam teicis, ka „nodedzināts kāds Latvijas robežsargu postenis, tur atrasti 4 līķi, bet pārējie vīri pazuduši", bet Vācijas sūtnis Rīgā Dr. fon Kotce telegrafē Berlīnei, ka „robežincidentu Masļenkos" krievi nemaz neizmanto savā ultimātā Latvijas valdībai.

Mēs vēl tagad, pieminot tālaika vēsturiskās norises, notikumiem Masļenku pierobežā viegli pārslīdam pāri, kaut gan tie visspilgtāk liecina par to varmācību un beztiesīgumu,ar kādu Kremļa tiranni mūs nospieda ceļos, lai ar 1940.g. 14/15. jūnija naktī Masļenkos brammanīgi nodemonstrēto asiņaino terroru Latvijā izkārtotu „latviešu darba tautas sociālistisko revolūciju", par kādu īpaši šovasar mūsu apspiestajā tēvzemē auros un bļauros komūnistu melu propaganda! Šie jūnija notikumi, kuŗus tik maz sevī uzsūkusi mūsu jaunā paaudze, atgādina un sauc mūs neapsīkt un nepagurt cīņā pret briesmīgo sarkano mēri!

„Saslienies un neatkāpies savā ticībā, raugies savas tautas rītdienā — austrumi mirs, viņu asinis plūdīs atpakaļ uz stepēm, kad reiz modīsies ticība cilvēcei!" (Andrejs Eglītis).

* * *

Stiprās zāles apspiestajiem tautiešiem okupētajā Latvijā: „Staigāsim ar sarkaniem karogiem, dziedāsim krievu dziesmas, pie Internacionāles stāvēsim kājās ar atsegtām galvām, lamāsim Ulmani. Bet ja *neaizmirsīsim Latviju,* tad arī vislielākajās grūtībās būs labi!" (Kārlis Ulmanis, 1940. gada 21. jūnijā!) Mēs bez Latvijas nenorimsim!

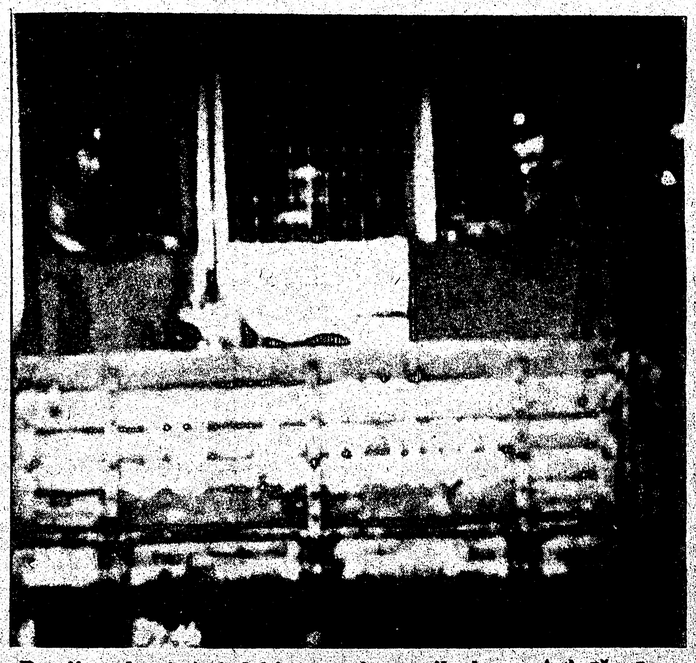

Partijas aktīvisti piedalījās nevainīgo cilvēku apcietināšanā

TORONTO ZIŅAS

● Baltijas tautu federācija Kanadā rīko aizvesto piemiņas dievkalpojumu ceturtdien, 13. jūnijā, pl. 19.30 St. Paul's katedrālē (Bloor-Jarvis). Mūzikālajā daļā no latviešiem piedalīsies ērģelniece Anita Grigale-Rundāne.

● Baltijas sieviešu padomei Kanadā ik pa diviem gadiem mainās vadība un šogad to uz turpmākajiem diviem gadiem pārņem latvietes. Maiņa notika 28. maijā priekšsēdes igauniete Malles Pihlas mājā, piedaloties 25 dāmām, padomes vadību pārņemot latvietēm. Prezidija priekšsēde tagad ir Edīte Linča, sekretāre Maija Sukse un triju tautību vicepriekšsēdes: latviete Elma Miniate, igauniete Malle Pihla un lietuviete Irene Kairis, kasiere lietuviete Dālija Barzdziuš un un prezidija locekle Henija Aruja. Padomes latviešu delegācijā vēl darbojas goda priekšsēde Emilija Podniece, Laimdota Brūvere, Sarmīte Bulte, Mirdza Gruzīte, Alma Kopmane, Jana Kopmane, Laura Krasta, Berta Kražiņa, Marta Kundrate, Ināra Leimane, Velta Medne, Alma Poškus un Mirdza Rengarte.

● Toronto Latviešu biedrība pēc vēlēšanām konstruēšanās un darbības izplānošanas sēdē 29. maijā amatus sadalīja šādi: valdes priekšsēdis līdzšinējais Laimons Ozols, pirmais vietnieks Jānis Galejs, otrs — Jānis Briedis, sekretāre Aldona Korma, kasiere Ingeborga Veinberga, biedrzinis Oskars Lepše un valdes loceklis Imants Alksnis. Revīzijas komisijas priekšsēdis līdzšinējais Edgars Broders. Dāmu komitejas priekšniece ir Gaida Velme, vietnieces Irina Brunava un Benita Tiltiņa, kasiere Aina Selga, palīdze Zelma Ozola, locekles Gaida Mackare un I.Grāvleja. Sēdi atklāja ar klusuma brīdi, pieminot mūžībā aizgājušo Valdemāru Ziemani. Sarīkojumu kalendārs izplānots visai nākošai sezonai: 29. septembrī cikls par Valmieras novadu un baznīcu, 20. okt. dāmu komitejas sarīkojums, 10. nov. māc. A.Celma referāts par V. Plūdoņa darbu izvērtējumu, 19. janv. Jāņa Akurātera atcere ar literāri mūzikālu programmu, 23. februārī literāra pēcpusdiena. Bez tam 3. novembrī vēl TLB drāmas kopas atkārtojuma izrāde Raķete uz mēnesi Dz. Pūpēža režijā.

● TLB Sestdienas skolas jaunāko klašu mācības gada nobeiguma akts 25. maijā bija pulcinājis 115 skolēnus un 80 bērnu vecākus un skolotājus. Pēc Latvijas karoga ienešanas svētbrīdi vadīja māc. A.Celms. Uzrunu teica TLB valdes pārstāvis skolā R. Preisbergs, bet skolas pārzine M. Matīsa pateicās skolotājām Ievai un Aelitai Brīviņai un Līgai Miklašēvicai, kas nākamajā mācības gadā skolā vairs nestrādās. Vecāku komitejas priekšniece Zaiga Kalniņa pateicās skolas pārzinei un skolotājiem par bērnu latvisko audzināšanu. Pēc liecību saņemšanas skolēni ar skolotājiem izbrauca uz Saulaini, kur bija izkārtotas vairākas interesantas nodarbības un sporta spēles. Vecāku komiteja Jāņa Andrejsona vadībā bija rūpējusies par bērnu paēdināšanu. Sacensībām līdzekļus sagādāja no Augusta Brieža piemiņas fonda.

● Austrumu draudzes Tālavas sezonu atklāja ar Vasarsvētku dievkalpojumu 26.maijā, ko vadīja māc. A. Celms, piedaloties ap 50 tālaviešiem ar viesiem. Cienasta galdu bija klājušas Tālavas dāmas ar saimniecības vadītāju Dzidru Tori. Nākošais dievkalpojums Tālavā 9. jūnijā pl. 11 ar draudzes pēcpusdienu. Jāņus šogad Tālavas pārvalde nerīkos,

● Karavāna-85 pases 50 etnisko paviljonu apmeklēšanai par pazemināto cenu — 8 dol. līdz 15. jūnijam vēl saņemamas Latviešu centra birojā, Latviešu Kreditsabiedrībā, DV grāmatnīcā Latviešu namā un salonā Latviešu centrā, kā arī latviešu veikalos — Crest un Gardenia puķu veikalos, Broadview Delicatessen un Kalūpes rotas lietu veikalā. Pēc tam Karavānas pases maksās 10 dol. gabalā. Pāviljoni būs atvērti no 21. līdz 29. jūnijam; Rīgas paviljons arī šogad Latviešu Centrā. Rīgas paviljona rīcības komitejas priekšsēde ir J. Vāgnere, Rīgas ,,pilsētas galva'' A. Ciemgalis un Rīgas ,,princesīte'' Gundega Ķelle; paviljona galvenā saimniece Izolde Freimane.

● Lielā viesulvētra, kas piektdienas pievakarē Toronto ziemeļos skāra vienpadsmit apdzīvotas vietas un pilsētas 30 jūdžu platā joslā, nodarot smagus postījumus ar cilvēku upuriem, nav taupījusi arī ,,Latviešu pagastu'', kas atgadījies tai ceļā. Tur izgāzti koki ar visām saknēm, sabojāti elektriskie vadi un nodarīti citi postījumi. DV Druvas nodaļas priekšnieka A. Kalniņa saimniecībā Laurelē vēl pēc divām dienām nav bijusi elektrība. Rutas Apses saimniecībā pie Oranžvilles nopostītas ēkas. Arī pārējos nelaimes piemeklētos centros dzīvo latvieši, bet nebija ziņu, ka tur kāds būtu smagāk cietis. Viesulvētras joslā gadījušies arī divi latviešu draudžu — Sv. Jāņa un Toronto Austrumu draudžu lauku īpašumi ar daudzām vasaras mājām — Saulaine un Tālava, bet latvieši, kas bija izbraukuši savus īpašumus apraudzīt, tur nekādus postījumus nav ievērojuši, kaut gan turpat Saulaines tuvumā smagi cietusi Berija pie Simko ezera.

● Pensionāru apvienības 30. maija sanāksmē Latviešu Namā pāri par 200 apmeklētāju noskatījās pašu teātŗa grupas uzvedumu Birutas Komarovskas iestudējumā, pašai arī tēlojot. Pārējie tēlotāji bija: Arturs Ziediņš, Valentīna Šimiņa, Elza Volmere, Anete Bencone un Anna Adītāja; sufliere Magda Šterna. Tēlotājiem ziedus pasniedza V. Aleksandra. Lielajā sarīkojumā, nedēļu iepriekš, pie dekorētiem galdiem bija sapulcējušies 240 dalībnieki. Programmā bija pensionāru koŗa dziesmas Vilmas Aleksandras un Valentīnas Šimiņas deklamācijas, kā arī loterija, ko vadīja O. Zariņa un M. Vilka.

● Velesleja slimnīcā 8. maijā miris Roberts Pēteris Ezeriņš, piedzīvodams tikai 66 gadus. Dzimis 1919.g. 28. jūlijā Asares pagastā. Studējis Lauksaimniecības akadēmijā Jelgavā agronomiju un mežkopību. Bēgļu laikā ar zvejlaivu pārcēlies uz Zviedriju, no kurienes izceļojis uz Kanadu un strādājis raktuvēs Norandā. 11. maijā pēdējā gaitā uz Jorkas latviešu kapiem viņu izvadīja māc. J. Cālītis. Nelaikais Toronto atstāj sievu Annu, meitu Ritu, znotu Pēteri Dadzi un mazdēlu Edvardu, Kalgarijā dēlu Ivaru, vedeklu Petsiju un mazdēlu Marku, bet Latvijā māsu ar ģimeni. Šis bijis otrs nāves gadījums Ezeriņu dzimtā dažu dienu laikā, jo 4. maijā mirusi Annas Ezeriņas mātes māsa Anna Legzdiņa, piedzīvojot 101 g. lielu vecumu.

● Māc. J. Cālītis kristījis Annu Gundegu Stārasti, Ivara un Lilianas, dzim. Alksne, meitu un salaulājis Ritu Erdmani un Kevinu Edvardu Stubingu.

● DV sieviešu koŗa Zīle gadskārtējā gada sapulcē 26. maijā piedalījās 19 koŗa dziedātājas un diriģents A. Purvs. Koŗa priekšniece M. Jonāne pateicās korim un diriģentam par aizvadītā gada rosīgo darbību, vēlot tikpat sekmīgi darboties arī nākošanā gadā. Diriģents A. Purvs savukārt ieteica korim uzturēt to līmeni, kādu tas sasniedzis un neatkāpties no līdzšinējās augstvērtīgās programmas. Koŗa priekšniece ziņoja par koŗa darbību kopš pagājušā gada 11. septembŗa, kad koris atsāka jauno sezonu. Šinī laika posmā līdz gada sapulcei notikuši 37 koŗa mēģinājumi un izdarīti divi ieskaņojumi jaunajai skaņu platei. Koristes pulcējušās savā eglītes vakarā un divās koŗa sapulcēs. 21. aprīlī koris ar īpašu koncertu Toronto universitātes Hart House zālē atzīmēja savu 15 gadu darbību un viesojies ar patstāvīgu koncertu Klīvlandē unRočestrā. Bez tam koris četras reizes piedalījies daļējās programmās dažādos atceres sarīkojumos un sanāksmēs, pavisam pulcējoties kopā 52 reizes. Pēc kasieres Ausmas Gugānes kases pārskata koŗa kasē atrodas 7000 dol., ieskaitot jaundarbu pasūtinājumiem dažādu organizāciju ziedotos līdzekļus. Šogad rotācijas secībā bija pārvēlama koŗa priekšniece un viņas vietniece turpmākajiem trim gadiem. Amatā vēl uz vienu gadu palika koŗa priekšniece Monika Jonāne un vietniece Ausma Miķelsone. No amata atteikušās valdes locekles Stasijas Butānes vietā ievēlēja Ženiju Vītolu. Pārējās valdes locekles: kasiere Ausma Gugāne, sekretāre Melita Lapiņa, saimniecības daļas vadītāja Ilga Krūmiņa, valdes locekles — Anita Bredovska un Baiba Zariņa. Beidzoties vasaras pārtraukumam, koris mēģinājumus atsāks otrdien, 10. septembrī DV namā. 28. septembrī Zīle dziedās Latvijas universitātes gada svētkos,19. oktobrī DV Toronto nodaļas 35 gadu atceres svētkos, bet 16. novembrī dziedās Latvijas dibināšanas dienas atceres aktā Ņujorkā. Nākošā gada gadskārtējais koŗa koncerts 12. vai 19. aprīlī, atkarā no iespējām dabūt telpas Toronto universitātē. Pašlaik veic priekšdarbus Zīles trešās skaņu plates izdošanai.

● Nedēļas nogalē DV Toronto nodaļas namā pulcējās daudz interesentu, lai redzētu 5. Cēsu kājn. pulka slīdīšu skati, ko rādīja G. Krauja.

Sanāksmi sveica komitejas darbinieks J. Treijs, bet sekojošo sēdes daļu vadīja E. Krūka. Bijušie kaŗavīri ar atzinību novērtēja redzēto un nolēma šo skati rādīt arī plašākai publikai. Šī skate sevišķi būtu jāredz mūsu jaunatnei, lai tā saprastu patriotisma nozīmi un cīņu par tautas brīvību, kādu veikuši Latvijas kaŗavīri. Skate daudzkārt izsaka vairāk nekā gari apraksti, kas jaunatnei bieži grūtāk izprotami. Mākslinieciskā ziņā lielu devumu ieguldījis komp. I. Sakss un savas pūles veltījis arī mūziķis Ķipis, bet foto darbu veicis G. Krauja.

Sarīkojumu komitejā darbojas: M. Jonāne, E. Krūka, J. Treijs, A. Ancāns, L.Ozols, A.Riekstiņš un V. Jostiņš. Sarīkojums paredzēts 5. oktobrī DV Toronto nodaļas namā ar plašu dziesmotu programmu un slīdīšu izrādi.

Laimonis

labo

automašīnas

labāk

lētāk

ātrāk

jau 30 gadus

Tālr. 466—0540

603 Gerrard St. E.

Inese Grodnis,

kas agrāk strādāja Hello World Travel aģentūrā, tagad ir vadītāja

MAPLE LEAF TRAVEL sabiedrībā

655 St. Clair Ave W., Toronto, tel. 653-4351.

Ik pa gadu Jānīt's nāca Jāņu bērnus apraudzīt; Kad ienāca Saulainē — Visas malas līgot līgo!

Saulainē man labi klājas. Brauciet līgot!

Gadskārtējais un interesantais

Jāņu sarīkojums Saulainē

sestdien, 22. jūnijā.

Ansamblis Melodija no Filadelfijas

ar modernām un populārām dziesmām

Guntas Plostnieces vadībā.

Pirmā izrāde plkst. 17.30, otrā plkst. 19.30.

Jāņu tēvs un Jāņu māte, Jāņu siers, miestiņš un Jāņu dziesmas pie lielā ugunskura plkst. 20.30.

Jāņu balle saulšķūnī

Spēlēs Runči

un pēc tam līdz rītausmai Jānis Girgensons ar mūzikas lentēm.

Saulainē ir plašums, upe, Jāņu zāles, mājvieta vai nu teltīs, vai labās telpās par mērenām cenām, ,,liepājnieki'' un bufete Pūnītī, un kā vienmēr — viesmīlība!

Ieejas maksa 10.00 dol., ieskaitot auto novietošanu un teltošanu; bērniem līdz 12 g.v. ieeja brīva.

SAULAINES PĀRVALDE

Valentīns Pāvuls

Neptūna kalps

(91. turpinājums)

Apsūdzētāji bija divi namdaļi. Tie ,,pazuda''. Tāpat mēs būtu pazuduši, ja steigā būtu pielaiduši kādu kļūdu.

Varējām darbu atkārtot un turpinājām, bet ,,sociālās'' sacensībās vairs neielaidāmies.

Oktobrī komisārs mani atkal izsauca pie sevis. Esot pienākusi pavēle man ierasties Rīgā uz Oktobŗa svētkiem un stachanoviešu godināšanu.

Noprasīju, kas savienībā ir pirmajā vietā: svētki vai darbs? Protams, darbs. Sapratāmies. Komisārs steidzās atgūt nokavēto un darbus pabeigt pirms sala, bet man negribējās staigāt pa ielām un kliegt: ,,Nost! Lai dzīvo!''

Priecīgs turpināju darbu, līdz pienāca cita pavēle, laikam no Maskavas.

Man nekavējoties jāierodoties Rīgas pilī, kur saņemšot tālākus rīkojumus. Šoreiz izrunāšanās nelīdzēja. Komisārs nopūtās un lika piebraukt mašīnu.

Tēvs Durbē palika viens pats pabeigt iesākto darbu.

Komisārs droši vien zināja, kādēļ tiku izsaukts, bet neteica. Ja būtu ko nogrēkojies, vienu pašu tā nepalaistu. Būtu vismaz iedevuši līdz matrozi ar šauteni. Bet tā viņi izdarās. Kas skaidai ko zināt, kur straume to nes? Tētiņš aiz Kremļa mūŗiem paraustīja diedziņus un lelles lēkāja, kā jau leļļu teātrī. Leļļu valdības, mītiņi, gājieni un liesmaini sveicieni visur pēc tā paša plāna un grafikas. Neticami, bet aizgrābjoši un daudzi sajūsmā apraudājās. Pēc izrādes noļaidās dzelzs aizkars un lietojamās lelles paturēja citām izrādēm, iebojātās salika kastēs izlabošanai un nederīgās aizmeta. Mazās skaidiņas pieslaucīja tāpat ar slotu, jo tētiņam paradīzē nebija tik daudz diedziņu.

Raustīts vai slaucīts, gribot vai negribot arī es tiku uzrauts uz skatuves, lai piedalītos izrādēs.

Mājās mani sagaidīja ļoti norūpējusies Hemija. Pie viņas ieradies vīrs gaŗos dubļainos zābakos, ar pavēsti rokā. Kādēļ es neesot ne darbā, ne mājā? Kad sieva izskaidrojusi, kur esmu un ko daru, vīrs nomierinājies un pavēlējis ierasties Rīgas pilī, tiklīdz parādos. Mierināju sievu un pats sevi, ka uz pili nevienu neaicinās, lai pakārtu. visai drošs tornēr nebiju.

No ārpuses pili pazinu ļoti labi. Jau kā Ķīpsalas puika ,,staba galā'' to vēroju pāri Daugavai katru dienu, iztēlodamies lepnus kungus greznās viesībās, princesi ieslēgtu tornī, bargus sargus uz vaļņiem un moku kambaŗus pazemē. Tā to biju lasījis grāfa Monte Kristo vai Melnās rokas burtnīcās. Zināju, ka pilī sēdējuši mūsu valdnieki jau septiņi simts gadus. Vācieši, poļi, zviedri, krievi un, tikai pēdējos pārdesmit gados mūsu pašu prezidenti — Čakste, Zemgals, Kviesis un Ulmanis. Kas sēdēja tur tagad? Vai lelle ar sudraba rīkli? Par moku kambaŗiem nedomāju. Ja arī tādi būtu, kas tos vairs lietos? Tētiņa vadībā technika gājusi milzu soļiem uz priekšu arī šajā laukā.

Hemija līdz pilij man atbrauca līdz, bet tika iekšā tikai priekštelpās, kur palika gaidot neziņā, kas ar mani notiks.

Ar savu pavēsti rokā tiku gaŗām sargiem, bet vajadzīgo vīru nevarēju atrast. Mani sūtīja no viena pie otra, līdz atradās augstāks krievu činavnieks, kas to lietu zināja. Es esot ielūgts uz Dagestanas 20 gadu jubilejas svinībām. Ielūgts skanēja labāk nekā sūtīts! Jutos, kā smagu baļķi no pleciem nometis. Pils vecmodīgie moku kambaŗi palika neredzēti, tāpat kā lepnie kungi un princeses pils tornī. Gribējās uzzināt, kur tā Dagestana atradās.

Pakalpīgi biedrs iznesa Krievijas karti un kopīgiem spēkiem Dagestanu atradām pašā lejā, Kaukazā pie Kaspijas jūras. Pat galvas pilsētu Machačkalu ieraudzījām! Biedri jutās lepni, kā otrreiz Ameriku atklājuši. Krievs iedeva man ielūgumu, biļeti un kabatas naudu, pateica, cikos no rīta jāierodas stacijā uz Maskavas vilcienu un ieteica labi uzvesties, t.i. tā, lai attaisnotu man parādīto godu. No Latvijas mēs būšot trīs ielūgtie: viens stachanovietis no VEFa, es un partijas biedrs, kas...

Nenogaidījis, ko krievs vēl gribēja teikt, izsteidzos no pils. Paķēru Hemiju pie rokas un izrāvu uz ielas, it kā pils būtu aizdegusies.

Pa ceļam izstāstīju, kas pilī bija noticis. Drošināju Hemiju, ka galvu man nenoraus, jo tādēļ uz Dagestanu nevienu nesūtīs. Biju diezgan pieredzējis revolūcijas laikā. Katram savs liktenis un — es taču biju dzimis svētdienā!

Mājās pārnākuši un bērnus gulēt nolikuši, norunājām visu nakti, aizrunājoties pat tālā pagātnē.

Pēc daudzu gadu klusēšanas māte nule bija saņēmusi no savas māsas — tantes Olgas — dīvainu vēstuli no Maskavas. Viņa tur dzīvojot ar savu jaunāko dēlu Koļu un meitu Olgu. Par savu vīru un vecāko dēlu ne vārda. Kārlis, ģimnazists, reiz atbrauca pie mums uz Ķīpsalu un mācīja mūs smēķēt. Toreiz, kad es vēl nespēju uzrāpties staba galā.

Smēķēšanu nepaguvu iemācīties, jo tēvocis apriks aizbrauca ar visu ģimeni uz Ūfu pie Urāliem par muižas pārvaldnieku, nevarēdams saprasties ar vācu baroniem. Kā viņš sapratās ar komūnistiem? Kādēļ tante viņu nepieminēja? Gan uzzināšu, kad aizbraukšu.

Tanti atcerējos tikai vienreiz redzējis.

Tagadnē atgriezušies, spriedām, ko ņemt līdz, ko vilkt mugurā. Pirmo reizi braucu tik tālā ceļojumā pa sauszemi. Braucot ar kuģi, viss vajadzīgais brauca līdz — drēbes, ēdiens un pat gulta.

Maskavā novembŗa mēnesī būs auksti, Dagestana — tālu dienvidos. Vai būtu jābrauc gaŗajos zābakos ar žokejmici galvā? Varbūt pat ūdenslīdēja tērpā?

Palikām pie pierastā — zilā angļu drānas uzvalka, rudens mēteļa un melnās velūra platmales. Norunājām arī zīmes, kādas rakstīšu, lai to neviens cits nesaprastu. Pūtīs ziemeļu vai citi vēji un katram vējam būs sava nozīme.

Rīts pienāca reizē ar miegu. Nosnaudos, kamēr Hemija visu saķārtoja. Māju atstājām laicīgi, lai nenokavētu vilcienu.

Maskavā

Mani pavadīja līdz stacijai. Vieta bija Pulmaņa vagona 1. klasē. Abi mani biedri jau bija priekšā — viens VEFa strādnieks, otrs kāds mūrnieks gaŗos zābakos, krievu kreklu mugurā. Cik ātri piemērojas! Viņš bija partijas biedrs un mūsu vadītājs. Es biju ģērbies, kā parasti, zilā angļu uzvalkā. Tad vēl nezināju, ka tas man sagādās nepatikšanas. Pārējie braucēji bija žīdi, daži armijas vīri un vēl šādi tādi, tāpat kā mēs.

Ar sievu norunāju, ka rakstīšu kartītes, saprotamas tikai mums abiem.

Vilciens izskrēja cauri Vidzemei un Latgalei, kamēr tik tikko paguvām noklausīties mūsu vadītāja instrukcijas. Ķegumam gaŗām braucot, sirds nodrebēja. Vai tikšu atpakaļ? Mana vieta bija tur, ko es te darīju?

Līdzko tikām pāri robežai, viss mainījās. Stacijās lieli plakāti un lozungi. Staļins visur... ... ... Atsevišķas telpas sievietēm un bērniem. Tur smirdēja machorka un sēdēja krievi, bet sievietes un bērnus kaut kā neredzēju.

Pastaigājos pa vilcienu, un tam pārbraucot kādai upei, prasīju sēdošam augstas činas kaŗavīram, kā to upi sauc? Viņš uz mani paškielēja un atpra sīja: ,,Kas jūs esiet? Kapitālistu spiegs? Nezināt, ka kaŗa laikā tikai spiegi interesējas par militāriem noslēpumiem?'' — ,,Bet neviens taču nekaŗo! Un tā upe droši vien ir tecējusi cauri visiem kaŗiem un mēŗiem.''

,,Turi muti! — viņš uzbļāva, ,,ja negribi...!''

(Turpinājums sekos)

Krišjāņa Barona atceres gada zīmē veldzēsimies mūsu tautas gara mantās.

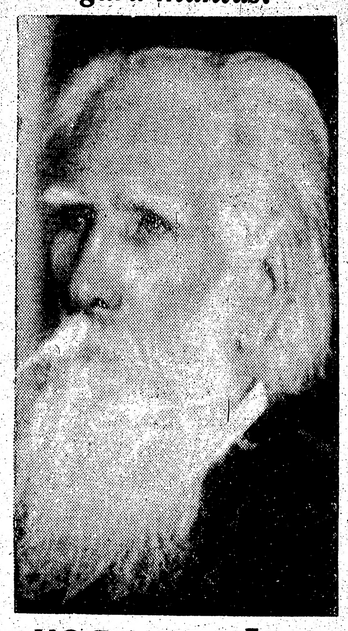

NO DAINU PŪRA

16. dainu virkne

Aunies kājas, bālēliņ,
Seglo savu kumeliņ'!
Es dzirdēju aiz vārtiem
Vaŗa bungas rībinot.
52935 Tilžas Abr.

Gatavs biju kaŗavīrs,
Gatavs kaŗa kumeliņš;
Tās dieniņas vien gaidīju,
Kad bij man kaŗā iet.
32019² Līgatnes Rg.

Mans baltais bāleliņš
Kaŗā jāja dziedādams,
Ar zobenu vārtus vēra,
Strauji skrēja kumeliņš.
53002 Tilžas Abr.

E kur stalti kaŗavīri,
Jāj pa ceļu dziedādami:
Seši pušķi pie cepures,
Zelta zvaigzne zobinā.
52947 Mārupes Rg.

Apkārt kalnu saule tek,
Pāri tek mēnestiņis:
Apkārt jāju prūšu zemi,
Cauri laidu zobeniņu.
31929 Kabiles Kld.

Kumeliņi baltsariņ,
Tev tecēt, man sēdēt;
Tev bij manas bruņas nest,
Manu skaidru augumiņu.
32071 Zaubes Rg.

Lei bij grūt', kam bij grūt',
Grūt' bij kaŗa kumeļam:
Vai bij ziema, vai vasara,
Nes bruņotu kaŗavīru.
32095 Ķeču Rg.

Vidū kaŗa es pazinu
Sav' bāliņa kumeliņu:
Pilna mute smalku dzelžu,
Stāv, galviņu grozīdams.
32200 Lejasciema Vlk.

Laba diena man kaŗā
Ar labo kumeliņu;
Kaut māmiņa zinājuse,
Lai tik gauži neraudātu.
32088 Lubānas Md.

Kumeliņa galvu glaudu
Ar abām(i) rociņām:
Tas iznesa augumiņu
Caur deviņi zobentiņi.
32072 V.K.Z.

Es savam kumeļam
I kājiņas pabučoju:
Tas iznesa augumiņu
No skaudrā zobentiņa.
32013 Sēlpils Jk.

Cērtaties, kaŗavīri,
Necērtiet kumeliņa:
Kaŗavīra māte raud,
Kas raudāja kumeliņa?
32206 Krustpils D.

Atgādina Baltijas tautu likteni

Sakarā ar Otavā notiekošo Cilvēku tiesību konferenci Helsinku vienošanās aprisēs archibīsk. A. Lūsis konferencei nodoto Baltiešu konferences iesniegumu nosūtījis arī visiem Pasaules Luterāņu Federācijas Centrālās komitejas locekļiem un Pasaules Baznīcu Apvienības prezidentiem un jaunizraudzītam ģenerālsekretāram Dr. Emilio Castro.

Pavadvēstulē archibīsk. A. Lūsis norādījis, ka abas lielās oikūmēniskās organizācijas ar cildenu apņēmību iestājušās par cilvēku tiesībām Afrikas valstīs, īpaši Nambijā, bet nav nekā darījušas, lai vērstu uzmanību arī uz okupācijas varas izrīcībām un cilvēku tiesību pārkāpumiem Igaunijā, Latvijā un Lietuvā.

„Nožēlojams ir tas, ka visi mūsu iesniegumi līdz šim ir ignorēti", raksta archibīskaps, „dažreiz mēs neesam pat saņēmuši atbildi, ka tie saņemti. Tāda vienaldzība radījusi neuzticību pret Luterāņu Federāciju un Pasaules Baznīcu Apvienību starp brīvā pasaulē dzīvojošiem igauņiem, latviešiem un lietuviešiem."

Iesnieguma beigās archibīskaps raksta: „Mēs ceram, ka sekojot Kristum, viņa mācekļi liecinās par patiesību un nākotnē Pasaules Baznīcu Apvienība un Luterāņu Federācija deklarēs savu nostāju Baltijas valstu jautājumā un prasīs izbeigt šo valstu okupāciju un brīvības ierobežošanu, ko dara Padomju savienība."

Archibīskaps mūsu laikraksta redaktoram paskaidroja, ka Pasaules Baznīcu Apvienības un Luterāņu Federācijas vadībā notikušas lielākas pārmaiņas. Aizejošā Pasaules Apvienības ģenerālsekretāra Dr. Filipa Pottera vietā ievēlēts Urugvajas metodistu baznīcas mācītājs Dr. Emilio Kastro, kas jau agrāk darbojies dažādās apvienības komisijās un ko pazinēji raksturo kā mērenu iecietības un sadarbības meklētāju, kas vairoties no pārāk radikālām ievirzēm.

Aiziet arī Luterāņu Federācijas ģenerālsekretārs Dr. C. Maus. Viņš atgriežas ASV un strādāšot kādā luterāņu draudzē Vašingtonā ar īpašu uzdevumu „uzturēt sakarus ar valdības iestādēm un konsultējot informācijas iestādes."

Ar septembŗa mēnesi Federācijas ģenerālsekretāra amatu pārņems jaunākās paaudzes norvēģu mācītājs Gunnars Staalsets. Baltijas tautu problēmas viņam ir labi zināmas, un līdzšinējā pieredze liecina, ka viņš mēdz runāt atklātu valodu un nemēģina izvairīties no konfrontācijas. Kad kāds no žurnālistiem Staalsetam jautājis, vai viņam neradīsies problēmas, sadarbojoties ar tagadējo Luterāņu Federācijas prezidentu bīskapu Zoltanu Kaldy, kas ir arī Ungārijas parlamenta loceklis, Staalsets atbildējis: „Mēs centīsimies sadarboties...". Maija beigās Staalsets divi dienas uzturējies Budapeštā, kopā ar bīskapu Kaldy pārrunājot Federācijas nākotnes darba problēmas.

Jūlija vidū, norāda archibīskaps, LELBAs apgabalu prāvesti veselu nedēļu būs kopā ar Amerikas luterāņu baznīcas bīskapiem. Tā gan būs tāda privāta, atpūtai un sadarbībai domāta tikšanās, bet es ceru, ka tā dos ļoti labu iespēju mūsu baznīcas vadītājiem iepazīstināt amata brāļus ar mūsu problēmām un paskubināt viņus aktīvāk iestāties par mūsu tautas tiesībām uz brīvību.

Luterāņu baznīcu apvienošanās

Vinipegā no 16. līdz 19. maijam notika Kanadas divu lielāko luterāņu baznīcu — Lutheran Church of America Canada section (LCA-CS) un Evangelical Lutheran Church of Canada (ELCC) — apvienošanās kongress, izveidojot jauno Evangelical Lutheran Church in Canada (ELCIC). Tā tomēr vēl nebūs vienīgā Kanadā, jo šeit vēl darbojas Misuri sinode. Vinipegas sanāksmē piedalījās arī Toronto Sv. Andreja draudzes mācītājs Juris Cālītis un draudzes priekšnieks Uldis Ķiesners, pārstāvot savu draudzi, kuŗa jau kopš tās dibināšanas piederējusi pie LCA Austrumkanadas sinodes.

Sv. Andreja draudzes priekšnieks U. Ķiesners par sanāksmes gaitu mūsu līdzstrādniekam izteicās:

„Konferencē bija pārstāvētas visas piekritīgās luterāņu draudzes, un kopējais delegātu skaits bija 524, piedaloties arī daudziem goda viesiem no augstāko garīdznieku aprindām un amatpersonām.

Pavisam pieņēma 21 rezolūciju un ievēlēja 124 personas. Visas sesijas sāka un beidza ar lūgšanu. Galvenais sapulces sākšanas dievkalpojums notika ceturtdienas vakarā un nobeiguma dievkalpojums svētdienas pēcpusdienā. Piektdienas vakarā, 17. maijā, bija sarīkojums ar koncertu, kuŗu sniedza trīs jauniešu koŗi no trijām luterāņu kolledžām. Sniegums bija augstas kvalitātes, klausītāji sajūsminăti, tāpat par uzvedumu.

Sestdienas vakarā bija bankets. Latviešu delegāti bija kopā pie viena galda ar igauņiem, kuŗu vidū bija arī mūsu kaimiņdraudzes pārstāvji, pavisam 7 igauņu pārstāvji, bet 5 no latviešu draudzēm. No Vinipegas bija Mirdza Rutule, no Edmontonas J. Atvars, no Hamiltonas bija ieradusies Dzidra Šteinberga. Loraine Grīsle pārstāvēja kādu Vinipegas kanadiešu draudzi. Sanāksme risinājās Manitobas universitātes telpās, bet mūsu apmešanās bija ierādīta studentu mītnē.

„Pārbraucot mājās, mēs varam pārdomāt šo lielo notikumu un būt pateicīgi Dievam, ka arī mēs tur piederam", teica U. Ķiesners. V. S.

Jauniešu iesvēte Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudzē Toronto 19. maijā. Archibīsk. A. Lūsis un viesis māc. J. Cālītis iesvētīja 14 jauniešus. Dievkalpojumu kuplināja draudzes ansamblis diriģ. Brigitas Alkas vadībā. Attēlā iesvētītie jaunieši. 1. rindā no kr.: Inga Kukse, Anita Unterberga, draudzes priekšn. J. Koncis, archibīsk. A. Lūsis, māc. J. Cālītis, Elviga Sebre un Sandra Unterberga; 2.r. no kr.: Sarma gaide, Ūve Hodžina, Silvija Kalniņa, Andra Matušēvica, Anita Kalniņa un Valda Matušēvica; aizmugurē no kr.: Edvards Robežnieks, Pēteris Ruģelis, Uldis Hodžins un Armands Sebris.

Foto J. Liģers.

Toronto Sv. Andreja ev. lut. latviešu draudzē Vasaras svētkos, 26. maijā, draudzes māc. J. Cālītis un viesis māc. G. Kness-Knezinskis (no Kalifornijas) iesvētīja 23 jauniešus. Dievkalpojumu kuplināja draudzes koris diriģ. A. Purva vadībā un solists Dr. Jānis Kļaviņš no Ņujorkas. Attēlā iesvētītie jaunieši. 1. rindā no kr.: Linda Maruta Kronberga, Sandra Untika, draudzes priekšn. U. Ķiesners, māc. J. Cālītis, māc. G. Kness-Knezinskis, Lisa Līze Kness-Knezinska, Valda Brigita Zīle un Daina Gundega Gulbe; 2.r. no kr.: Arnolds Māris Treijs, Raimonds Māris Berķis, Kristīna Laura Pāvelsone, Nora Inta Luksa, Silvija Līa Tint, Kristīna Kampe, Māris Dāvids Grīnbergs un Dāvids Česters. Aizmugurē no kr.: Andris Linards Lukss, Pēteris Olte, Andris Ojārs Kness-Knezinskis, Andris Roberts Bušmanis, Ēriks Kampe, Ēriks Eduards Tint, Kārlis Atis Briedis, Pēteris Ēvalds Rudzītis, Andrejs Olivers Zīle un Valdis Jānis Gulbis. **Foto J. Liģers.**

Sarīkojumu Kalendārs

8. jūnijā no pl. 9—14 Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas lietotu mantu tirdziņš Latviešu Nama parkošanas laukumā.

9. jūnijā pl. 17 Latviešu Namā mūzikāla pēcpusdiena ar baritonu P. Sķetri un J. Beloglāzovu — klavieres.

MEŽCIEMS

22. jūnijā Jāņu sarīkojums.

BĒRZAINE

15. jūnijā DV Toronto nodaļas šaušanas sacensības un Jāņu ielīgošana.

KALAMAZŪ

Baritona Paula Berkholda koncerts notika Kalamazū kolledžas Fina Arts mazajā zālē.

Programmas pēdējā daļā dziedonis atplauka operu ārijās, kas, šķiet, viņam vistuvākās: Serenāde no Mocarta operas Don Žuans (Don Giovanni) unārija no Mocarta operas Figaro kāzas. Programmu noslēdza Demona ārija no Rubinšteina operas Demons un Tomska ārija no Čaikovska operas Pīķa dāma. Bija patīkami, ka abas pēdējās ārijas Berkholds dziedāja latviešu valodā. Piedevās bija viena neapolitāņu tautasdziesma un Bruno Skultes Dainu zeme.

Meklēju

nopietnu cilvēku, kas varētu 3 nedēļas vasaras vidū būt kopā ar vecāku sievieti privātā mājā Westhill rajonā.

Lūdz zvanīt 282-4402.

RAIBĀ NEDĒĻA

Viesuļvētra atstāja tikai drupas

VIESUĻVĒTRA PĀR ONTARIO

Lielās dabas katastrofas, kas notiek tālās zemēs, mēs nekad neesam spējuši pilnībā aptvert. Tikai tad, kad šīs katastrofas notiek mūsu pašu durvju priekšā vai pat pašu dzīves lokā, mēs aptveram, cik niecīgs ir cilvēks ar visu savu moderno technoloģiju dabas elementu priekšā. Tā pagājušās nedēļas piektdienā kā zibens no skaidrām debesīm pāri visapdzīvotākai Toronto provinces daļai — tikai dažus desmit kilometrus ziemeļos no Toronto — īsu laiku ar nepiedzīvotām posta sekām trakoja lielākā viesuļvētra, kāda šeit jebkad ir bijusi. Tā skāra vairākas mazākas pilsētiņas, to starpā arī Šelburnu, Dandalku un Alistonu, kas pazīstamas kā latviešu lauksaimnieku apmetnes. Tornado nodarītie zaudējumi pārsniedza 100 milj. dolaru. Tas nolīdzināja no zemes virsus ap 1000 celtņu, ievainoja simtiem cilvēku, bet kā par brīnumu prasīja tikai 12 nogalināto upuŗus. Tornado ceļā atradās arī divas latviešu nometnes — Saulaine un Tālava, bet tās palika neskartas, tāpat kā daudzas latviešu lauksaimnieku saimniecības.

KONSERVĀTĪVO DINASTIJAS ĒRAS GALS

Polītiska vētra tuvākā laikā var izrādīties liktenīga konservātīvo partijas dinastijai, kas Ontario provincē jau valdījusi pāri par 42 gadiem. Pēdējo provinces parlamenta vēlēšanu rezultātā konservātīvie ar 52 vietām parlamentā palika lielākā partija, bet liberāļi ar 48 vietām un sociālistu NDP ar 25 vietām kopīgais spēks var izjaukt premjēra Millera polītisko karjēru. Tas

Dēvids Pītersons cer vēl šo mēnesi sastādīt jaunu valdību.

Socialists Rē ar parakstu apsolījis liberāļus atbalstīt.

droši vien notiks 18. jūnijā pēc jaunā budžeta debatēm, kad parlamentam būs jānobalso par šī budžeta pieņemšanu. Negātīva nobalsojuma rezultātā provinces gubernātoram būs jāuzdod jaunās valdības sastādīšana liberāļu partijas līderim D. Pītersonam vai arī jāizsludina jaunas parlamenta vēlēšanas. Visas trīs partijas jau deklarējušas, ka tās nevēlas doties tūlīt atkal vēlēšanu sacensībā. Pītersona izredzes vēl vairāk pastiprina nupat parakstītais nolīgums ar NDP partijas līderi Rēu, kuŗa ietvaros sociālisti garantē liberāļu mazākuma partijas valdībai lojalitāti nākošo divu gadu periodā.

SARKANARMIJAS IZLASES VIENĪBAS PRET AFGANISTĀŅU NACIONĀLISTIEM

Aizvadītajos četros gados Kremļa okupācijas karaspēks Afganistānā nav spējis salauzt nacionālo partizānu pretestību. Šī pretestība diendienā pieņemas, un par tās apmēriem liecina kaut vai Barikotas pilsētiņas ielenkšana Pakistanas robežas tuvumā. Šajā pilsētiņā jau vairākus mēnešus bez panākumiem izlauzties mēģināja tur ielenktais sarkanarmiešu garnizons. Pag. mēnesī uz šo telpu okupācijas spēku ģenerālstābs sāka koncentrēt tanku kolonnas un ievērojamas lidmašīnu vienības. Lai nodrošinātu panākumus, Pad. savienības gaisa spēki izmeta Kunāra ielejā izplētņu lēcējus un vairākas dienas nepārtraukti bombardēja stratēģiskos ceļus no helikopteŗiem un bumbvežiem. Sarkanarmijas pārspēka priekšā nacionālie partizāni izšķīrās atkāpties un pāriet uz citām pozicijām. Šīs ofensīvas mērķis ir arī nogriezt partizānu vienības no Pakistanas pierobežas, lai tās nevarētu saņemt rezerves munīciju un ieročus. Atzīmējams, ka Pakistana jau uzņēmusi savā aizsardzībā un rūpīgā gādībā ne mazāk par 3 milj. afganistāņu bēgļus. Tas noticis tajā pašā laikā, kad daudzas bagātas valstis vēl mīņājas uz vietas ar palīdzības sniegšanu bieži vien tā iemesla dēļ, lai nenokaitinātu Padomju savienību.

LATVIETIS VADA DELEGĀCIJU OTAVAS KONFERENCĒ

Otavā notiekošajā Helsinku līguma cilvēku tiesību ievērošanas izvērtēšanas konferencē 35 pārstāvēto valstu delegāciju vadītāju vidū ir arī latvietis Ilmārs Beķeris. Viņš ir Zviedrijas šefdelegāts sūtņa pakāpē un, nesaucot vārdā Pad. savienību, viņš asiem vārdiem kritizēja austrumu bloku par cilvēku tiesību neievērošanu.

Atzīmējams, ka Maskavas delegācija vēl arvien nav atžirgusi no amerikāņu delegācijas skaudrās apsūdzības. Mūsu laikraksta pārstāve apvienotās Nācijās Dagmāra Vallena ziņo, ka Otavas konference atbalsojusies arī Nujorkā un vairāku valstu diplomāti runājuši par latviešu disidentu un polītisko ieslodzīto likteni.

Otavas konferences norise pārraidīta arī uz Latviju Brīvās Eiropas un Amerikas Balss raidītājos.

Atzīmēsim negaidīto Kremļa delegācijas uzbrukumu Kanadai, kas, pieminot nupat notikušo Ītona darbinieku streiku, apgalvoja, ka Kanada ļauj nežēlīgajiem kapitālistiem izmantot savus strādniekus.

Noslēgumā pieminēsim Ontario provinces parlamenta deputāta Ruprechta ierosināto rezolūciju, ko pag. nedēļā parakstīja parlamenta ēkā, prasot, lai Kanadas delegācija publicē visu, ko tā runājusi un prasījusi Otavas konferencē.

SOCIĀLISTU UZVARA GRIEĶIJĀ

Pretēji daudziem pareģojumiem Grieķijā notikušajās parlamenta vēlēšanās pārliecinošu uzvaru ieguva līdzšinējā premjēra Papandreu panhelleniskā sociālistu partija. Papandreu jaunajā parlamentā ir nodrošināts vairākums, jo viņa partija būs pārstāvēta ar 161 deputātu. Konservātīvo jaunās demokratijas partijas līderis Konstantīns Mitsotakis spēja nodrošināt tikai 25 vietas parlamentā, bet Maskavai paklausīgā komūnistu partija 13 vietas. domā, ka liela daļa komūnistu nobalsoja par Papandreu. Interesanti atzīmēt, ka nākamais Grieķijas premjērs savā laikā bija ASV pavalstnieks un arī amerikāņu armijas virsnieks. Vairākus trimdas gadus viņš pavadīja arī Kanadā, kur ar Trudo gādību dabūja profesora vietu Jorkas universitātē Toronto.

Papandreu ārpolītikā ir krasi nostājies pret ASV un jau 1981. gadā, atgriežoties Grieķijā, piedraudēja ar amerikāņu izsviešanu no militārām bazēm. Šīs visai Vidusjūras telpai un NATO aliancei stra-

Papandreu bija Jorkas universitātes profesors.

tēģiski nozīmīgās militārās bazes atrodas Krētas salā un Atēnu tuvumā. Amerikāņiem izdevās panāt, lai Grieķija ar līgumu ļauj palikt pieminētajās bazēs amerikāņu spēkiem līdz 1988. gadam.

Vašingtona jau atklāti deklarējusi, ka Papandreu naidīgās nostājas dēļ tā būs spiesta pārcelt savas militārās bazes no Grieķijas uz Turciju. Grieķijas un Turcijas pretiškības ir ievazātas arī NATO aliansē un nav izslēgta varbūtība, ka Papandreu aiziet no NATO. Viņa draudzīgo attieksmju dēļ ar Kremli iespējama arī Grieķijas aiziešana no Eiropas koptirgus.

Atzīmējams, ka vēlēšanu uzvaras vakarā Papandreu patētiski sauca: „Šī ir lielākā uzvara pār visiem reakcionāriem spēkiem, vai nu tie ir grieķu vai ārzemju."

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

SIDRABENĒ

22. jūnijā Līgo svētku sarīkojums.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Līgo svētki Sidrabenē

1985. gada 22. jūnijā, pl. 19.

Piedalās: Toronto un Hamiltonas koŗu dziedātāji diriģentes Daces Šmitas vadībā

Tautas deju kopa Vainadziņš

Pl. 21—1 DEJAS : lielajā zālē spēlēs Bramptonas orķestris
uz dejas laukuma — skaņu lenšu mūzika Ērika Klepera vadībā.

Pl. 22 UGUŅOŠANA— ko atbalsta **Robertson** CHEVOLDS latviešu pārst. Hans Plaude.

Kafejnīca * Jāņuguns un ugunskuri, Jāņu siers un alus līgotājiem.

Ieeja: $8; STUDENTIEM, PENSIONĀRIEM UN INVALIDIEM $6. BĒRNIEM LĪDZ 15 GADIEM BEZ MAKSAS.

Pl. 15 nometnes ēdamzālē Valža Tetera gleznu izstādes atklāšana.

VISUS LAIPNI IELŪDZ

SIDRABENES PĀRVALDE.

Grāmatas dāvanām

Latviešu Gads, Gadskārta un Godi	$35.00
Latviešu valodas sinonimu vārdnīca	$33.00
Laiks, telpa, ļaudis IV daļa	40.00
A. Johansons — Krēslainie spoguļi	$14.50
I. Vīksna — Neviens mūs nedzird	$12.00
K. Strods — Nedrīkstu raudāt — nevaru smiet	$ 8.00
L. Pērļupe — Priekšpilsētas noslēpums	$ 6.60
N. Kalniņš — Anitas stāsti	$ 5.60
J. Širmanis — Pīkstīte	$10.00
K. Ķezbers — Kurzemes Hercoga Dālderis	$ 6.60
J. Klīdzējs — Laidiet! Laidiet! Laidiet! noveles	$16.00
V. Janelsiņa — Nozagtais eņģelis	$17.50
Eg. Grīslis — Lūgsim Dievu, meditācijas	$17.50
K. Zvejnieks — Baltā pils, rom	$16.00
L. Bērziņa — Viena nedēļa Ernas dzīvē, rom	$15.00
A. Baumanis — Krišjānis Barons	$21.00
H. Rudzītis — Manas dzīves dēkas, atmiņas	$17.50
Latvia	$75.00
T. Puisāns — Latviešu strēlnieku dzejas	$11.00
E. Ābele — Mīlestība, rom	$12.00
P. Apkalns — Dievam, Tēvzemei, Brīvībai	$ 7.50
O. Akmentiņš — Lielais kurzemnieks Amerikā	$15.00
K. Krūklītis — Tā tas bija toreiz	$30.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom	$16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm	$24.00
E. Andersons —LV 1920—1940 Ārpolītika I	$41.00
A. Lūsis — Cilvēks bez mājām	$ 8.00
L. Breikšs — Dziesmu Daugava, dz	$11.50
K. Siljakovs — Mana atbilde II	16.00
E. Andersons — LV 1920—1940 Arpolītika II	$41.00
J. Vecozols — Dzidra, rom	$17.50
J. Labsvīrs — Atmiņas un pārdomas	$16.80
E. Blanks — Latvijas valsts pirmie gadi	$ 3.00
Dainu izlase — Trīs ziedošie koki	$10.00
Dainu izlase — Trīs Skuju Koki un Bērzs	$12.00
V. Kārkliņš — Jaunavu iela, rom	$14.50
I. Gubiņa — Kaza kāpa debesīs, ceļ. piez	$13.00
Latviešu karavīru dziesmas ar notīm	$12.50
Sp. Paegle — Kā Latvijas valsts tapa	$ 9.00
Latvijas un Padomju Krievijas miera līgums	$ 7.00
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums	$15.00
M. Kalmane — Laikam līdzi, dz	$12.00
V. Hazners — Varmācības Torņi —II	$49.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, kearmiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.

DV Grāmantīca, 491 College St., Toronto, Ont. M4G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.

Pirmdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 17.00
Otrdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 19.00
No treš. līdz piektd.,iesk..no pl.12.00 līdz pl. 18.00
Sestdienās ..... no pl. 9.00 līdz pl. 13.00

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS,4 Credit Union Drive, Toronto, Ont.M4A 2N8, tālr.757-1482.
Darba laiks:no otrdienas līdz piektdienai no pl.15.00-20.00
sestdienās no pl. 10.00—15.00

LATVIJA AMERIKĀ

Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $40.00
☐ 6 mēnešiem $21.00
☐ 3 mēnešiem $12.00

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čeki rakstāmi uz Latvija Amerikā vārda un sūtāmi 125 Broadview Ave, Toronto, Ont. M4M 2E9.

7.VLJK 1986.g. Kanadā

Vispasaules kongresa rīkošanas darbu ir daudz un tie ir dažādi. Rīcības komiteja cenšas šos darbus paveikt profesionālā līmenī. Līdz ar to par kongresa reklāmas vizuālo pusi gādā divi jauni profesionāli mākslinieki — Balvis Rubess un Inese Jansone.

Inese Jansone dzimusi Vācijā, bet uzaugusi Mineapolē, kur viņa ieguvusi B.F.A. gradu Mineapolis College of Art and Design. Pašlaik Inese dzīvo Toronto. Inese illustrējusi vairākas bērnu grāmatas un mācības līdzekļus. Viņa ir savus darbus izstādījusi vairākās izstādēs. Inese piedalījās 2. un 4. VLJK.

Savos zīmējumos Inese ilustrē dažādas Kanadas īpatnības. Šeit publicētā zīmējumā parādās bebris — Kanadas nacionālais dzīvnieks. 7.VLJK vajadzībām Inese sagatavojusi vairākas illustrācijas, kas ir parādījušās laikrakstos un citos izdevumos, kā arī pirmā 7. VLJK brošūrā.

Balvis Rubess dzimis Toronto, bet vairākus bērnības gadus pavadījis Vācijā. Mākslas karjēra Balvim ir ļoti bagātīga. Viņš vairākus gadus ir studējis Ontario College of Art. Jau pēc otrā studiju gada Balvi pieņēma darbā par mākslas nozares vadītāju reklāmu firmā. Balvis ir darbojies vairākos laukos — viņa illustrācijas ir parādījušās vairākos žurnālos un reklāmās, viņš ir darbojies teātrī ar fotomākslu un ir pat veicis ,,design'' darbus pie Porsche firmas. Pašlaik Balvis vada pats savu uzņēmumu un strādā pie Kanadas laikraksta Globe & Mail. Balvja mākslas darbi parādījušies vairākās izstādēs un viņš ir gatavojis neskaitāmus LNJAK sarīkojumu plakātus, kā arī 6. VLJK plakātu. Citi Balvja panākumi ir darbs ,,Pēdējā laika'' redakcijas kollēģijā un bundzinieka karjērā ,,Elektriskos burkānos.''.

Balvis izveidoja 7. VLJK plakātu/kalendāru, kā arī 7. VLJK logo. Šajā logo Balvis ir apvienojis vairākus elementus — VLJK logo, Kanadas un Latvijas karogu.

Balvis, Inese un pārējie rīcības komitejas locekļi aicina visus jauniešus piedalīties 7. VLJK 1986. gadā.

Uz redzēšanos 7. VLJK Kanadā!

Aija Abene,
Reklāmas vadītāja.

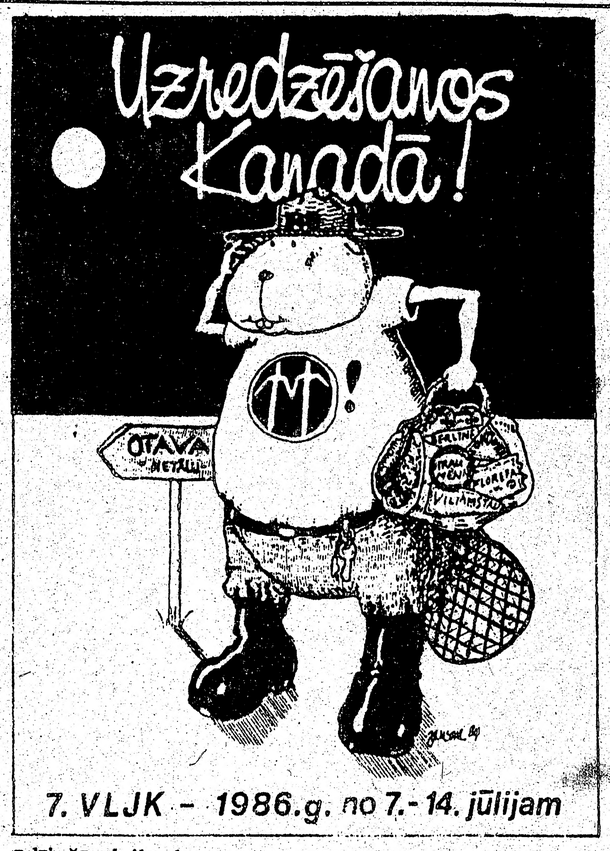

RM
NSM
ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Coleman
HEATING & AIR CONDITIONING
Ar COLEMAN Jūs varat iegūt vēsas telpas jau šinī vasarā.
Nav jāmaksā līdz oktobrim, ja vēsināšanu Jūs ierīkojat jau tagad un tanī pašā laikā pārejat uz gāzes apkuri.
Zvanait
GARNEY & CO LTD. 783-6151.
Valters Ivans vai Ike Rewal.
Šī latviešu sabiedrība Toronto jau 45 gadus gādā par dzīves ērtībām.

Ingrida A. Matckars
B.A., M.A., L L B.
ADVOKĀTE pie
DYSON & KACABA Barristers & Solicitors
100 Richmond Str. W., Suite 400, Toronto, Ont. M5H 3K6
Tel. (416) 361-1777

SARMĪTE BULTE, BA, LLB
ADVOKĀTE—NOTĀRE
Thompson Building — pretim City Hall —
65 Queen St. W., suite 1105
Toronto, Ont. M5H 2M5. Tel. (416) 860-0082

Meklē

tautieti (dāmu vai kungu), kas varētu veikt dārza apkopšanas darbus privātā mājā Mountland Drive, Scarboro. Zvanīt 439-6842

Lūgums

kārtot laikr. Latvija Amerikā 1985.g. abonementa maksas, kas paliek līdzšinējās.

ASV un citu zemju abonenti, kas maksā ASV dolaros, lūgti maksājumu summu nesamazināt par kursa starpību, jo laikraksta sūtīšana ārpus Kanadas gadā maksā 15 dol. vairāk nekā Kanadā. Piezīmējam, ka sūtīšanas pasta nodeva ir augstāka tiem abonentiem, kas maksājumus nav nokārtojuši.

Kapt. Rulliņa pieminai

Bradfordā 26. aprīlī miris Jātnieku pulka kapt. Jānis Rulliņš. Viņš dzimis 1898. gada 24. decembrī Krievijā.

Pēc 1. Pasaules kara Rulliņš pārnāk Latvijā 1920.g. 27. maijā. 1920.g. 1. oktobrī sākas Rulliņa gaitas Kara skolā, ko viņš beidz kā kadets seržants ar izcili labām sekmēm. 1922. gada 1. septembrī viņu paaugstināja par leitnantu un nosūtīja uz 1. Jātnieku pulku Daugavpilī, kur viņš bija sakaru vada komandieris.

1925. gadā Rulliņu paaugstina par virsleitnantu un komandē zināšanu papildināšanai uz Jātnieku virsnieku skolu Francijā. Pēc atgriešanās no Francijas viņam uzdod formēt jaunu eskadronu Jelgavā. 1929. gadā Rulliņu paaugstina par kapteini. 1937. gadā viņš beidz Latvijas augstāko kara skolu. 1939. gadā viņu ieceļ par pulka adjutantu.

1941. gada maija beigās Rulliņu nosūta uz Litenes nometni, kur latviešu karavīri gaida karu ar Vāciju. To daudzi vairs nesagaida, jo krīt par upuri komūnistu varmācībām. Rulliņam izdodas visu šo laiku pārdzīvot.

1943. gada 22. jūnijā Rulliņu aicina atkal karavīra pienākumi, šoreiz Latviešu leģionā. Viņu iedala pulkveža Jaunuma pulkā, ar kuru viņš iziet visas smagās ziemas kaujas pie Novo Sokoļnikiem un Redjās upes krastos. Krieviem ielaužoties Zemgalē, Rulliņš piedalās Jelgavas aizstāvēšanā.

Rudenī Rulliņu nosūta uz Vāciju. Viņš ārstējas Bad-Homburgas sanatorijā, tad dodas uz Bērentu Pomerānijā, kur viņš ir latviešu papildinājumu brigādes nometnes komandants. Kad sākas krievu ofensīva un kaujas Pomerānijā, viņš nonāk Dancigas ielenkumā. Tikai ar lielām pūlēm viņam izdodas tikt uz Dāniju. Seko gūsta laiks dažādās gūstekņu nometnēs, beidzot arī Cēdelgemā.

1947. gadā Rulliņš dodas uz Angliju. Sākumā darbs ir lauksaimniecībā, vēlāk John Laing būvfirmā un Bradfordas pašvaldībā. Brīvajā laikā viņš aktīvi piedalās latviešu sabiedrības dzīvē. Par darbību Daugavas Vanagu organizācijā apbalvots ar DV nozīmi zeltā. Savās karavīra gaitās viņš bija apbalvots ar Triju zvaigžņu ordeni, Viestura krustu un Aizsargu nopelnu krustu, kā arī ar vairākām Polijas un Igaunijas goda zīmēm.

Draugi Rulliņu atceras kā sirsnīgu cilvēku, kaislīgu makšķernieku un mednieku.

Liels draugu un pavadītāju pulks izvadīja veco virsnieku no kapličas Binglejas krematorijā. Šķirsts bija apklāts ar Latvijas karogu. Mācītājs A. Putce teica atvadu vārdus.

I. Kažociņš.

Toronto ziņas

● Toronto latviešu pensionāru apvienības šī gada pirmais tālākais izbraukums no 25. līdz 27. maijam bija uz Brāļu kapiem Katskiļu kalnos un uz kara invalidu mītni Rotu turpat. Izbraukums ilga trīs dienas, divas naktis pārguļot Katskiļu Motorlodžā. Izbraukumu bija izkārtojis pensionāru apvienības ekskursiju vadītājs M. Prikulis, un tajā piedalījās 37 braucēji, divas dienas pavadot ceļā vien, braucot ērtajā Gray Coach autobusā. Pēc novietošanās naktsmītnē un vakariņu ieturēšanas jau tās pašas dienas vakarā ekskursanti izbrauca uz Brāļu kapiem, kur Ņujorkas draudzes māc. R. Zariņš vadīja svecīšu dievkalpojumu un otrā dienā Vasarsvētku dievkalpojumu ar urnu izvadi un piemiņas plāksņu iesvēti, piedaloties vēl mācītājam Fr. Čukuram (spredikis), Kr. Valteram un Veltai Zantei-Šimai. Dievkalpojumu kuplināja Inta Augstroze (soprāns), Alberts Gēliņš (bazūne) un Māris Kristapsons (ērģeles). Kurzemes cietokšņa 40 gadu atcerei latviešu kara invalidu vārdā vainagu nolika LKIA priekšnieks Jānis Lācis.

Iesvētīja 14 piemiņas plāksnes un šoreiz izvadīja 58 urnas, starp tām arī Toronto latviešu pensionāru apvienības Almas Ozoliņas pelnu urnu, piedaloties no Toronto atbraukušajiem pensionāru apvienības biedriem, kas saziedoja un nodeva Brāļu kapu komitejai pāri par 50 dol. Kapos bija saplūduši ap 2000 svētceļnieki, ne tikai no 70 jūdžu attālās Ņujorkas, bet arī citiem latviešu centriem. Pēc dievkalpojuma torontieši apmeklēja arī tuvējo invalidu mītni Rotu, kur jau pusdienoja ņujorkieši, kas arī bija ieradušies īrētā autobusā, bet daudzi privātās mašīnās. Mītne bija rūpīgi uzposta un tāpat kā Brāļu kapi atrodas kalnu augstienē, uz kurieni augšup vijas asfaltēts ceļš, atklājot skatam dziļas aizas un stāvas klintis, no kuŗām lejup gāžas kalnu strauti. Šis bija viens no iespaidīgākajiem izbraukumiem, kādus vien rīkojusi Toronto latviešu pensionāru apvienība.

● Kičenerā 14. maijā 75 g. vecumā mirusi Valija Zandersone, dzimusi 24. augustā Sniķerē. Aizgājēju 18. maijā uz Sv. Pēteŗa kapsētu izvadīja māc. Ā. Čops. Aizgājēja atstāj vīru Arvīdu, DV Kičeneras nodaļas valdes locekli.

MONTREALA

● Nelielajā Montrealas latviešu skolā mācības gada noslēgumu rīkoja 10. maijā Sabiedriskā Centrā, kur piektdienas vakaros notiek skolas darbs. Kādreiz vairāk nekā simts skolēnu vietā tagad mācās tikai 8 bērni. Nepastāv arī vairs ģimnazijas daļa. Skolotāju pienākumus pilda skolu apmeklējošo bērnu vecāki un daži, kam skolas darbs ir sirdslieta. Skolu vada Imants Steprāns.

Svētbrīdi vadīja prāv. A. Voitkus. Sekoja liecību izdalīšana. Šogad skolu beidza 3 audzēkņi — Ilga Leimane, Sarma Spūrmane un Kristofers Tomsons. Absolventi saņēma balvas, vairumā grāmatas.

Skolas dziedātāju pulks A. Gūtmaņas vadībā nodziedāja P. Aldiņa Čigānu dziesmu un V. Bērzkalna Tumsa, tumsa, ko atskaņos 5. Jaunatnes dziesmu svētkos. Visi skolēni piedalījās nelielā uzvedumā Pūt, vējiņi, pūt, ko uzrakstījis Rob. Kalniņš.

Vakaru noslēdza bērnu vecāku sarūpēti atspirdzinājumi.

A. P.

KALAMAZŪ

● Kalamazū latviešu ev. lut. draudzes Pavasaŗa svētki notika ,,Recreation Park'' zālē. Koncerta daļā solo dziedāja mecosoprāns Laimdota Anšmita-Gleške, bet duetos kopā ar māti Liliju Gleški. Klavieŗu pavadījumus veica pianists V. Treimanis. Bija bagātīga mantu izloze. Vakars bija labi apmeklēts.

● Skautu Sv. Juŗa dienas dievkalpojumā Sv. Jāņa baznīcā (prāv. J. Turks) Lielupes (175) skautu vienība ienesa baznīcā karogu. Pēc dievkalpojuma baznīcas sabiedriskās telpās bija skautu priekšnesumi.

Piesauc Mani bēdu laikā, tad Es izglābšu tevi, un tev būs Mani godāt! (Ps. 50:15).

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey, B.C. V3T 5B7.

Mūžībā aizsaukts mans labais dzīves draugs

Dr. Jānis Mauriņš

dzimis 1906. gada 11. aprīlī Trikātas Višķos,
miris 1985. gada 29. aprīlī Hamiltonā, Ontario, Kanadā.

Tēvuzeme, Tēvuzeme,
Kā Tu velci atpakaļ —
Tālu manas kājas gāja,
Sirds palika Tēvzemē.
(Zīverts)

Sērās
sieva

BAZNĪCU ZIŅAS

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

9. jūnijā pl. 11 Pirmās svētdienas pēc Trīsvienības svētkiem dievkalpojums.

16. jūnijā pl. 11 dievkalpojums, māc. A. Dūmiņš.

23. jūnijā pl. 11 dievkalpojums, māc. A. Celms.

30. jūnijā pl. 11 dievkalpojums.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jārvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. māja 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cālīša runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties.

9. jūnijā pl. 11 dievkalpojums.

13. jūnijā pl. 19.30 Aizvesto piemiņas dievkalpojums Sv. Paula dievnamā (Bloor & Jarvis), kopīgs visiem baltiešiem.

16. jūnijā pl. 15.00 dievkalpojums. Māc. Ā. Čops.

23. jūnijā pl. 11.00 dievkalpojums dievnamā; pl. 11.00 dievkalpojums Sidrabenē, māc. Ā. Čops.

30. jūnijā pl. 15.00 dievkalpojums.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont. MIK 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā 361 Danforth Ave.

9. jūnijā pl. 11 dievkalpojums Tālavā ar draudzes pēcpusdienu.

16. jūnijā pl. 13 tautas sēru dievkalpojums.

23. jūnijā pl. 13 dievkalpojums.

30. jūnijā dievkalpojums nenotiks.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 33 Christie Str., Apt. 207 A, Toronto, Ontario, M6G 3B1. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St.

9. jūnijā prāvests B. Kokina 50 gadu priesterības jubilejas dievkalpojums.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6, tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Toronto latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 16 Walmer Rd. baptistu draudzes dievnamā.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street, North Brampton, Ont. Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.

16. jūnijā pl. 13,30 Aizvesto atceres dievkalpojums Grace United baznīcā.

HAMILTONAS DRAUDZE

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838. Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19—21. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

9. jūnijā pl. 11 draudzes dievkalpojums.

14. jūnijā (piektdien) pl. 19.30 Tautas sēru dienas dievkalpojums, koris.

16. jūnijā pl. 11 kopdievkalpojums baltiešu un angļu valodā, spred. igauņu bīskaps K. Raudseps, solo dziesmas, dziesmu lapiņas. Organizācijas aicinātas piedalīties ar saviem karogiem.

23. jūnijā pl. 16 draudzes dievkalpojums.

30. jūnijā pl. 11 draudzes dievkalpojums.

MONTREALAS LATVIEŠU TRĪSVIENĪBAS EV. LUT. DRAUDZE

Dievkalpojumi notiek Jāņa (igauņu) ev. lut. baznīcā 4345 Marcil Ave. Draudzes nams, kanceleja un prāv. A. Voitkus dzīvoklis 3438 Rosedale Ave, Montreal, Que. H4B 2G6, tālr. 489-3224, vasarā arī 1-264-5816. Draudzes mācītājs runājams katrā laikā, bet ieteicams iepriekš sazināties pa tālruni.

TRĪSVIENĪBAS EV. LUT. DRAUDZE. Dievkalpojumi — ja nav citādi norādīts, notiek baznīcā, 4345 Marcil Ave.

9. jūnijā pl. 15 kandidāta G. Hūna ordinācijas dievkalpojums Rosedale United baznīcā. Archibīsk. A. Lūsis, prāv. V. Vārsbergs.

16. jūnijā pl. 11 Kapu svētki Mt. Royal kapsētā. Dziesmu lapiņas.

23. jūnijā un 30. jūnijā dievkalpojumu nav.

OTAVAS DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latviešu ev. lut. draudze 83 Main ielā (ne vairs Sv. Pēteŗa baznīcā).

9. jūnijā pl. 9 dievkalpojums baznīcā. Dziesmu grāmatas.

16. jūnijā pl. 9 Tautas sēru dienas dievkalpojums baznīcā. Pēc dievkalpojuma draudzes pēcpusdiena — ,,Baigais gads'' slīdītēs. Dziesmu lapiņas.

23. jūnijā dievkalpojums nenotiks.

30. jūnijā pl. 10 dievkalpojums Sprīdīšos. Dziesmu lapiņas.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
,,BRĪTIŅŠ AR DIEVU''
nepārtraukti
30 gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta. Bufalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — trešdienai, iesk., no pl. 14 — 22,
ceturtd. no pl. 14 — 24,
piektd., sestd. no pl. 12 — 24,
Svētdienās slēgts.

JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont., M5B 2H4

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

Lielākais latviešu veikals Toronto
BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905
Piedāvā:
- lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,
- žāvētus tītarus, zivis,
- pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaiziņtes, smalkmaiziņtes, jubileju kliņģerus u.c. gardumus.
- klāj viesību galdus.

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozar
Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rām.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie ,,Chester'' pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Māra Lūsis un Inta Tauriņš

Vecākais latviešu puķu veikals
Venus
ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO.
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221—1159

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
137 Yonge St. — Shopping Mall,
(Ieeja arī no 74 Victoria St. Arcade Bldg.)
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
Tel.: 368-5011

Alcan Building Products Authorized Dealer
Māju īpašnieki!
ietaupait ar **ALCAN SIDING**
Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko
Thermo Windows
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
Īpašnieks Artūrs Mīme
2229 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X6 **534-2864**

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ LABI VĒSINĀTAS TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Ātri, glīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
- Izjusti personīgi pakalpojumi
- Pastāvīga kapella

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. **489-8811, 489-8002**

Anšlavs Eglītis

Izmisīgi meklēju Suzannu

(Desperately seeking Susan)

„Rock" un „pop" dziedoņi, kas spocīgi apģērbušies vairāk dejo nekā dzied un izpušķo savas mūzikālās izrādes ar dažādiem gaismu u.c. efektiem, palaikam cenšas parādīties arī filmās. Tā dziesmu filma Purpura lietus (Purple Rain) lieliski veicināja pop-dziedoņa Prinča (Prince) karjēru. viņa paraugam seko jaunā, nesen uzpeldējusī rok-dziesmu „seksa bumba Madonna" ar filmu Izmisīgi meklēju Suzannu. Interesantā kārtā viņa filmā nedzied, bet tīši vulgārizētā veidā parodē pati sevi, tēlodama izlaidīgu, „punk" stilā ģērbtu un frizētu dēkaini. Par spīti raibai situāciju mainai, Madonnas tēlojums ir diezgan vienmuļš. Izrādes spriegumu uztur Rosanna Arkete (Arquette), tēlodama Madonnas pretstatu — jaunu, sirsnīgu, vientiesīgu, apjukušu namamāti, kas līdzīgi Madonnai nonāk virpuļīgos sarežģījumos.

Nogarlaikojusies savā pārtikušajā, pilsoniskajā dzīvē, namamāte izlasa laikrakstā sludinājumu, ka tiek izmisīgi meklēta kāda Suzanna un, ziņkāres dēļ, ierodas noteiktajā satikšanās vietā. Nav nozīmes iedziļināties samākslotajos un arī klišejiskos „pārsteigumos", kuru rezultātā namamāte kļūst par Suzannu — viņa zaudē atmiņu (sevišķi nodeldēts triks), iedzīvojas Suzannas tērpā un viņas ceļa somā, kurā paslēpti zagti Ēģiptes dārgumi, pēc kuriem kāro arī kāds noziedznieks. Viņa iegūst arī aizstāvi — kaktu kinoteātra operātoru un „nejauši" kļūst par burvju mākslinieka asistenti panīkušā naktsklubā. Visu laiku vīrs, svaine un policija meklē pazudušo. Savukārt īstā Suzanna (Madonna) nonāk jaunās sievas vietā pilsoniskajā mājā un ar prieku bauda visas pieejamās ērtības... Filmai ir teicama, atjautīga, dekorātīva fotografija. Piemēram, turīgā pilsoņa mītne, dārzi u.c. ieturēti klusinātās pasteļa krāsās, bet Ņujorkas ielas vai naktskrogu burzma asos skarbos kontrastos. Šādas nianses caurmēra skatītājs „neredz", bet tās tomēr iedarbojas, veidojot noskaņas. Režisore S. Eidelmane (šī ir viņas pirmā pilna garuma filma) galvenā kārtā rīkojas ar efektīviem tuvskatiem un raibām, pēc iespējas ērmotām detaļām. Nemeklējoties pēc loģikas vai ticamības, skatītājs amizēsies par mundru, krāsainu izrādi un arī dažu atjautīgu repliku. Filmu var apzīmēt par jaunās paaudzes „kino sieviešu" darinājumu, jo arī produkcija atrodas sieviešu rokās un scenāriju sarakstījusi Leora Baroša (Barosh).

Lai gan skaļā reklāma apzīmē izrādi par Madonnas filmu, dominē Rosannas Arketes veidotais, savdabīgais tēls, piemīlīgā, meitenīgā namamāte īsti nenojauž, kas ar viņu notiek, bet darbojas sava veida transā, ļaujoties notikumu plūsmei. Arkete ir aktrise jau trešajā paaudzē. Viņas vectēvs un tēvs ir pazīstami teātrnieki, kas senākajos „vodeviļles laikos" ceļojuši pa visu ASV. Arkete redzēta mazākās lomās jau vairākās filmās un televīzijas izrādēs un pašlaik vairāk pazīstama Eiropā nekā Amerikā, jo dažkārt gadās, ka sevišķi „neatkarīgo" produkciju filmām labāks noiets izrādās ārzemēs nekā mājās.

Zīmīgi krikumi

Pēdējos 118 gadus piecas lielbankas ir netraucēti dominējušas Kanadas financiālo sistēmu, pārvaldīdamas turpat trešdaļu no kanadiešu 437 bilj. dolaru apjoma naudas tirgus.

Premjēra Braiena Malrūnija progresīvi konservātīvās valdības nodoms ir privilēģijām bruņotajām bankām sagādāt konkurenci, veicinot financiālu „jumta organizāciju" (holding companies) dibināšanu. Šiem pārvaldei un kontrolei radītiem uzņēmumiem būtu tiesības iegūt īpašumā bankas. Bez tam plānots atļaut dzīvības apdrošināšanas sabiedrībām un krājaizdevu institūcijām (ko Kanadā sauc par „Trust companies) piešķirt komerciālus aizdevumus; turklāt arī māklerus (stockbrokers), kopā ar bankām, paredzēts ietilpināt „jumta organizāciju" struktūrā, tādējādi palielinot tradicionāli zemo kapitāla līmeni.

Premjēra gājieni, kas atgādina derēgulāciju ASV naudas tirgū, ir centrēti uz brīvas sacensības radīšanu, lai samazinātu aizdevumu procentus un spārnotu ieguldījumus Kanadas saimniecībā.

Ieguvēji varētu būt Bronfmaņu ģimene, kuras 37 bilj. dol. konglomerāts Trilon Financial Corp. kontrolē Kanadas lielāko „trust" fondu, vairākas nekustamu īpašumu sabiedrības un vienu apdrošināšanas pasākumu.

Pateicoties šīs „jumta organizācijas" uzkonstruētai „atvasei" (subsidiary), šie lielbagātnieki ir iesaistījušies tirdzniecības banku darījumos, sadarbībā ar Merrill Lynch & Co. un Canadien Bank of Commerce. Eksperti lēš, ka Trilon milzenis spēj nopirkt lielāko banku un tādējādi piebriedināt kopvērtības līdz 90 bilj. dolaru „augstienei". Tāpat profitētu citi miljonāri.

Dabiski, ka Kanadas piecas lielbankas skaļi protestē, pareģojot bēdīgas konsekvences, jo individuāliem ieguldītājiem paliks spēkā līdzšinējais ierobežojums — viņu „ideālā interese" kādā bankā nedrīkst pārsniegt 10 proc. robežu.

*

Nesen Anheuser-Bush Co., amerikāņu lielākā alus brūvētava, izbeigusi rūpnīcas simts gadu tradiciju, kas darba pārtraukuma reizēs firmas 9.000 darbiniekiem nodrošināja brīva alus baudīšanu. Jaunais, ar attiecīgo arodbiedrību noslēgtais pakts turpretim pilnīgi aizliedz alkoholisku dzērienu lietošanu brūža visās 11 filiālēs, tanī vietā uzņēmuma darbiniekiem par velti izsniedzot sešu kanniņu alus turzas patēriņam mājās.

Pretēji 1919. gadā iedzīvinātās prohibīcijas nolūkiem „glābt ieķērēju dvēseles", tagadējā atturības kustība cenšas nodrošināt personisko drošību ikvienam līdzcilvēkam.

Kaut gan pavalstu likumdošana šinī sakarā ir centrēta uz mērenību un ierobežotu atturību stiprāku padzērienu lietošanā, tā bez tam liecina par pārmaiņām jenkiju sadzīves normās vispār, jo „citu ļaužu izdarības itin bieži ir atklāta iejaukšanās līdzcilvēku brīvības sfairā."

Kolorado universitātes profesors Losons Krovs secina, ka šodien individi izvērtē auto vadīšanas problēmu dzērumā ar citādām acenēm: sabiedrībai esot apnikuši negadījumi piedzērušu braucēju dēļ, un arī rūpnieki skaļāk protestējot pret produktīvitātes noslīdēšanu alkohola posta dēļ. Un caurmēra pilsonis saskatot tos pašus trūkumus cilvēku izdarībās, kas vainojami medicīniskās apdrošināšanas izdevumu nepārtrauktajā kāpinājumā.

*

Tiem, kas turpina daudzināt vērienīgā skotu esejista Toma Karlaila (1795.—1881.g.) viedo atziņu, ka vēsture ir ievērojama individu dzīves atspulga, arī jaunās korporātīvās izlases karjēras būtu jāuzskata par vienreizīgu pārmaiņu attaisnojumu, kas līdz saknēm pārveidojušas Savienoto valstu saimniecisko gaisotni.

Priekš apmēram desmit gadiem ASV saimniecība pakāpeniski iestiga pašreizējo pārvērtību, pārjaunotnes un krizes periodā, kurā izsmalcināta technoloģija un izkopta pakalpojumu nozare uzdrīkstējās apkarot archaisko dūmeņu rūpniecību nepamatotās vadonības tieksmes un pretoties ārzemju firmu konkurences spaidu spīlēm.

Noraidīdami konvencionālās uzņēmumu vadības un nāvētājas birokratijas jēgu, jaunie brīvās uzņēmības celmlauži — pretēji parastajiem rūpnīcu vadītājiem — neslēpti apjūsmoja pārticību, varu un personisko slavu. Pateicoties viņiem, amerikāņu saimniecība pēdējā dekadē izvērtusies par nenoliedzami veselīgāku sacensoni starptautiskajā arēnā.

Nodokļu sistēmas plānotā vienkāršošanā starptautiskajā tirdzniecībā, technoloģijas aizplūšanā uz ārzemēm un imigrācijas politikā, diemžēl, vērojamas konfrontācijas iezīmes jaunās izlases un vecās gvardes rūpnieku starpā. Tas ir nožēlojami, jo, kā pierādījuši uzņēmumu atjaunotnes speciālisti, piemēram, Lī Aijakoka un Džons F. Velčs, Chrysler Corp. un General Electric Co. likteņu noteicēji, jaunās izlases idejas spēj apaugļot radošas enerģijas izaugsmi pat vētru piemeklētos „senības" uzņēmumos.

*

Spēcīgais kāpinājums ASV saimnieciskajās rosmēs, diemžēl, nav palīdzējis atrisināt melno jauniešu nodarbinātības problēmas; situācija ir katastrofāla. Laikā no 1970. līdz 1983. gadam amerikāņu saimniecība radīja darba iespējas 22 miljoniem, bet tikai 0,1 proc. (22.000 gadījumos!) no šī rekorda snieguma sagādāja darbu melno jaunajai audzei. Pēdējās bezdarbs 2,5 reizes lielāks par gaišākas ādas krāsas jauniešiem, sasniedzot baigu 42 proc. bezdarba līmeni no 16 līdz 19 gadu vecuma katēgorijā.

Ievērojot reducētās iespējas darba atrašanā, 32 proc. no kādā pētījumā intervētiem melnās audzes jauniešiem, atspoguļojot drausmīgā izmisuma kvintesenci, indīgā cinismā rezonējuši, ka atalgojums kriminālajās aktīvitātēs esot daudz taisnīgāks.

Edgars Pētersons.

Vīriešu lomu tēlotājiem ir solīda skatuves pieredze, tie pazibējuši sīkās lomās arī televīzijā, veic savu uzdevumu itin veiksmīgi, bet paliek daudz spilgtāko sieviešu tēlu ēnā.

Vai aplūkotā izrāde tiešām pelnījusi tik lielu popularitāti, pēkšņi nonākot ienesības saraksta galvgalā, ir cits jautājums. Kino apmeklētāju kaprizo gaumi vēl neviens nav spējis droši aplēst. Dažkārt jo lietpratīgi pēc drošākām formulām un ar populārākajiem aktieriem darinātas filmas neizprotamu iemeslu dēļ „neiet", bet neveikli savārstīta izrāde ar maz pazīstamiem tēlotājiem dīvainā kārtā iegūst negaidīti plašu atzinību.

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN CREDIT UNION

Izdevīgs piedāvājums

Ja Jūsu hipotēka ir jāatjauno tuvākā laikā, izmantojiet Latviešu Kreditsabiedrības speciālo piedāvājumu līdz 1. jūlijam.

Mēs apņemamies pārreģistrēt Jūsu hipotēku par tikai $75.00 lielu samaksu to pārvedot pie mums.

Kreditsabiedrība segs advokāta un visus citus izdevumus.

Latviešu Kreditsabiedrībā Jūs varat izmantot izdevīgo ik nedēļas atmaksas plānu, tā ievērojami ietaupot Jūsu hipotēkas financēšanu, kā arī izmantot mūsu izdevīgās likmes.

Zvanait V. Korolkevicam — 922-2551 un saņemiet par šo izdevīgo piedāvājumu tuvāku informāciju.

Pirmās hipotēkas likmes — 10.50 %
Otrās hipotēkas likmes — 12.25 %.

Likmes var mainīties bez iepriekšējas izziņošanas.

TORONTO OFFICE
TORONTO OFFICE
HAMILTON OFFICE
LONDON OFFICE
Hamilton Ontario L8R 2R8
Phone: 529-7939
London Ontario N6A 2J3

Jānis Fogels

dzimis 1912. gada 18. jūnijā,
miris 1985. gada 29. aprīlī.

Sv. Andreja ev. lut. draudzes Palīdzības fonds

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Bībeles stundā 15. maijā Jonkeros bija ieradušies 28 dalībnieki. Pēc garīgās daļas sekoja Ziemeļu novada dāmu komitejas sagādāts azaids ar kafiju, pāris jubilāri pacināja dalībniekus ar vīnu. Pēc Ciešanu laika pārtraukuma bībeles stundu apmeklētāju skaits samazinājies.

● Ap 30 Ņudžersijas pensionāru pulcējās 15. maijā Kaņepu ģimenes mājā Varenā. Sanāksmi vadīja J. Rozenbergs, kas bija atkopies no slimības. Ņujorkas draudzes mācītājs R. Zariņš uzrunāja pensionārus sadraudzības stundā. Sirmajai Ramiņa kundzei atzīmēja 85. dzimšanas dienu. Noslēgumā kopējs azaids un atspirdzinājumi.

● Ņujorkas draudzes Ņudžersijas novadā iesvētības notiek 9. jūnijā. Iesvēta 11 jauniešus. Jauniešu vecāki, atskaitot vienu ģimeni, nolēmuši rīkot kopējas iesvētību svinības Priedaines abās zālēs. Par visām ģimenēm kopā ielūgti ap 390 viesu. Rīkotājiem jālauza galvas, kā šo lielo viesu baru varētu novietot Priedaines telpās. Galvenās ierosinātājas un rīkotājas ir Renate Grāvere un Marija Baumane.

● Ņujorkas latviešu baptistu draudzes mācītājs M. Jansons ar dzīves biedri no 2. līdz 7. jūlijam piedalīsies Vispasaules baptistu alianses 15. kongresā Losandželosā. Pēc tam viņiem iecerēts brauciens uz Hongkongu un Ķīnu. Līds ar to latviešu baptistu draudzei Ņujorkā jūlijā un augustā dievkalpojumu nebūs. Pēc Lieldienu dievkalpojuma Māsu biedrība bija paredzējusi draudzes locekļiem Lieldienu mielastu kādā Ņujorkas restorānā, ko neizdevās noorganizēt. Kad draudze pēc Lieldienu dievkalpojuma uzgāja Madisona avēnijas baznīcas augšstāva telpās, tur amerikāņu draudze bija beigusi ēdināt apkārtnes nabadzīgos pensionārus un savas draudzes locekļus. Amerikāņu saimnieces lūdza latviešus piedalīties mielastā pārpalikumā, kas bija bagātīgs.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes Lauku īpašumu komitejas izlozē 18. maijā draudzes namā Bruklinā bija 45 laimesti. Galveno laimestu 200 dolāru krāšanas zīmi laimēja O. Rodiņš, K. Černoka gleznu — M. Ābolinš, M. Bogdanovičas gleznu S. Opmanis un V. Avena gleznu — L. Jēgere. Bez tam izlozēja vēl televizijas aparātu, foto aparātu, grāmatas, rokdarbus, veikalu iepirkšanās zīmes un citas mantas. No 15.000 izsūtītām lozēm samaksa atsūtīta par gandrīz 7.100 lozēm, izdevumi 958. atlikums 6,130 dolāru, kas nodots lauku īpašuma komitejai Katskilu īpašuma uzlabošanai. Izlozē uzrunu teica māc. R. Zariņš, Lauku īpašuma komitejas priekšsēdis I. Bošs atskatījās uz padarītiem un darāmiem darbiem nometnē, K. Bundža norādīja, ka pensionāru nometnē jūnijā pieteikušies 32 pensionāri, bet Iekšpilsētas vecākais A. Millers pateicās Annai Laucei par izlozes techniskā darba veikšanu. Noslēgumā Iekšpilsētas novada dāmu komitejas sagādāts cienasts. Katskilu īpašumā paredzēts uzlabot peldētavu, asfaltēt iebrauktuvi pie atpūtas nama. A. Sprincis veicis apkārtnes uzlabošanu ap ezera māju, J. Briģis ap atpūtas namu. Vk

GRAND RAPIDI

● 11. maijā te viesojās vīru koris Viesturs no Toronto ar diriģenti Vizmu Maksiņu. Viesturieši sniedza koncertu Latviešu biedrības namā. Programmā bija liela dažādība, pavisam 16 dziesmas. Vajadzēja dot vairākas piedevas. Lielisks pavadītājs pie klavierēm bija jaunais mūziķis un diriģents Dāvids Zadvinskis. Paldies diriģentei un koristiem par tik jauku ciema kukuli. Apmeklētāju bija daudz, neizpalika ziedi un pateicības. Sarīkojumu izkārtoja Latviešu biedrība.

● 13. maijā savā dzīves vietā pēkšņi miris 81 g. vecais Jēkabs Boķis. Latvijā viņš bija beidzis valsts technikumu un strādājis kā vecākais techniķis Šoseju un zemesceļu departamenta Jelgavas rajonā. Savienotās valstīs ieceļojis 1950.g. Bijis nodarbināts dārzu veidošanas darbos, bet vēlāk ilgus gadus pilsētas mūzejā kā taksidermists, jo bija šo māku labi apguvis. Par J. Boķi un viņa speciālitāti šad tad parādījās raksti vietējā amerikāņu presē, slavējot viņa aroda varējumus. Līdztekus maizes darbam darbojās Vienības draudzes padomē un savā laikā pildīja arī draudzes priekšnieka amatu. Nelaikim veltīts piemiņas dievkalpojums notika 17. maijā Egebines-Gerst apbedīšanas namā, no kurienes sekoja izvadīšana uz Vudlavna kapsētu. Sēro sieva, citi radi un draugi dzimtenē un svešumā.

● 8. maija vakarā Kurzemes cietokšņa varonīgo cīņu noslēguma 40 gadu atcerei, kad tieši šinī dienā pavēlēja visiem turienes spēkiem kapitulēt, Latviešu biedrības namā vietējā DV apvienība bija noorganizējusi sarīkojumu. To atklāja un vadīja priekšn. vietnieks R. Bergmanis. Godinot krituošo latviešu karavīru piemiņu, klātesošie nodziedāja „Bez košiem vainagiem un ziediem, tos brāļus šodien pieminam". Svētrunu teica māc. J. Mednis, kas pats bijis 2. Pasaules kara dalībnieks. Dzejas lasīja Lūcija Ēriņa un Irēne Vanuška, bet par cīņu posmu Kurzemē runāja M. Jansons, atceroties tīri vai leģendārus zīmīgākos kauju epizodus. Tālāk par ALA kongresa gaitu un svarīgākiem lēmumiem stāstīja delegāts Jūlijs Riekstiņš. Tik vispusīgs atreferējums nebija ilgi dzirdēts — paldies viņam par to! Nobeigumā dažus vārdus teica vanadžu kopas priekšniece Vilma Riepniece, informējot, ka iepriekšējā svētdienā kritušo latviešu karavīru piemiņai, kas atdusas zināmos un nezināmos kapos, vanadzes pušķojušas altāri. Vēlāk šie ziedi nolikti pie pieminekļa Vudlavna kapsētas latviešu nodalījumā. Pēc sarīkojuma visi varēja pakavēties pie vanadžu sarūpētām uzkodām un kafijas. Vakars bija ļoti labi apmeklēts, neskatoties uz darbdienu, bija vairāki tādi, kas parasti pavisam reti redzami. V. Ž.

DENVERA

● Šā gada 11. maijā Kolorado Daugavas Vanagu apvienība atzīmēja Kurzemes cietokšņa 40 gadu atceri. Apvienības priekšn. Ēriks Vents uzsvēra, ka šajā dienā jāpiemin ne tikai Kurzemes cietokšņa cīnītāji, bet visi tie varoņi, kas cīnījušies par brīvu Latviju. Jāpiemin visi tie, kas domāja, „... labāk manu galvu ņēma, nekā manu tēvu zemi." Sarīkojumu ar deklamācijām kuplināja vanadze Anna Dorstere.

Ļoti zīmīga mūsu apvienībai šī diena arī tāpēc, ka Kurzemes cietokšņa atcere bija pirmais sarīkojums, kas notika apvienības jauniegūtajā, tikko izremontētajā namā. Pirmā dāvana nama skaistināšanai no vanadzes Emmas Zelčānas — pašas darināta tautiska lelle.

Namu iesvētīja apvienības ilggadējais biedrs mācītājs Žanis Upīte.— Pēc oficiālās daļas sarīkojuma dalībnieki pavadīja dažas patīkamas stundas pie glāzes šampanieša un kafijas galda. A. P.

KLĪVLANDE

● Jāņa Riekstiņa Latviešu Studiju Centra studentu uzvedums „Mēs mostamies notika Klīvlandē Apvienotās draudzes zālē 30. aprīlī Latviešu biedrības izkārtojumā. Programmas sastādītāji un izpildītāji bija paši jaunieši. Programmā bija ietvertas trīs tēmas: *Rīts* — tautas atmodas laikmets deva muma latvisku identitāti. Daudz, kas toreiz teikts, attiecas uz mums šodien. Latvijas neatkarības laiks ir pierādījums mūsu spējām, spēkam un sapņu īstenošanai. *Nakts* — karš, šķelšanās, izklīšana, šaubas, asimilācija. *Jaunais rīts* — mēs mostamies. Neesam aizmirsuši kā sapņot. Latvijai aust jauns rīts un uzskatām sevi kā daļu no šīs jaunās atmodas.

● „Kad pirms 40 gadiem Kurzemes cietoksnī latviešu karavīri, gan cīņā neuzvarēti un nepieveikti bija spiesti nolikt ieročus, tad pamazām tautas sirdī iespiedās drausmīgā atziņa, ka ir iestājusies nebrīvības un verdzības nakts". Šādus vārdus sacīja svētrunas sākumā Klīvlandes apvienotās ev. lut. draudzes mācītājs L. Grendze 5. maija draudzes dievkalpojumā, kas bija veltīts Kurzemes cietokšņa 40 gadu atcerei. Baznīca bija pilna dievlūdzēju. Šinī dievkalpojumā māc. K. Briedis iesvētīja jauno karogu, ko klīvlandieši dāvināja Latviešu karavīru invalidu apvienībai ASV. Pēc dievkalpojuma draudzes sarīkojumu zālē notika šim brīdim veltīts akts, ko rīkoja LKIA Klīvlandes kopa. Programmas norisi vadīja kopas priekšnieks J. Ūdris, kas arī sacīja uzrunu, kam sekoja virspulkveža A. Silgaiļa svētku runa un jaunā karoga nodošana, ko saņēma LKIA ASV pārstāvis E. Lācis glabāšanai un sargāšanai. Runas sacīja arī vairāku organizāciju pārstāvji. Priekšnesumu daļā flautas solo spēlēja Linda Raņķe Līgas Zemesarājas klavieru pavadījumā, bet Rita Kaugara deklamēja I. Kalnāres Varoņi. Klīvlandes vīru ansamblis Tēvzeme E. Štelmaņa vadībā atskaņoja vairākas dziesmas. Pēc programmas bagātīgu cienastu visiem pasniedza LKIA Klīvlandes kopas dāmas. J. Ū.

ST. PĒTERSBURGA

● Baltiešu Amerikāņu Brīvības Līgas direktors Valdis Pavlovskis 2. maijā tikās ar vairākiem St. Pētersburgas (Floridā) latviešiem, kā arī piedalījās turienes Daugavas Vanagu apvienības biedru gada sapulcē. Par redzēto un dzirdēto viņš pastāsta:

"8. aprīlī vairāku latviešu mājas St. Pētersburgā aplenkusi ASV policija (US Marshalls). Māju aplenkšana un to iemītnieku pratināšana notikusi jau ap pulksten septiņiem no rīta, un šajā pasākumā piedalījušies 60—70 policijas ierēdņi. Pratināšanas ilgušas no pusstundas līdz divarpus stundām. Dažos gadījumos pratināšana turpinājusies arī vēl otrā dienā. Vismaz divām personām ierēdņi piedraudējuši ar deportāciju, solījušies pratināt arī kaimiņus un diviem latviešiem pieprasījuši desmit dienu laikā paziņot, kur atrodas Konrāds Kalējs. Ir pārmeklētas arī pratināto personu mājas, dažos gadījumos pat blakus istabas un pagultes un vienā gadījumā arī garāža. Nav šaubu, ka vairāku kratīto un pratināto personu tiesības ir pārkāptas. Visi cietušie ir jau labi gados, un ne visi labi izprot ASV attiecīgos likumus un konstitūcijā garantētās tiesības.

DV apvienības gada sapulces laikā pie sapulces vietas — privātas mājas — dežurējuši NBC ziņotāji. Kad V. Pavlovskis viņiem apjautājies par viņu speciālo interesi, viņi jautājuši, vai arī viņi drīkstot piedalīties sapulcē. Sapulces dalībnieki šo prasību noraidījuši, norādot, ka ziņotāju klātiene traucēs sapulces gaitu un ka tajā neko sevišķu nav paredzēts pārrunāt, — tikai vispārējo darbības programmu, ieskaitot ziņojumu pieņemšanu par darbību iepriekšējā gadā. Ziņotāji tomēr palikuši dežurēt pie sapulces mājas, un vēlāk notikusi saskare ar sapulces dalībniekiem, kuru izturēšanās un atbildes ne visos gadījumos bijušas labi pārdomātas." K. K.

Latviešu Kreditsabiedrības valdes locekļi Grand Rapidos gada sapulces laikā 17. martā, kad priekšsēdis T.Zeltiņš pasniedza grāmatu Latvia savam vicepriekšsēdim agr. J. Venneram par uzticīgu kalpošanu „pašu latviešu bankā" vairāk nekā 20 gadu. No kreisās: kasieris V. Tarbunas, Kalamazū nod. vad. V. Lietapurs, T. Zeltiņš, agr. J. Venners un sekr. P. Zāģeris. Foto V. Riepnieks.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Pastaiga bezmiega...

(Turpinājums no 6. lp.)

Vadītāji izauguši pat no pirmo nometņotāju vidus... Piemēram — Elga Ozoliņa-Krasta. Cik tad nu tas sen, kad viņa basām kājām skraidīja Saulaines pagalmā. Nu jau pati auklē savus mazulīšus, katru vasaru no saulainās Floridas brauc uz mūsu Saulaini, lai Putnu Salā strādātu ar maziem nometņotājiem, kas dažreiz vakaros vēl tā ilgojas pēc māmiņas vai tētiņa glāsta, ka raudiens nāk virsū kā samircis mākonis... Bet — Elga māk ar tādiem vasaraudžiem saprasties. Un cik skaistus uzvedumus tie sagatavo nometnes ugunskuram! Prieks skatīties.

Arī citi kādreizējie nometņotāji nav Saulaini aizmirsuši. Saulaines pārvaldes priekšnieks Aigars Brencis te pavadījis dažu labu vasariņu...

Arī mana paša dēls Māris Saulaini iemīļojis un aktīvi piedalās dažādos darbos un pasākumos.

Brigita Dobele-Alka ar lielu sirsnību māca nometņotājiem dziedāt tautasdziesmas... un viņas māsa Inese neatsakās ņemt rokā pat sareni, ja vajaga nokrāsot sienas vai kaut ko salabot, kas labojams.

Tā ir cerība, ka Saulaine — pastāvēs.

Tikai talcinieku, tādu jaunu cilvēku, skaits varētu būt lielāks.

Kur jūs esat? Atsaucieties!

*

Gar stāvo upes krauju uzkāpju kalnā... Kāds brīnišķīgs skats no turienes paveras uz upes ieleju! Man liekas, ka es esmu Siguldā... vai pie Amatas iežiem... Tiešām — Notavasaga šai apkārtnē man atgādina Gauju — manu pirmo mīlestību! Upe šeit tek caur stāviem krastiem un ir strauja un kaprisa — kā Gauja... Tālāk tā aizvijas starp ziedošām pļavām, kur straume kļūst rēna un mierīgāka, skalodamās gar upmalas kārkliem un meldru skumšķīšiem. Vientulības meklētājs te pa straumi var iet jūdzēm tālu, nevienu nesastopot.

Kalnā stāvot domāju: te būtu skaista vieta nelielai baznīciņai. No ciedru koka baļķiem celtai. Ar skatu — uz upes pusi...

Jauni ļaudis te varētu altāra priekšā mīt gredzenus un kristīt bērniņus. Pēc tam — rīkot viesības Saulaines telpās. Dažas kādreizējās nometņotājas jau rīkojušas kāzas Saulainē. Dainas Brūmeles un Ritas Treigutes kāzās latviešu dziesmas tālu noskanēja — mazā zemes stūrītī, kas piieder — latviešiem...

Pērkonam ducinot pamalē, nāk prātā seno cīņu tālā dunēšana. Domās aizeju uz kritušo karavīru pieminekli. To cēla cīnītāji, kas varonīgi sargāja Kurzemi, cerībā, ka tur sagaidīs 18. novembra Latvijas augšāmcelšanos...

Lasu vara plāksnē iekaltos vārdus: „Dzīvību saglabājis — piemini kritušos."

Kāda ļauna roka šo vara plāksni reiz bija izlauzusi un iemetusi krūmos... Lietus lāses čabina koku zaros un tek pa akmenī cirstā karavīra seju. Liekas — karavīrs raud. Varbūt par to, ka kāds no dzīvajiem — ir kritušo piemiņu — apgānījis...

Varbūt — pat savietis.

*

Lēnu soli šai bezmiega naktī eju gar Saulaines kalnā celtajām vasarnīcām un mājām. Dīvaini — gandrīz katrā otrā ir bijis kāds, ko aizveduši bēru rati. Viena paaudze pamazām jau aizgājusi. Tā — kas uzcēla Saulaini.

Bet — jaunā paaudze nāk un stājas vecās vietā. Dzīve iet uz priekšu.

Apstājos pie Eduarda Kaņķa vasarnīcas. Viņš strādāja divās maiņās, lai turētu rūpi par savu ģimeni. Salūza. Un aizgāja, atstādams sievu ar četriem maziem bērniem. Viņa nebija latviete. Bet iemācījās latviešu valodu. Izaudzināja četrus bērnus par latviešiem. Trīs no tiem vēl tagad ir aktīvi draudzē un Saulainē. Paldies viņai par to...

Nāk rīts.

Blāva gaismas svītra iekvēlo austrumu pusē Un savu ceļojumu arī es esmu beidzis. Esmu savā Ulubelē. Un esmu laimīgs, ka arī maniem mazdēliem te patīk.

ROČESTRA

● Krusta draudzes mācītājs I. Gaide Ģimenes dienas dievkalpojumā 12. maijā savā spredikī apskatīja šīs dienas nozīmi. Pēc dievkalpojuma sekoja dr. sabiedriskās telpās bagātīgs priekšnesumu klāsts draudzes svētdienas skolas jauno talantu izpildījumā: A. Ahn, M. Serdāns, H. Kalniņš (deklamācijas), P. un A. Johnson, H. Kalniņš (klavieres), A.Serdāns (flauta), M. Serdāns (klarnete), A. Vēverbrants (vijole), M. Vēverbrants (violončello). Programmu vadīja L. Dzintars. Noslēgumā kafijas galds draudzes dāmu komitejas izkārtojumā. Ar ziediem apsveica Mariju Strodu, atzīmējot viņas 80 g. jubileju.

R. A.

Arī jūsu bērni būs gaidīti mazo latviešu pulciņā Saulaines nometnē. Vasaras nometnes palīdzēs jūsu mūsu jaunajai paaudzei palikt pie savas tautas.

Dzimtene dzied Milvokos

Turpinot pavasara koncerta ciklu, 11. maijā Milvoku Latviešu namā uzstājās Milvoku lielākais jauktais koris Dzimtene diriģenta Gunāra Blaumaņa vadībā.

Kora sastāvs ļoti samērīgs balsu sadalījumā un kolektējas vairumā no dziedātājiem, kas kora dziesmām pievērsušies trimdas sākumā un pasākto tradiciju uzticīgi turpina joprojām. Ilggadīgā pieredze un labie balss materiāli ir izveidojuši itin prāvu un respektējamu dziedātāju kopu, kas sev līdz aizrauj vēlāk korim pievienojušos dziedātājus.

Kora diriģents Gunārs Blaumanis, izaudzis par vērā ņemamu faktoru latviešu dziesmu tulkošanā, šai koncertā no jauna apliecināja savu suverēnitāti dziesmu interpretēšanā un kora ietekmēšanā komponistu vēlmju virzienā. Nav jau arī brīnums, jo G. Blaumanis no agrās jaunības, pielietojot agrā jaunībā studijās iegūtās pianista un ērģelnieka zināšanas, aktīvi darbojies līdz dažādos korļos pēdējos 12 gadus kā diriģents. Viņam ir sevišķi saskanīgas attiecsmes ar dziedātājiem, kas, sekodami viņa norādījumiem, ir kļuvuši par ievērojamu dziedātāju vienību Ziemeļamerikā.

Koncerta programmā 18 dziesmas, no kurām trešā daļa kora pirmatskaņojumi, pie tam apdarē visai prasīgas un tikai pēc ilgākiem mēģinājumiem pilnīgi apgūstamas. Koncerts bija pulcinājis prāvu skaitu klausītāju, kas ar lielu interesi sekoja programmas norisei. Visumā koncerts atzīstams par labi sagatavotu, ja neskaita sīkākas nenovēršamības.

Pirmā daļā Br. Skultes Gaismas Tēvs, T. Ķeniņa Imanta, I. Saksa Pie Staburaga saule riet, vijīgā un katram latvietim mīļā K. Kažociņa Kā gulbji un J. Vītola dziesmu pērle Gaismas pils. Uz klausītāju neatlaidību nācās atpirkties ar K. Kažociņa Kā gulbji atkārtojumu.

Godinot Krišjāņa Barona 150. dzimšanas gadu, otrai daļai koris bija izraudzījis J. Graubiņa tautasdziesmu sabalsojumus — Kas tie tādi, kas dziedāja, Tek saulīte tecēdama (solo partiju skaisti atskaņoja Aina Klaustiņa), Kur tu jāsi, ciema puisi?, Alutiņš, bāleliņš un pirmatskaņojumā Leišmales māsa (atkārtoja).

Trešā daļā atkal tautasdziesmu sabalsojumi — I. Saksa Es dziedāju, gavilēju, E. Melngaiļa Rīgas torņa gala zīle, I.Akerberga Grūti pūta sila priede, L. Garūtas Bērziņš auga, A. Jurjāna Tautiešam roku devu un T. Ķeniņa Ai, zaļā līdaciņa, kuŗu atkārtoja. Piedevām koris nodziedāja Pūt, vējiņi.

E. P.

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

AMBER PRINTERS &
PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Lūcija Zālītis

dzimusi 1893. gada 6. aprīlī Latvijā,
mirusi 1985. gada 8. maijā Toronto.

Sv. Jāņa ev. lut. Latviešu draudzes
Toronto Palīdzības fonds

Jānis Grīnvalds

dzimis 1902. gada 12. novembrī Šķibē,
miris 1985. gada 12. maijā Toronto.

Sv. Jāņa ev. lut. Latviešu draudzes
Toronto Palīdzības fonds

Lielā dziesmotā jūsma St. Pētersburgā.

13. aprīlī St. Pētersburgā Latviešu biedrības un studentu biedrības Dziesmuvara 60 gadu dibināšanas atcerē kopēji rīkoto Krišjāņa Barona Daudzinājumu viņa 150 gadu dzimšanas dienā gandrīz var apzīmēt par pirmiem Dziesmu svētkiem St. Pētersburgā.

Sarīkojums notika pašu lietderīgi būvētā Latviešu biedrības namā. Klāt bija gaiši noskaņota, patīkamā, šīs vienmēr zaļojošās zemes kupla latviešu saime, kuŗas vidū pievilcīgi izcēlās skaisti baltas un sidrabotas matu krāsas. Sarīkojumu atklāja Latviešu biedrības priekšnieks Dr. A.Kalniņš, sirsnīgi sveicinādams Dziesmuvaras dziedoņus, izsakot sevišķu prieku par draudzīgu līdzdalību Latviešu biedrības korī, šī sarīkojuma koncertā.

Programmu ievadīja dziesmuvarietis J. Paliepa, skandējot dēviņas dainas, skardams latvieša dzīves gājumu. Sekoja dzv. Mag.Phil. Silvijas Kupčes priekšlasījums par tematu Krišjānis Barons un viņa devums savai tautai. Ar referenti klausītājus iepazīstināja dzv. A. Līdacis. Samērā garais priekšlasījums neatlaidīgi saistīja klausītāju uzmanību un izpelnījās sirsnīgu pateicību klausītāju aplausos. Programmas turpinājumā dzv. V. Rundāns ar īsu uzrunu ievadīja koncerta daļu, skardams latviešu koklēšanas un tautasdziesmu dziedāšanas būtību. Koklētāju-dziedoņu ansamblis F. Elksnīša vadībā labskanīgā mūzicēšanā un jauku balsu tīrā saskaņā radīja klausītāju ausij glāstošu, patīkamu daiļuma sajūtu.

St. Pētersburgas latviešu biedrības koris diriģenta V. Grīnberga vadībā īsā laikā paspēja veicīgi ieskaņot korī Dziesmuvaras dziedoņus. Koris jau ar pirmo dziesmu Rīga dimd izskanēja precizi, varenā dimdoņā, kas pārlidoja pāri zālei un iemeta dziesmu jūsmu arī klausītāju vidū. Tie ar lielu, jūsmīgu uzmanību un spēcīgiem atzinības aplausiem sekoja visai koncerta programmai. Dzv. Ilga Upmane pirms katras dziesmas īsi un saistoši iepazīstināja klausītājus ar dziesmas apdares autoru. Šim koncertam tie bija: J. Cimze, A. Jurjāns, P. Jurjāns, J. Vītols, A. Ābele, I. Sakss un I. Mežaraups.

Koncerta noslēgumā Dr. A. Kalniņš pasludināja visus klausītājus par lielāko kori, kas jebkad biedrības namā būtu dziedājis. Programmā — šim korim jau pie ieejas durvīm pasniedza dziesmu lapiņas ar 30 latviešu tautasdziesmām.

Pēdējā programmas daļā šo lielo klausītāju kori dziesmās vadīja dzv. Dr. A. Pērkons. Viņa neizsīkstošas dedzības vadībā dziedāšana turpinājās ilgu laiku. Patīkami bija vērot ikviena vakara dalībnieka jūsmīgo līdzdalību dziedāšanā. Rīkotāji bija gādājuši arī atspirdzinājumus.

Dziesmuvaras saime šai dienā sasauca svinīgo svētku sapulci un arī darba sapulci. Ievēlēja biedrības jauno vadību, ar sēdekli daļēji ASV un Kanadā. Sapulces dalībnieki atvēlēja latviešu mūzikas veicināšanai 1500 ASV dolarus, starp tiem 500 dol. — stipendijām mūzikas nometnē pie Montrealas, 250 dol. — Latvju mūzikas krātuvei Austrālijā un 250 dol. — Jaunatnes dziesmu svētkiem Montrealā.

Viktors Rundāns.

BRAMPTONA

● Ontario valdība nodibinājusi Brīvprātīgo sabiedrisko darbu nozīmi (Voluntary Service Pin), ko piešķir par darbību kultūras un palīdzības laukā. Nozīmei ir trīs pakāpes: bronzas — par 5 gadu darbību, sudraba — par 10 gadu darbību un zelta par 15 gadu un ilgāku darbību. 28. aprīlī Hamiltonā apbalvojumus izsniedza kuplam darbinieku skaitam. Apbalvojuma nozīmi zeltā saņēma arī DV Bramptonas nod. vanadžu kopas priekšniece Sofija Roze un kopas un arī nod. valdes sekretāre Aina Martinsone. Apbalvojuma ierosinājumu bija iesūtījis nod. valdes priekšnieks. Mēs esam laikam par kautrīgiem un tā pilnībā neizmantojam savas tiesības saņemt apbalvojumus arī no Kanadas valdības. **J.R.**

Laikraksta kantorim:

sludinājumi, abonementa maksājumi, laikraksta piegāde un adrešu maiņas

466 - 1514

Ērgļu ligzdas medus

30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs

GRUPU LIDOJUMI UZ RĪGU 1985.G.

APMEŠANĀS RĪGAS JAUNAJĀ VIESNĪCĀ „LATVIJA"
ASV pasažieŗi visām grupām var pievienoties Nujorkā.
VISS IESKAITĪTS — VIA HELSINKI UN TALLINA
Visām grupām 16 dienas Rīgā.

1 — 4 lidojumi jau izpārdoti.

5) no 19.jūl.	**— 7.aug.**	Can.$2400.-(US $1890.-)
6) no 9.aug.	**—28.aug.**	Can.$2400.-(US $1890.-)
7) no 23.aug.	**—11.sept.**	Can.$2400.-(US $1890.-)
8) no 6.sept.	**—25.sept.**	Can.$2100.-(US $1630.-)

Pēc pieprasījuma varam izkārtot ilgāku uzturēšanos vēl kādā citā Rietumeiropas pilsētā.

Individuāli izkārtojams saīsināts uzturēšanās laiks Rīgā.

Ja domājat aicināt radus ciemos šeit, vai vēlaties viesu vīzu, lai apciemojuma laikā Latvijā dzīvotu pie radiem, tagad ir īstais laiks sākt vajadzīgo dokumentu sagādi.

Visās tūrēs ieskaitīts:

lidojums turp un atpakaļ, visi nodokļi, visur pirmās šķiras viesnīcas, visi transferi, ekskursijas visās vietās, maltītes u.c.

Sīkāka informācija un rezervācijas:

ATLAS TRAVEL SERVICE

103 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONTARIO, M6R 2K9

TEL.: (416) 531-3519

RUNĀJAM LATVISKI!

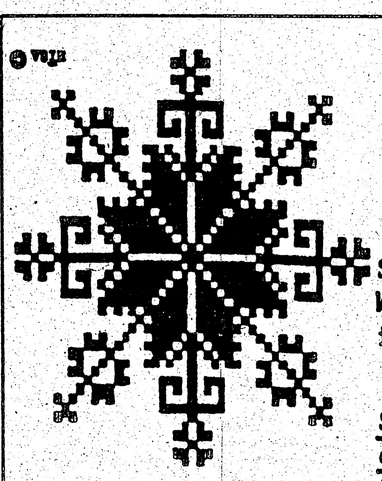

AICINĀJUMS.

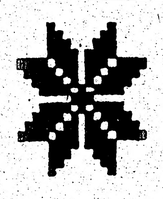

Iegādājaties 5. Latviešu Jaunatnes Dziesmu Svētku Rīcības komitejas izgatavotās latviskās SERVJETES, kuŗu pamazinātais grafiskais ietērps rotā šī paziņojuma malas.

2 paciņas servješu (katrā 18) maksā tikai $ 5.00 plus $ 1.00 pasta izdevumiem. Organizācijām piedāvājam lielākas paciņas (225) par $ 25.00 plus $ 2.00 pasta izdevumiem.

Rotājiet galdus svētkos, saietos, godos un sarīkojumos ar šīm servjetēm! Tās iegādājoties Jūs atbalstiet 5. Latviešu Jaunatnes Dziesmu Svētku Montrealā sarīkošanu.

Čekus lūdzam rakstīt uz LATVIAN YOUTH SONG AND DANCE FESTIVAL vārda un nosūtīt - 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfé, Québec. H9X 2R2 Canada, Telefens (514) 457-9832.

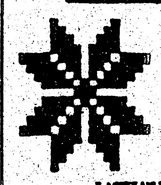

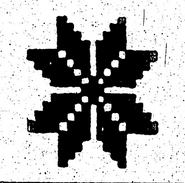

LATVIAN YOUTH SONG AND DANCE FESTIVAL

Ratas Optic

Igauņu uzņēmums.

219 Danforth Ave, Toronto, Ont. M4K 1N2
465-6251

Atvērts pirmd. - piektd. 10—18
sestdienās 10—15

- **Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontaktu lēcas.**
- **Rāmji lielā izvēlē.**
- **Izkārtojam acu pārbaudes.**
- **Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.**

IERĪKO, LABO UN MAINA

plumbing, ellas, gāzes un elektr. apkures, silta ūdens tankus, skursteņu oderes (liners), tīra krāsnis un ūdens tankus.

ROLAND KULLIK
(416) 275-1280.

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494

Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.
Zvanīt 751-6829.

Authorized Consumers' Gas Dealer

Pārejiet uz gāzes apkuri un ietaupait $$

Nav jāmaksā līdz oktobrim, ja jūs maiņu izdarāt jau tagad.

KRĀSNIS, SILTA ŪDENS APKURES —
REGULĀRĀS UN ĻOTI EFEKTĪVĀS.

Zvanait
GARNEY & CO LTD. 783-6151.
Valteram Ivans vai Ike Rawal

Šī latviešu sabiedrība jau 45 gadus gādā par Toronto ērtībām.

Izdaru krāsošanas darbus

Nocenošana par brīvu.

Zvanīt no pl. 10—23, tālr. 924-7095.

GUNARS CONSTRUCTION

izdara visāda veida pārbūvju un piebūvju darbus, ieskaitot plumbing un elektrību.
Lūdz zvanīt 889-5076

25 gadi dziesmai

Milvoku Vanadžu dubultkvartets 18. maijā Latviešu namā atskatījās uz ceturtdaļu gadsimta darbību latviešu dziesmu spodrināšanai svešumā.

Gados jaunais, muzikālās izglītības un pieredzes bagātais diriģents Brusubārda III parādīja klausītājiem savu stingrību un stāju atbildīgo dziesmu tulkošanā, prasot no dziedātājām maksimālo, kā rezultātā koncerts izskanēja spoži un pārliecināja.

Par dubultkvarteta izaugšanu un māksliniecisko nobriedumu pateicība pienākas diriģentam Voldemāram Aparjodam, kurš līdz savai nāvei gandrīz 24 gadus vadīja vienību. Brusubārdis III turpinot Aparjorda ievadītās prasības atbildīgo un nopietno dziesmu izvēlē, ir dubultkvartetā panācis itin respektējamas sekmes, kā to liecināja jubilejas koncerts.

Programmā vairākas vienības pirmatskaņojumu dziesmas un mazāk dzirdētas, gan apdarē pagrūtas un no dziedātājiem prasīgas. Protams, visu atbildību uzņemoties diriģentam, ko viņš arī sekmīgi veica. Tāpat atzinība pienākas dziedātāju balss dotībām un apzinīga sekošana diriģenta norādījumiem un izrunai. Krišjāņa Barona 150 gadu atcerē, apmēram puse bija tautas dziesmu sabalsojumi un mūsu populāro komponistu darbi. Par dziedātāju spējām labāko liecību uzrāda apstāklis, ka visas dzied, vienā vai otrā Milvoku jauktā korī.

Pirmā daļā: J. Vītola Ziedonis atnāks, Bāliņos dzīvodama, L. Ritmanes Skaistums, (atkārtoja), V. Baštika Lakstīgala, A. Kuprisa Rozēm kaisu istabiņu, un P. Līcītes Ak, tad tā vajadzēja, V. Ozoliņa Bāliņos dzīvodama.

Otra daļa: V. Bērzkalna Zaļa tautu miežu rija, K. Lietiņa Kur tu jāsi, ciema puisi?, A. Purva Es savos bāliņos (atkārtoja), trimdas pirmatskaņojumā E. Brusubārža II Tumsiņa naksniņa un A. Jansons Ai, nama māmiņa.

Trešā daļā: I.Saksa Šūpļa dziesma, J. Norviļa Dziesmu svētkos, T. Ilsteres Tēvu zeme runā (atkārtoja), V. Ozoliņa Es tēvu zemei noliecos un I. Ramiņa Vanaga piedzimšana, vijolnieces N. Gottschlich pavadījumā.

Piedevām P. Līcītes Koklītes skanēja un E. Melngaiļa Jo dziedāju, jo skanēja.

Apsveicēju rindu ievadīja: DV ASV valdes pārstāve un Čikagas DV vanadžu d. kvarteta pr-ce I. Grigolate, Milvoku Kristus draudzes māc. V. Rumpēteris, Milvoku ev. lut. dāmu kom. pr-ce A. Puķīte, Brusubārdas koŗa pr-ks L. Beķeris, Sv. Jāņa draudzes dāmu kom. pr-ce Z. Lazdiņa, Milvoku DV ap-bas pr-ks V. Zālītis, kuŗš apv-bas vārdā divdesmitpiecgadniecēm M. Valterei un Z. Vilciņai pasniedza jauno grāmatu Latvia, Milvoku vanadžu kopas valdes loc. (kopas uzdevumā) E. Mintika, Dzimtenes jaukta kora pr-ks J. Aleksējevs un Milvoku DV vīru koŗa pr-ks Āris Peniķis, kurš arī vadīja apsveikumu norisi.

Bija daudz skaistu rožu ziedu. M. Valtere, pasniedza diriģentam aploksni un ziedus, kā arī katrai dziedātājai pieminas balvas un dažus ziedus.

Egus

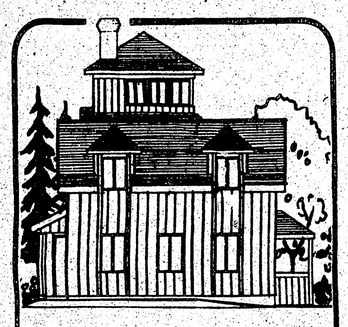

Mūsu māju un dārzu plānošanas un veidošanas uzņēmums piedāvā projektu izstrādāšanu un darbu izvešanu jaunbūvēm, pārbūvēm un dārziem.

Rūpīgs, dažādām gaumēm piemērots darbs. Izdevīgas cenas.

The Rockwood Group
Design · Build
Peteris Celmiņš, B.Arch
Vija Celmiņš, B.Sc., M.L.A (dārzu architektūra)
R.R.1 Rockwood Ontario
(519) 856-9671
(Pieņemam projektus Toronto, Hamiltonas un Kičeneras apkārtnē.)

SAVIENOTĀS VALSTIS

KALAMAZŪ

Kalamazū Daugavas vanadžu kopas rīkotais pavasaŗa svētku sarīkojums notika 18. maija vakarā Latviešu biedrības namā un uzskatāms par ļoti labi izdevušos. Programmu izpildīja DV apvienības Detroitā vanadžu ansamblis Dziesma — vadītāja Astra Kalniņa.

Noslēgumā skaisti ziedi priekšnesumu devējām.

Visu vakara atlikumu nodeva Patiesības Fondam. DV apvienības priekšnieks Z. Jirgens sarīkojumu ievadīja ar uzrunu, nobeigumā izdalīja šaušanas sacensībās iegūtās balvas un teica pateicības vārdus viešņām un visiem apmeklētājiem. Bija arī ciemiņi no apkārtnes — Batlerkrīka un Gaŗezera ciema.

—v. z.

SIRAKŪZAS

Pāris desmit dienu pietrūka, lai Kārlis Zvejnieks varētu atskatīties uz 87 nostaigātiem mūža gadiem. Bet dzimšanas dienas apsveikumu vietā Sirakūzu latvieši pulcējās Grīnlīfa bēŗu namā, lai teiktu pēdējās ardievas. Aizsaules ceļā to izvadīja māc. Teodors Zīraks. Pie zārka goda sardzē stāvēja Sirakūzu un Ročestras korporāciju kopas pārstāvji.

Kārlis Zvejnieks dzimis 1898.g. 4. jūnijā Odzienas pagastā. 1919.g. rudenī sācis studijas Latvijas universitātē Rīgā, bet pēc nepilna mēneša brīvprātīgi piedalījies brīvības cīņās. Vēlāk studijas atsācis un 1927. gadā beidzis L.U. ar inženieŗa-mežkopja gradu. Latvijā bijis mežzinis, vēlāk virsmežzinis.

Sirakūzās K. Zvejnieks pavadījis 35 gadus. Bijis K!K! seniors un ilgus gadus Talavijas grupas vecākais. Darbojies Sirakūzu Latviešu biedrības valdē un bijis Kristus draudzes priekšnieks. Pēdējā piestātne šai saulē — Brāļu kapi Katskiļu kalnos. Pirms dažiem gadiem tur jau guldīta viņa sieva Milda.

J. Š.

KLĪVLANDE

Klīvlandes latviešu biedrības koŗa koncerts diriģenta Andŗa Ūdŗa vadībā notika 11. maijā Apvienotās draudzes zālē. Koncerts bija veltīts Krišjāņa Barona piemiņai un tautasdziesmu daudzinājumam. Koncerta sākumā koriste Lidija Ūdre pastāstīja par Kr. Barona lielo darbu, ko viņš veltījis tautasdziesmu savākšanai un sakārtošanai un nodeklamēja Frīča Bārdas dzejoli Senās dainas.

Korī ap 50 dziedātāju. Daudzie aplausi liecināja, ka koncerts klausītājiem patika. Pēc koncerta sekoja sadraudzības vakars, kuŗā suminaja Apvienotās draudzes koŗa diriģentu V. Ciemiņu piecdesmitajā gadmijā.

J. Ū.

Jaunatnes Dziesmu Svētki Montreālā
1985. gadā, no 30. augusta — 2. septembrim.

IEEJAS BIĻEŠU PASŪTINĀJUMA ZĪME

V Latviešu Jaunatnes Dziesmu Svētkiem, laikā no 1985. gada 30. augusta - 2. septembrim, Montrealā, Kvebekā, Kanadā.

Visas cenas Kanadas dolāros. Čeki un naudas pārvedumi rakstāmi uz LATVIAN YOUTH SONG AND DANCE FESTIVAL vārda. No ASV pieņemsim tikai bankas vai pasta NAUDAS PĀRVEDUMUS (Lūdzam nesūtīt personīgos čekus!).

ATLAIDES bērniem un jauniešiem (līdz 16 gadiem) un svētku dalībniekiem sarīkojumos, kuŗos tie nepiedalās, TIKAI BIĻEŠU IEPRIEKŠPĀRDOŠANĀ. Svētku laikā viņiem būs jāmaksā pilnas cenas.

Iepriekšpārdošanā pasūtinātās biļetes pasūtinātājiem pa pastu izsūtīsim tikai līdz 5. augustam. Pēc tam pa pastu saņemtos pasūtinājumus varēs saņemt svētku viesnīcā - QUEEN ELIZABETH, Dorchester Blvd W., kur istabas svētku dalībniekiem un apmeklētājiem rezervējamas ne vēlāk kā līdz ŠĪ gada 5. augustam! Vienas istabas maksa - $ 75.-, Kanadas dolāros, par kuŗiem nav jāmaksā nodeklis.

Viesnīcas rezervācijas kartes pieprasāmas RĪCĪBAS komitejā: c/o Roberts KLAIŠE, 2590 Charny, Montreal, Québec, H3M 1J3 Canada, telefons (514) 337-8264, kur arī pieejama cita informācija par svētkiem.

Pasūtinājuma zīmes un čeki nosūtāmi Latviešu Jaunatnes Dziesmu Svētku Padomei: c/o Mārtiņš Stauvers, 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfé, Québec H9X 2R2 Canada, telefons (514) 457-9832.

Laipni lūdzam pasūtinājumus izdarīt laikus! Nenokavējiet ieņemt rezervācijas svētku viesnīcā!

RĪCĪBAS KOMITEJA.

1. SVĒTKU ATKLĀŠANA,	30. augustā, plkst. 18:30, 'Place du Canada' laukumā (lietus gadījumā - Queen Elizabeth viesnīcā).	
2. APVIENOTAIS SVĒTKU DIEVKALPOJUMS	30. augustā, plkst. 19:30, 'Mary Queen of the World katedrālē.	KOLEKTE
3. SVĒTKU SKATES ATKLĀŠANA,	30. augustā, plkst. 21:15, Queen Elizabeth viesnīcā.	Pret ziedojumiem.
4. IEPAZĪŠANĀS VAKARS,	30. augustā, plkst. 22:00, Queen Elizabeth viesnīcā. Viesiem	$ 6.00 ____ $ ____
	Bērniem, jaunatnei, dalībniekiem	brīvs
5. REFERĀTS "DAINU TĒVA DAINU PASAULE" - Dr. Vaira VĪĶE-FREIBERGA	31. augustā, plkst. 10:00, Queen Elizabeth viesnīcā.	Pret ziedojumiem.
6. TAUTAS DEJU UZVEDUMS "KUPLA LIEPA, LATVJU DEJA"	31. augustā, plkst. 13:30, PLACE DES ARTS.	$ 5.99 ____ $ ____
	Bērniem, jaunatnei, dalībniekiem	$ 4.00 ____ $ ____
7. KRIŠJĀŅA BARONA DAUDZINĀJUMS,	31. augustā, plkst. 17:00, Queen Elizabeth viesnīcā,	$ 6.00 ____ $ ____
	Bērniem, jaunatnei, dalībniekiem	$ 4.00 ____ $ ____
8. JAUNATNES ORĶESTŖA KONCERTS,	31. augustā, plkst. 19:30, PLACE DES ARTS,	$ 5.99 ____ $ ____
	Bērniem, jaunatnei, dalībniekiem	$ 4.00 ____ $ ____
9. JAUTRAIS VAKARS,	31. augustā, plkst. 22:00, Queen Elizabeth viesnīcā,	$12.00 ____ $ ____
10. REFERĀTS "VĒSTULE KRIŠJĀNIM BARONAM" - INTA PURVA,	1. septembrī, plkst. 10:00, Queen Elizabeth viesnīcā,	Pret ziedojumiem.
11. JAUNO MĀKSLINIEKU KONCERTS,	1. septembrī, plkst. 13:30, PLACE DES ARTS,	$ 6.00 ____ $ ____
	Bērniem, jaunatnei, dalībniekiem	$ 4.00 ____ $ ____
12. SVĒTKU KONCERTS,	1. septembrī, plkst. 17:00, PLACE DES ARTS,	$ 6.00 ____ $ ____
	Bērniem, jaunatnei, dalībniekiem	$ 4.00 ____ $ ____
13. SVĒTKU BALLE,	1. septembrī, plkst. 20:30, Queen Elizabeth viesnīcā, Ieeja	$12.00 ____ $ ____
	Vakariņas	$30.00 ____ $ ____
	Ieeja dalībniekiem	$ 8.00 ____ $ ____
	Vakariņas dalībniekiem	$25.00 ____ $ ____
	Bērniem un jaunatnei dalībnieku cenas.	
14. RAKSTNIEKU UN MŪZIĶU RĪTS,	2. septembrī, plkst. 09:00, Queen Elizabeth viesnīcā,	$ 6.00 ____ $ ____
	Bērniem, jaunatnei, dalībniekiem	$ 4.00 ____ $ ____
15. ALJA, LNJAK un VLJK RĪTS,	2. septembrī, plkst. 11:00, Queen Elizabeth viesnīcā,	Pret ziedojumiem.
16. SVĒTKU NOSLĒGUMS,	2. septembrī, plkst. 12:00, Queen Elizabeth viesnīcā,	
	Kopā	____ $ ____

Piezīme: 31. augustā sarīkojumos, kas notiek Place des Arts, biļešu cena $ 5.99, lai pircējiem nebūtu jāmaksā 75 centu piemaksa.

Čeki rakstāmi uz LATVIAN YOUTH SONG AND DANCE FESTIVAL vārda.

(Pasūtinātāja vārds, uzvārds, adrese un telefona numurs)

1985. gada ____. _____ _____
(Paraksts)

Nosūtīt: L. J. Dz. Sv. P., c/o M. Štauvers, 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfé, Québec, H9X telefons (514) 457-9832

Jūnija dienas...

(Turpinājums no 1. lp.)

par verdzības un ciešanu gadiem. Ir tiešām jābrīnās, kā tādas mocības un spīdzināšanas spējuši izturēt. Trūkst vārdu, lai izteiktu, cik necilvēciski vēl šinī gadu simtenī jācieš. Padomju savienības cietumos, vergu nometnēs, psichiatriskās slimnīcās ir miruši, mocekļu nāvē un mirst vēl šodien arī latviešu tautas meitas un dēli. Nav celts viņiem piemineklis, viņiem nav ne kapu kopiņu, nedz krustu. Četrpadsmitais jūnijs lai ir simboliski viņiem piemineklis. Un katru gadu iedami baznīcā uz 14. jūnijam veltītiem dievkalpojumiem, aiznesīsim kaut dažus ziedus un noliksim uz savu baznīcu altāriem. Tā pieminēdami godināsim šos varoņus. Te der atcerēties R. Jaunzemes izteikto dziļo patiesību: „Latvieti, par savu brīvību Tu esi parādā tiem tautiešiem, kas cieta un cieš, kas mira un mirst mocekļu nāvē Lielajā cietumā Padomju savienībā. Izpērc savu parādu vienmēr domās un darbos palikdams latvietis."

Tie ir vārdi kā zvērests, kas mums ikvienam paturami prātā. To saka mūsu cietēji un cīnītāji. Vai mēs šeit brīvībā un pārpilnībā dzīvojot, tiem sekojam? Vai mēs darām pienācīgi daudz? Manuprāt daudz par maz, jo mums ir grūti aiziet uz aizvesto pieminas dievkalpojumu vai aktu, aizbildinoties ar dažādiem neattaisnojamiem ieganstiem. Ko lai par to saka šie cīnītāji, kas bezbailīgi cīnījušies pret apspiedējiem? Kāds iespaids mūsu tautas daļai apspiestajā dzimtenē, ka mēs šeit meklējam un atbalstām sakarus ar mūsu tautas apspiedējiem un dažādiem izmeklētiem kultūras sakaru pakalpiņiem, neievērojot, ko par to saka brīvībā izkļuvušie, kuŗu nu jau tik daudz un visi kā viens atzīst, ka nekāda sadarbība ar vajātājiem nav iespējama. Kad mēs reiz sapratīsim un atzīsim patiesību, ka viņu nolūks ir mūs sašķelt un iznīcināt mūsu tautu? Pret to ir jācīnās, kā to ir darījuši mūsu brīvībā izkļuvušie cīnītāji, tā izmisīgi un bezbailīgi cīnās mūsu tautas brāļi un māsas okupētajā Latvijā.

Tomēr kreisie un liberālie domā un pat jauniešiem mācījuši, ka 14. jūnijs it kā bijis vajadzīgs un Baigais gads būtu aizmirstams. Paldies Dievam, ka tādu nav daudz. Vai nav sāpīgi un nožēlojami, kad priekš dažiem gadiem kāds jaunietis Minchenē teicis ar lielu pārliecību, ka viss noticis brīvprātīgi, piem. iekļaušana Sarkanā imperijā, un ka latviešu jaunieši brīvprātīgi dodas uz mežonīgajiem Kazachstanas apgabaliem zemes kultivēšanas darbos. Vai šis jeb kāds cits varētu pateikt, kas vispār Padomijā nenotiek „brīvprātīgi"? Vai liberālie jaunieši kaut ko nevarētu mācīties un ievērot, ka 1940/41. gadā 14 proc. bija vidusskolnieku un 10 proc. studentu starp aizvestajiem? Vai tas nebūtu mūsu pienākums pamācīt un izskaidrot, ko īsti nozīmē 14. jūnijs un ka visā pasaulē, kur šī jaunā vara valda, arī notiek tas pats un ko mēs vērojam šodien uz katra soļa.

Kolonizācija Latvijā, importēto krievu skaits gadā 5 reizes vairāk pārsniedz latviešu dzimstības pieaugumu. Vai tamdēļ mums nebūtu jādara viss, kas mūsu spēkos latviešu nacionālisma uzturēšanai?

Darīsim savu pienākumu pret mūsu cietušajiem brāļiem un māsām, pulcēsimies aizvesto piemiņas dievkalpojumos!

NOSŪTĪTA TELEGRAMMA DR. KOLAM

Ap 200 tautiešu pulcējās Bostonā DV apvienības rīkotajā Kurzemes traģiskās krišanas atcerē. Apvienības priekšn. A. Treize ievadrunā veltīja cieņas un lepnuma apliecinājumu Kurzemes varoņiem, kas dod ticību un cerības, ka tauta reiz atgūs brīvību.

Māc. I. Kalniņš izjustos vārdos saistīdams bībeles vārdus ar laikmetīgo, teica, ka esam atnākuši apliecināt tēvijas mīlestību un godināt savus varoņus. Jānis Zariņš referātā pārstaigāja vēsturiskos ceļus, pa kuŗiem staigāja latviešu leģionāri Vidzemē un Kurzemē. Viņa interesantajā referātā bija daudzi epizodi, kas maz zināmi sabiedrībai. Sarkanā bulta nogalinājusi plkv. Ķūķi; 19. divīzija nav laista Rīgā, bet novadīta pie Ikšķiles pāri Daugavai, jo vācieši baidījušies, vai tie tik nepaliks Rīgā. Traģiskākais, ka mūsu varoņu kapi nolīdzināti, lai nepaliktu tautai viņu ziedojums brīvībai. Stāstītājs tikko emocionāli noturējās, teikdams kā majors Reinholds devis pēc kapitulācijas pēdējo pavēli — Dievs, svētī Latviju, kas pēc tam daudziem bijusi pēdējā dziesma.

Dubultkvartets Tēvija sniedza piemiņas koncertu, iesākot ar Liec zobenu zem galvas, ko viņi pirmo reizi dziedājuši Universitātes aulā Karavīru palīdzības koncertā Tēvzemei un frontei. To tā paskaidroja arī J. Ansbergs, kam kā retajam laimējās vēl pašā pēdējā brīdī uzlēkt uz kāda kuģīša, kas atstāja degošo Kurzemes krastu. No vecajiem toreizējā Tēvijas sastāvā vēl dziedāja Richards Skujiņš.

Andris Grots, gados pats jaunākais, sarīkojumā deklamēja R. Blaumaņa Tālavas Taurētājs un A. Eglīša Dievs, tava zeme deg.

Piemiņas akta dalībnieki apsveica ar telegrammu Vācijas kancleru Helmūtu Kolu par viņa atklātiem un atzinīgiem vārdiem latviešiem, kas publicēti žurnālā Time.

O. Akmentiņš.

KURZEMES CIETOKŠŅA PIEMIŅAS DIEVKALPOJUMS

Kritušo karavīru piemineklja padomes ierosmē Kurzemes cietokšņa krišanas 40 gadu piemiņas dievkalpojums notika tieši 8. maijā Sv. Jāņa baznīcā.

Dievkalpojumu ievadīja mākslinieces A. Rundānes ērģeļu spēle ar latviešu tautasdziesmu melodijām, pārejot L. Garūtas komponētās kantātes Dievs, Tava zeme deg skaņās, bijušajiem Kurzemes cīnītājiem ienesot Latvijas karogu.

Dievkalpojuma norisē piedalījās archibīskaps A. Lūsis, māc. A. Celms un māc. J. Cālītis.

Dievkalpojumu kuplināja Daugavas vanadžu koris Zīle diriģenta A. Purva vadībā, ērģeļu pavadījumā nodziedot trīs V. Baštika komponētās dziesmas ar Andreja Eglīša tekstiem —Posta dzeguze, Es tēvu zemei noliecos un Mana dvēsele ir klusa uz Dievu.

Dievkalpojums tradicionālā kārtā vietā noslēdzās ar Latvijas himnu.

Ērģeļu pēcspēlei skanot un Latvijas karogu no dievnama iznesot, daudzu dievkalpojuma dalībnieku acis miklojās, kavējoties domās pagājušajās dienās un Latvijas brīvības atgūšanas centienu sapņos.

(mo)

Pēdējās sekundēs

Kanadas latviešu basketbola un volejbola meistarsacīkstes notika Toronto 24. un 25. maijā. Basketbolā tikās meistarapvienība Toronto JKS ar Toronto DV divās spēlēs. Uzvarētāju izšķīra divu spēļu iegūto punktu kopsumma.

Spēles iesākums bija samērā vienlīdzīgs ar nelielu JKS pārsvaru. Puslaiks beidzās JKS labā ar 46—32 punktiem. Spēle beidzās JKS labā ar 86—72. JKS vienībā spēlēja un ieguva punktus: J. McNeil-18, J. Skots-22, V. Ozols-15, A. Ozoliņš-10, V. Pālens-7, M. Kārkliņš-6, P. Andersons-4, L. Tobi-2, V. Trence-2. DV vienībā spēlēja: P. Vītols-13, P. Misikovičs-12, A. Siksna-8, P. Siksna-7, A. Skuja-6, V. Tora-6, R. Kuncāns-4, I. Košķins-4, J. Brikmanis-2, V. Švirksts.

Otrā dienā abas vienības spēlēja Skarboro koledžā. DV pilnīgi dominēja kā aizsardzībā, tā arī uzbrukumā. JKS iepriekšējā dienā iegūtais 14 punktu pārākums sabruka strauji. Sevišķi veiksmīgs saspēles vadītājs un punktu guvējs bija P. Vītols, iegūstot pirmā puslaikā 17 punktus. Puslaiks beidzās DV labā ar rezultātu 5O—28. Šķita, ka DV nevar vairs atņemt iespējas iegūt šogad meistara godu. Otrā puslaikā JKS spēlēja daudz labāk pareizāku spēlētāju maiņu dēļ un nevajadzīgi nemainot pamatstāva spēlē tājus. Ar techniski labu spēli un skaistiem grozu guvumiem visus pārsteidza jaunais Pēteris Andersons, iegūstot otrā puslaikā 16 punktus. JKS sāka pamazām atgūt zaudēto. Tas veicās ļoti grūti, bet notika neticamais. Kad bija jāspēlē tikai 10 sekundes, JKS bija atguvusi zaudēto un abām vienībām bija vienāds iegūto punktu skaits par abām dienām kopā. Pēdējās piecās sekundēs JKS rokās atradās bumba un V. Ozols lauzās uz DV grozu. Sekoja sods JKS labā, un V. Ozols iemestais soda metiens nosvēra uzvaru JKS labā. DV bija uzvarējuši otro spēli ar 84—71, bet meistara godu sesto reizi pēc kārtas ieguva JKS.

DV vienības galvenais dzinējspēks bija talantīgais un rutinētais P. Vītols. Ļoti labu iespaidu atstāja arī jaunais A. Skuja.

Otrā spēlē JKS spēlēja: P. Andersons-22, V. Ozols-19, J. Skots-15, J. McNeils-14, G. Paukšens-1, M. Kārkliņš, L. Tobi, V. Trence. DV: P. Vītols-29, A. Siksna-12, V. Tora-8, I. Košķins-8, P. Siksna-8, U. Siksna-7, A. Skuja-7, V. Švirksts-2.

Uzvarētāji saņēma personīgās balvas un mūžīgi ceļojošo A. Jurgena piemiņas balvu.

Ž. Zentiņš

Solisti nav nepieciešami

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Mēs pamatoti bieži varam lepoties ar mūsu politisko aktīvitāšu panākumiem. Arī Otavas konferencē Dr. O. Pavlovskis un T. Kronbergs tikās ar vairākiem iespaidīgiem politiķiem, kuŗu atbalstam kādā dienā mums var būt izšķirēja nozīme.

Otavas konferences pirmajā nedēļā mūsu aktīvitāšu izpaudumā tomēr iezīmējās kāda nevēlama līnija — ciešas kopdarbības trūkums. Solistiem un viņu izraudzītam līdzdziedātāju korītim īstā vieta ir operā, nevis politiskā akcijā, kas tik nozīmīga it visiem latviešiem. Pilnīgi neattaisnojami, ja delegācijas saņem no vienas un tās pašas tautības dažāda satura un dažādas kvalitātes iesniegumus. Nav taču tādu jautājumu, kuŗos mēs nevarētu runāt ar vienu muti. Nemēģināsim uzvelt vainu ne LNAK politiskai nozarei, ne arī Cilvēku tiesību aizstāvēšanas līgai. Šie abi pozitīvie iestādījumi labā sadarbībā paveiktu daudz vairāk un labāk nekā viens otram neuzticoties vai greizsirdīgi ejot solistu ceļus.

Solistu institūts tieši pēdējos gados ir turpinājis plaukt gandrīz visos kontinentos latviešu sabiedriskajos iestādījumos. Šis institūts mums nav vajadzīgs, tāpat kā mums nav vajadzīgas atsevišķu individu personiskās ambīcijas vai slavas lauru piešķiršana atsevišķiem iestādījumiem.

Solistu gājieni var būt pat ārkārtīgi kaitīgi. Tā tas noticis ar kādas Austrālijas latviešu solistu vienības iesniegumu Rēgeņa kancelejai. Šī iesnieguma rezultātā ēna mesta uz visu latviešu trimdas sabiedrību, jo politiski naīvie un neticami vienpusīgie memoranda autori ar aplamiem apgalvojumiem ir latviešiem uztriepuši neglīto antisemitistu krāsu.

Pret nepatiesiem apvainojumiem ir jācīnās ar neapstrīdamas taisnības argumentiem, bet nekādā gadījumā ar provokātoriskiem no zila gaisa grābtiem pretapvainojumiem.

Vēl neatbildīgāki ir atsevišķu apstulbotu autoru rakstu publicēšana mazajā presē, kā tas nupat noticis Floridā. Mēģināt tagad taisnoties, norādot, ka persona, kas izšķīrusies par raksta publicēšanas nepieciešamību, ir fiziski cietusi (triekas sekas) un tādēļ nezina, ko dara, ir par vēlu. Mēs varam saprast to, ja okupantu propagandisti mūs cenšas nomelnot par nacistu kalpiem, bet ja šis apvainojums atskan no latviešu mutes brīvajā pasaulē, tad jābrīnās, kā uzdevumā viņš runā. Pieminot Austrālijas solistu memorandu, par nožēlošanu jākonstatē, ka tas jau atradis ceļu uz daudziem lieliem amerikāņu liberālās preses izdevumiem un piedevām Austrālijas taisnības meklētāji ar savu iesniegumu mēģinājuši samulsināt arī visus Kanadas valdības locekļus un daudzus senātorus.

Pagājušajā nedēļā T. Kronberga aicinājumā šī raksta autoram bija vairākas dienas jāatrauj no sava darba, lai sagatavotu dokumentus pierādījumam par mūsu negrozāmo pozitīvo nostāju, reizē atvairot nepatiesos apvainojumus.

Es gribētu jautāt, kur palikuši tie aizvadītās LNAK padomes sesijas runātāji, kas sprieda par zināmas tautības uzbrukumiem, bet neatrada stratēģiju, kā tos atvairīt?

Ja taisnība ir mūsu pusē, tad mums nav jābaidās pat no paša velna. To teikuši mūsu senči priekš daudziem gadu simtiem. Šī patiesība arī šodien vēl spēkā.

A. Ķegumnieks.

Kanadas Latviešu dziesmu svētku izlases koŗa nākošais mēģinājums būs ceturtdien, 20. jūnijā, pl. 19.45 Sv. Andreja draudzes telpās. Tie, kas vēl nav saņēmuši nošu materiālus, varēs tos saņemt. Tuvāka informācija pie Ž. Zentiņa, tel. 233-0960.